

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KALEA

KASIM 2018 Sayı: 51
Fiyat: 9 TL - KKTC: 10 TL

bi dünya...

İlber Ortaylı • Atıol Behramoğlu • Şebnem İşigüzel • Sunay Akın • Alper Canıgüz • Mahir Ünsal Eriş • Enis Batur • Akgün Akova • Nermin Yıldırım
İbrahim Büyükak • Umay Umay • Coşkun Aral • Bedia Güzelce • Zafer Algöz • Cem Davran • Nihat Sırdar • Metin Uca • Can Yılmaz
Levent Erden • Sila • Celil Nalçakan • Kerimcan Kamal • Nilay Örnek • Gökhan Dağıstanlı • Candaş Tolga • Başar Başaran • Kaan Koç
Gökhan Çınar • Cem Güventürk • Dilan Bozvel • Aslı Alpar • Emirhan Perker • Meral Işık • Farah Zeynep Abdullah

BİR CÜMLE olsam...

Eda Eroğlu

Kendimi kaderime bir
uçuruma atlarcasına teslim
ettim.

Bilinmeyen Bir Kadının Mektubu, Stefan Zweig,
Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2012

Onur Erkmen

Neden beni bu tanıştığının
hayatla yalnız bırakın?

Yıldırım Saltık

İnsanın kullandığı ilk alet de
başka bir insandı.

Ziyan, Hakan Günday, Doğan Kitap, 2009

Bilge Akkaya

Kılı kırk yardım, altını üstüne getirdim,
Ve işte en gümüş cümlem:
İçimi açtım sana.
İçini açmak için.

Soğuk Kazi, Birhan Keskin, Metis Yayıncılık, 2017

Sevcan Fazla

Her insan kendi
hayatının başrolünde
oynuyor.

Serenad, Zülfü Livaneli, Doğan Kitap, 2016

Aycan Aslı Çiçek

"Her insan bedeninin çürüyeceğini bilir ve
bundan korkar" dedim.
"Ama çoğu insanın ruhu gövdesinden
önce çürür; nedense bundan kimse
korkmaz!"

Kardeşimin Hikayesi, Zülfü Livaneli,
Doğan Kitap, 2013

Gökçe Yaman

Ne düzenli bir iş, ne
iyi bir konut, ne sizin
"medeni durum" dediğiniz
durumsuzluk, ne de
başarılı bir birey olmak
ya da sayılmak benim
gerçeğim değil.

Yaşamın Ucuna Yolculuk, Tezer Özlü, YKY, 1993

Ebrar Deniz

"Nereye gittiğimiz, neler
bildiğimize bağlıdır, neler
bildiğimiz de nereye
gittiğimize."

Cerrah, Tess Gerritsen, Doğan Kitap, 2015

Dicle Şengül

Bilmek ölümcül olabilir,
insanı asıl büyüleyen
belirsizliktir. Sis her
şeyi güzelleştirir.

Dorian Gray'ın Portresi, Oscar Wilde,
İlgi Kültür Sanat Yayınları, 2017

Cansu Güner

Sağır eden bir gürültüydü
Göz bebeklerinin gülüşü

Şükran Çelebi

Kelebeklerle tanışmak istiyorsam, birkaç tırtıla
katlanmayı öğrenmek zorundayım.

Küçük Prens, Antoine de Saint-Exupéry, Can Yayınları, 2015

H. Pınar Karacadağ

Kan ve kemik tüm insanlarda bulunur.
Farklı olan yürek ve niyettir.

Bir Çift Yürek, Marlo Morgan, Klan Yayınları, 2014

Aslın Setyan

Dünyanın bütün dağlarında,
ormanlarında, bir tek yaprağı bile bir
başkasının tıpkısı olarak yaratmamıştır
Tanrı. Oysa siz farklı olmayı delilik
sayıyorsunuz.

Veronika Ölmek İstiyor, Paulo Coelho, Can Yayınları, 2000

Merve Bayram

Özgür bırakmadığım duygularımın
esiri oldum.

Beray Ünal

Seni izlemek bir terasta ılık rüzgarla
birlikte gökyüzüne bakmak gibi.

Zeynep Karaca

Yaşamak güzeldi, yaşlı dünya bir
ilkbahar daha yaşamak istiyordu.

Germinal, Emile Zola, Can Yayınları, 2011

Seyde Funda Çelik

Hayat, birbirinden ayırdıklarını, kısa bir müddet
için tekrar yaklaştırır gibi olsa bile, uzun zaman yan
yana bırakmıyordu. Geçen günleri bir daha geri
getirmek mümkün değildi ve sadece hatıralar, iki
insanı birbirine bağlayacak kadar kuvvetli değildi.

Kuyucaklı Yusuf, Sabahattin Ali, YKY, 2001

Simge Karayalçın

Gittiği en büyük uzaklık evinden
iş olanlara ne aşk, ne özgürlük,
ne barış anlatılabildi. Seni
korumak için karşı durdum
tüm bunlara. Dünyayı senden
geçirerek sevdim.

İnsanın Acısını İnsan Alır, Şükrü Erbaş, Kırmızı Kedi
Yayınevi, 2012

Volkan Sülük

Tanısaydın sen de severdin.

Başak Halkapınar Türkdönmez

Sonra bir mavilik aldı her yerimizi...

Sevda Sözleri, Cemal Süreya, YKY, 2016

Seni anlatan cümle ne?
Bir dize, bir kitap alıntısı
ya da senin cümle mi?
bircumleolsam@kafadergi.com
adresine gönder
aralık sayısında
bu sayfada adınızla yayımlayalım.

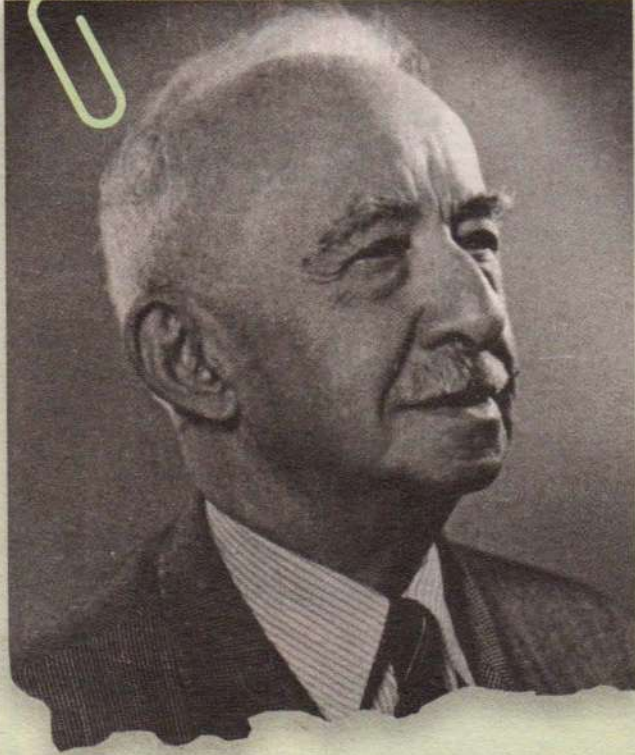
“Rıhtımda bir kadın lombozdan bakan denizciye
bir şey veriyor. Sahne ayrılık mı,
haber gönderme mi onu anlamak fotoğrafa
bakana ait. **Hayat ya bir aşktır ya bir
tesadüf belki de bir hatıradır.**
Ama ne olursa olsun iyidir, güzeldir.”

1955

“Ara Güler İstanbul”
Baskı: Kasım 2011

İsmet İnönü ne almancı ne rusçu ne de amerikancı olmuştur!

İsmet Paşa (İnönü), Atatürk'le birlikte uzun süre Genelkurmay başkanlığı, başvekillik yaptı. Tercih edilen bir hükümet başkanıydı. Aralarında zaman zaman gerilim olduğu biliniyor. Gerilimin ana nedeni bizde bazı çevrelerin çokça tekrarladığı gibi Gazi'nin özel sektörcülüğü ve İsmet Paşa'nın devletçiliği değildi. Daha ciddi sebepler olduğu biliniyor. Mesela 1935 Trakya olayları iki devlet adamını ve dava arkadaşını epey karşı karşıya getirmişti. Fakat esasta İsmet Paşa'nın kanuna bağlılığı, bürokratik örgütlenmeyi ciddiyetle ele alışı, yeni cumhuriyetin hangi yolda ilerlemesi gerektiği konusundaki ikazlarını Atatürk kaçınılmaz bir şekilde kabul etmiştir.

TBMM üzerindeki denetim konseyi fikri Atatürk ve İsmet Paşa'nın çekişme nedenidir. İsmet Paşa bu tarihte başbakanlıktan alındı ama yerine tayin edilen devlet ve fırka (parti) fikrine sahip Celal Bayar, onun kabinesini olduğu gibi Atatürk'ün önüne koydu. Sadece Refik Saydam affını istedi, bütün değişiklik de bundan ibaretti. **Celal Bayar, İsmet Paşa'ya uzaktan veya yakından saygılı davrandı. Hiçbir karşı tavır almadan o reisicumhur seçilince de istifasını verdi.**

Bugün birtakım çevrelerin "Amerikancı" olduğunu iddia ettikleri İsmet İnönü için bir zamanlar "Almancı" deniyordu. Çünkü İnönü, Alman Genelkurmay Başkanı'nın muavinliğini yapmıştı. Lakin bu ilişkiyi de son derece diplomatik bir şekilde yürütmüştür. O sırada Almanların aleyhinde rapor yazıp üstlerine (Enver Paşa'ya) göndermiştir. Dolayısıyla İsmet Paşa "Almancı" değildi. Kaldı ki

Birinci Cihan Harbi'nden çıkmış bir adamın Almancı olması saçmadır. İsmet Paşa'nın gelişmelere göre iyi vaziyet alabilen bir yapısı vardır. Bu bir tekniktir. Kurmay böyle yetişir.

Peki, İsmet İnönü Amerikancı mıydı? Neden o bayrağı sallamıştı? İsmet Paşa'nın o bayrağı salladığı gün ben de oradaydım! Ankara'da...

1963 yılının Kasım ayında İsmet Paşa başbakandı. Amerikan Reisicumhuru ise John F. Kennedy'ydi. Kennedy'nin Başkan Yardımcısı Johnson Ankara'ya ziyarete geliyordu. Johnson'ı Türkiye Başbakanı olarak da İsmet Paşa karşılayacaktı. O gün Ankara'da hakikaten büyük bir kalabalık vardı. Misafir ülke devlet büyükleri Esenboğa'dan gelir Çankırı Caddesi, Ulus Meydanı, Kızılay, oradan Çankaya'ya çıkarlardı. Ankara için o yıllarda misafir ağırlamak bir prestij meselesiydi ve çok hoşlanılırdı. Ben de o gün oradaydım. Kalabalık daha çok İsmet Paşa'yı alkışlıyordu. Tabii ki elinde bayrak vardı herkesin olduğu gibi. Gelen misafire jest olarak o bayrağı tutuyordu. Bir de değil, iki bayrak vardı elinde; hem Türk hem de misafir ülkenin bayrağı. Ankara protokolü böyleydi. İki ülke bayrağı kullanılırdı. (Şunu da belirtelim en son böyle bir karşılama Charles de Gaulle'ye yapılmıştır. Sonra da hiç kimseye yapılmamıştır.)

İsmet Paşa'nın o bayrağı tutmasında bir yanlış yoktur. O bayrağı tutmak ne İsmet İnönü'yu ne de başkasını

Amerikancı yapar. İnönü niye

Amerikancı olsun? İnönü hiçbir şeyci değildi. İnönü bir Osmanlı kurmayıydı. Bir İstiklal Savaşı komutanıydı. Dünyanın en hareketli devirlerinden geçti. İsmet İnönü neci olmak lazımsa ocu olmuş bir adamdır. Tarihi bir şahsiyettir. Ne Almancı ne Rusçu ne de Amerikancı olmuştur.

O dönemin Türkiye'sini

konusacaksanız o başka bir iş!

Türkiye o dönem Amerikancıydı. Bir müddet sonra Kıbrıs krizi patladı. İsmet Paşa çıktı dedi ki "Dünya yeniden kurulur, biz de yerimizi alırız." Johnson Amerikan başkanıdır. Kennedy öldürülmüştür. O suikast de Amerika açısından utanç vericidir. Aleni bir suikastla Amerikan başkanı "kim vurdu"ya gitmiştir. Johnson başkan oldu hatta bu işi tertipletenin o olduğuna dair dedikodular çıktı. Şunu da unutmamak gerekir ki Johnson'ın Kıbrıs politikasında Rumlara ve Yunanistan'a yakın tavrına gereken tavrı koyan da çıkıp "Yeni bir dünya düzeni kurulur, Türkiye yerini alır," diyen de İsmet Paşa'nın ta kendisidir. Son zamanlarda Türk basınının belirgin bir kanadında İstiklal Savaşı'nın komutanları ve sonraki hükümet ve devlet adamları arasında bir nevi satranç turnuvası tertipleniyor. Şu çok açık ki birtakım uydurulmuş belge ve dedikodularla da temellendirilmek istenen bu tavrı gülünç ve sakıncalıdır.

İsmet Paşa'nın o bayrağı salladığı gün ben de oradaydım!

• ÖZGÜR BASIN!
YOK!
HABERLERİN MÂLUM
OLMASINI
BEKLİYORDUM

SENİ DE Mİ
ENFLASYON
SOYDU?

BİZİ
YEMEDİKLERİ
KESİN
YAVRUM.

KIŞA ALDIRMA
NE ZAMAN
GİGEKLENECEĞİ
BELLİ OLMAZ
HAYATIN...

Nermin Yıldırım

sarı ışıklı evler

İşte öylece kaçak göçek bakarken pencerenin aralık perdesinden içeriye, sarı ışıklı evlerin duvarları arasında hiç bilmediğin bir huzur, mutluluk, emniyet duygusu var gibi gelir sana. Kim bilir, vardır belki de.

Akşamları rastlarsın o evlere. Sokaktaki herkesin başını sokacak sıcak bir yere dönme vakti geldiğinde.

-Herkesin değil, herkesin değil, dönecek yeri olanların sadece-

Elinde fırından yeni çıkmış taze ekmek, naylon torbada kuruyemiş ve meyve taşıyan; çok bıyıklı, çok yorgun, çok şefkatli memur babaların girdiği evlerden bahsediyorum. Zilini çalsan, hevesli kuşlar cıvıldar. Hane fertlerinin cebinde, üstünde "Kale" yazan minik birer anahtar yatar. Fakat kimse anahtarla girmez içeri, her biri kapıda durup sabırla zile basar. İçeride muhakkak kapıyı açacak birileri var. Daima terlik sesleri, şakalar, gülüşmeler, fısıltılar, ocaktaki çorbaya mırıltıyla karışan eski şarkılar:

**"O evde geçse bir ömür az / tüter gözümde,
aklımdan çıkmaz / orada tatmıştık mutluluğu
/ kaldı uzakta o en derin haz."**

Sokak yavaş yavaş boşalmış; karanlık, dişsiz bir canavar gibi önüne geleni yutmuştur. Sahipsiz köpekler kendilerine sığınacak bir köşecik bulmuştur. Kediler çatılarda uyuşmuş, kuşlar ağaç dallarına sokulmuştur. Kışa soğuktur hava, belki biraz pusludur. Mahalleye is ve kömür kokusu yayılmıştır.

-Sahi, neden böyle kokular sana hep çocukluğunu hatırlatır? Geçmedi mi, geçmedi mi, hâlâ geçmedi mi?-

Herkesin eve dönme vakti geldiğinde, sen de döneceğin yeri düşünmeye başlarsın. Sivri bir taş gelip yerleşir kursağına. Ellerini ceplerine sıkıştırıp, sessizce sokağı adımlarsın. Tanıdık bir sızı yükselir içinden; kalbindeki incecik kırıkların yerini hatırlarsın. Kalbinin yerini hatırlarsın. Kalbinin yerini.

-Geçecek. Geçecek. Ama işte ne kadar acıyorsa, bil ki o kadar gerçek-

Evler, evler, evler ve evlerden sızan revnaklı ışıklar yıkar sokağı. Tavanından çıplak bir ampulün, yahut şatafatlı bir avizenin sarktığı, sarı ışıklı bir evin aralık perdesinden içeri bakarsın. Duvarda rengarenk bir geyikli halı, veya çerçeveli bir tablo, IKEA malı. Sonra masayı ve üstünde duran bol limonlu salatayı görürsün mesela. Yorgun, bıkkın, belki birbirine cayır cayır öfkeli, ama yine de nasıl oluyorsa, her nasıl oluyorsa bir arada durabilen, hep bir arada duracağını bilen, bunu bilmenin tarifsiz güveniyle kutsanmış ve bunu bilmenin tarifsiz öfkesiyle lanetlenmiş insanları da. Ve izlersin, elleri yanarak çorba kaselerini masaya taşıyışlarını. Toplu intihara koşan bir kavmin tuhaf tebessümüyle lekelenmiştir dudak kenarları. Bakışlarında hem ellerini yakmanın acısını, hem de bir kaseyi tutabilmenin yersiz kıvancını teşhis edersin. Bir eve sahip olmanın neşesini ve bir eve ait olmanın kederini... Yüzlerinde sabah serinliği, yüzlerinde öğlen yaygarası, yüzlerinde ikindi vakti, yüzlerinde gece yarısı... Yüzlerine bakar kalırsın.

Sonra titreyen ellerine. Ellerindeki buğusu tüten çorba kaselerine. O kaselerden bir tanecik de senin için koyuversinler istersin sofraya. Sıcak çorba, sıcak sohbet, birbirini ezelden beri tanımanın büyüğü gerçekliği, birbirini asla tanıyamayacak olmanın kırık dökük gerçekliği... Ama işte bir

arada, her şeye rağmen bir arada olmanın o gerçeküstü cazibesi...

Bir an için sen de o masanın etrafına sıralanmış sandalyelerden birinde oturmayı düşlersin. Üstünde ev kıyafetlerin, eşofmanlar muhakkak. Mümkünse bollaşmış, dizleri çıkmış; defalarca giyilmenin, eskise, sökülse, lastikleri gevşese bile gene de giyilmenin, alışkanlığın ve sevildiğini bilmenin delik deşik işaretleriyle kutsanmış eşofmanlar. O eşofmanlarda sende olmayan bir şey ararsın. -Sıcak tutarlar muhakkak. Bu sende yok mesela-

İşte öylece kaçak göçek bakarken pencerenin aralık perdesinden içeriye, sarı ışıklı evlerin duvarları arasında hiç bilmediğin bir huzur, mutluluk, emniyet duygusu var gibi gelir sana. Kim bilir, vardır belki de.

Fakat gerçek şu ki deli gibi korkarsın o evlerden aslında.

Biri sahiden çağırarak, masada yer açacak olsa ödün kopar, nereye saklanacağını bilemezsin.

Anlıyorsun değil mi, sen oralara sadece misafir gidebilirsin. Eşofmanların yok senin, eski bir eşofmanı ısıtacak sabrın ve selametin de. Yani kalman kâbil değil; bir Tanrı misafiri gibi, ancak geçerken uğrayabilirsin.

Dışarıdan bakınca özenip iç geçersen de, sen o evlerde ferah fahur nefes alıp veremezsin. Görünmeyen eller yapışır boğazına. Görünmeyen zaruretler, görünmeyen mesuliyetler, görünmeyen ağır, aksak, bunaltıcı bir şeyler...

O masanın etrafı dar gelir sana. Her akşam birileri karşına geçip sorular sorsun, cevaplar versin istemezsin. Her akşam aynı tabağı aynı masaya taşımayı, gününün nasıl geçtiğini anlatmayı, gününün nasıl geçtiğini anlatanlara kulak kabartmayı, sabretmeyi, sabretmeyi ve bütün bunlar olurken kendini idam sehvasında gibi hissetmemeyi beceremezsin. Bu yüzden, önlerinden

geçip giderken sarı ışıklı evlerin, belki bir hayalin içinde uysalca erir, belki de bir hatıranın içinde usulca eskirsin. Kalbin kal dese bile, geçer gidersin.

Ve söyleme sırası sana geldiğinde, o eski şarkının kendine en uygun kısmını seçersin:

"O ev beni çağırır / gel gör gidemem, sensiz."

Neyse işte, diyorum ki, akşamları rastladığın sarı ışıklı evler -ve yeryüzündeki bütün öbür pırıltılı şeyler- belki de sadece uzaktan baktığında güzel.

Değil mi ki yaklaştıkça sıvaları dökülüyor duvarların, yaldızları sökülüyor insanların, yıldızları sönüyor semanın. Olsun, bir yalana inanmaya çalışır gibi, bazen uzaktan sessizce bakmak da yeter.

Bu gece, sokaktakilerin başını sokacak sıcak bir yere dönme vakti gelince, yine bir tablo gibi seyredeceksin o sarı ışıklı evleri. Ve içeridekilerin mutlu olduğuna inanacaksın. Birilerinin mutlu olduğuna inanmak iyi gelecek muhakkak sana. Ellerini ceplerine sokup, inceden bir ılık tutturacak, ağır ağır yürümeye koyulacaksın. Yol boyu olmayacak hayaller kuracaksın. Hayaller kuracaksın. Yaşamak dedikleri, tam da bu değil mi? Hayaller, hayaller, hayaller kuracaksın.

Herkesin eve dönme vakti geldiğinde, sen de döneceğin yeri düşünmeye başlarsın.

Gerçek, sizi bulur.

Barış İnce, çok ses getiren *Çelişki* adlı romanından sonra okuyucularını isimsiz bir adaya davet ediyor. Kötülüğün kol gezdiği ama aşkın ve arkadaşlığın yaşamaya devam ettiği, sürprizlerle dolu bir adaya...

Sarsıntı

Barış İnce

♥can
roman

Mahir Ünsal Eriş

uyku bahsi

İnsanın ömrünün üçte birini uykuda geçirdiği söyleniyor. Bir yetişkinin ortalama sekiz saat uyuduğunu kabul edersek bu bilgi geçerli. Ama yine de bir gününü, bir saatini bile feda etmemek için gözümüzü kırpmadan çarpışacağımız ömrümüzün hatırı sayılır bir kısmını bilinç ve hareketten yoksun bir şekilde, ölü gibi geçirmeye razı oluşumuz bence epey ilginç. Bizlere biçilen ömrün altmış sene civarında olduğunu baz alırsak, uykuda geçirdiğimiz süre tam yirmi yılı buluyor. Şöyle düşünelim. Doğdunuz, yürümeye, konuşmaya başladınız. Hatırladığınız en neşeli, en nostaljik anıların anavatani olan çocukluğunuzu sürdürdünüz, okul zamanı geldi, ilkokullar, ortaokullar, liseler derken üniversiteye başladınız. Bu kadar yıla neler sığdırdığınızı bir gözden geçirin. Oyunlar, çocuk parkları, seyahatler, bayramlar, alışverişler, denizler, ilk aşklar, ilk ayrılık acıları, en yakın arkadaşlar, sonraları birer birer eksildiklerine tanık olduğunuz akrabalar, yerler, yurtlar ve daha tonlarca şey. Sonra bir gün, yirmi yaşındayken uyanıverdiniz. Dediler ki, buraya kadarki kısmı aslında yaşamamıştınız. Sadece rüyaydı, bütün bu yılları uykuda geçirdiniz. Korkunç değil mi? Aslında değil. Şöyle anlatayım, cep telefonları ilk çıktığında (geçen binyılın sonlarına doğruydı, liseliler bilmez) bu aletlerin her gün muhakkak şarj edilmek zorunda olmalarına çok şaşırmıştım. “Yani, bu aleti arada bir fişe takıp masanın üstüne yatıracaksak, zaten masanın üstünde fişe takılı duran ev telefonundan niye vazgeçelim ki,” demiştim kendi kendime. “Madem cep telefonudur, bir kere cebimize konsun ve bozulana, kullanılmaz hale gelene kadar hep cebimizde dursun. Şarj marj istemesin.” Konuyu, lafı bir türlü toparlayamayan ihtiyaç amcılar gibi bağlayacak olursam, el kadar telefonun bile şarj istediği şu dünyada bütün hayatını sonsuz bir enerji döngüsü içinde geçiren insanın (aslında canlının da denebilir) şarj istemesi hiç de korkunç değil. Korkunç olan bunun uğrunda ömrümüzün üçte birinden feragat etmek zorunda oluşumuz.

Zhuang Zi’nın (Cuğang dı okunuyor adı, en yakın telaffuzla) rüyası, uyku konusu açıldığında sık gündeme gelen bir örnektir. Taoizm’in babası sayılan Zhuang Zi bir gün rüyasında kelebek (bazı metinlere göre de bir tür güve) olduğunu görür. Uyandığında ise şu meşhur paradoksunu ortaya atacaktır: Ben rüyasında kelebek olduğunu gören bir insan mıyım yoksa şu anda insan olarak sürdürdüğüm bu hayat sadece kelebeğin rüyasından mı ibaret? Aslında olay şu, yarattığı kayıtlardan anladığımız kadarıyla insanlık, tarihi boyunca uyku yoluyla bilinç, hareket ve iradesinin elinden alınışını hep bir olağanüstülüğe bağlama eğilimi göstermiş. Uyunduğunda paralel evrenlere geçildiğinden tutun da başka bir alemde bambaşka kapıların açıldığına kadar pek çok inanış çıkmış ortaya. Arap geleneğinde de örneğin (bunun hadis olduğu da söyleniyor) uykunun ölümün kardeşi olduğuna inanılır. Bu antik mitolojilerde de böyledir. Eski Yunan anlatısına göre, gece tanrıçası Nyx ikiz çocuk doğurur ve ikizlerden biri ölüm tanrısı Thanatos, diğeri ise uyku tanrısı Hypnos’tur. Ölüm yine uykuyla kardeş. Böyle algılanagelmiş olması çok normal, çünkü dışarıdan bakan biri için, bir ölüyle uyuyan arasındaki tek fark birinin belli belirsiz nefes alıyor oluşudur. Hal böyleyken, aslında dıştan ölü görünen birinin, iç dünyasında uyku aracılığıyla rüyalar alemine, bambaşka dünyalara gidiyor olmasının ardında hep bir mucizevi yan aranmış elbet. Oysa uyuyanın bir yere gittiği yoktur. Giden ölerdir.

Bir de başka bir uyku hali var. Popüler kültürde, yeniçağcı arayışlarda buna “faz” gibi, “evre” gibi, “lüsüd aralık” gibi çeşitli adlar veriliyor. İslam dünyasında bu hale, “beyn en-nevm ve’l-yakaza” deniyor. Yani “uyku ile uyanıklık arası”. Tam olarak da öyle. Muhakkak ki bunu deneyimlemiş, deneyimlemekte ve hatta kendini geliştirerek kontrol altına almış olanlarınız vardır. Tuhaf bir hal. Aslında uykuya dalmış gibisiniz, ama bir yandan da dış dünyadan size ulaşan uyaranların hepsine

Uyku, anne rahminden bildiğimiz kusursuz huzurun en yakın benzeridir.

kendinizi kapatmamışsınız. Yani hem rüyadasınız, beden kontrolünüz minimuma inmiş hem de hala uyanık olduğunuzu hissediyorsunuz. İşte bu hal, kimi zamanlarda rüyalarımızda yaşadığımız “Bunun bir rüya olduğunu biliyorum ve birazdan uyanacağım,” duygusunun başlangıç noktası.

Bu tür uykuya lüsüd uyku, bu rüyamsı hale de

“lüsüd rüya” deniyor. Çok fazla çaba, uzun meditasyon deneyimleri, sağlam bir perhiz gibi sürüyle önkoşulu layığına yerine getirirseniz başarabiliyorsunuz. Rüyanızı kontrol edebiliyor, dilediğiniz mekanları rüyanıza katabiliyor, uyuduğunuz mekan dahi dışarıdan bakan bir göz gibi izleyebiliyorsunuz. Kitabı Mukaddes, “Uykuya dalarken bir vizyon/ görüm gördüm,” diye başlayan peygamber anlatılarıyla doludur. Burada insanlığın hakikaten de başka bir bilinç düzeyinin açığa çıktığı muhakkak.

Uykuya neden ihtiyaç duyduğumuzu bilemiyoruz aslında. Büyüme hormonu olarak bilinen melatonin çoğunlukla uyurken salgılanıyor. Ama belli bir yaşı geçtikten sonra bütün gün uyusanız da vücut, “Sen artık yaşından başından utan, ne melatonini,” deyip bu hormonu salgılamayı dikkate alınmayacak düzeye kadar düşürüyor. Yani aslında uyumamıza gerek yok. Hücre yenilenmesi biz uyanırken de gerçekleşiyor, vücudumuz kendini biz uyumasak da -giderek azalan bir hızla- yeniliyor. Hatta vücudumuzun kas yapısı, genel anatomisi bile yatmaya öyle pek de elverişli sayılmaz. Önceleri beynin dinlenmesi gerektiği için uyumak zorunda olduğumuz düşünülüyordu. Oysa yakın zamanlarda yapılan araştırmaların sonuçları bunun da boşa çıktığını gösteriyor. Şöyle ki, yapılan gözlemlere göre uyku iki ana bölüme ayrılıyor. İlk bölümde uykunun giderek ağırlaştığı dört farklı evre görülüyor. İkinci bölüm ise REM uykusu denilen, vücudun tamamen uyku felci denen mutlak hareketsizlik halinde olduğu, kapalı gözlerin kıpır kıpır hareket ettiği, rüyaların görüldüğü bölümdür. Bu bölümde beyin, EEG ve MR görüntülemelerinden alınan sonuçlara göre, uyanık bir insanın beyninden bile daha meşgul görünür. Yani beyin dinlensin diye uykuya yattığımızı sandığımız her gece, beyin, bedeni paralize edecek kadar derin bir uykuya yatırıp kendisi rüyalar alanında serserilik peşinde koşar. **Beynin işi oyundur. Vücudun işi ise beynin eğlencesi için emek vermektir.** Uykuya, patron olan beynin işçisi olan vücuduna tanıdığı bir istirahat aralığıdır demek, kısmen doğru sayılabilir.

Uyku büyülü bir ülke, lezzetli bir tazelenme, dingin bir ferahlıktır. Hayatımızı dilediğimiz gibi uyuyabilmek için harcarız. Sabah gündeğümüyle yollara düşeriz ki akşam karnı tok, sırtı güvende, olalım kapısı kilitli, odaları sıcak evlerimizde huzurla uyuyabilelim. Sekiz on saatlik mesailerde, emir altında sürünürüz ki vücudumuzun istediği kadar uykuyu alabilelim. Sebebi şu, uyku, anne rahminden bildiğimiz kusursuz huzurun en yakın benzeridir. Bütün hayatımızı bu huzuru yeniden yakalamak, doğmuş olma travmasını atlatabilmek için geçiririz. Bu yolculukta en güvenilir güç kaynağımız uykudur. Dikkat edin, çok huzurlu bir ortamda, güzel bir günün mahzun ikindisinde, deniz kenarında dalgaları, dağ başında rüzgarları dinlerken vücudunuz hep uykuyu çağırır. Çünkü uyku, kişiliğimizin, belleğimizin bir yerlerinde kayıtlı bulunan huzur tarifinin, cennet tanımının en başarılı replikasıdır. Siz hiç uyuyan bir bebeği seyrettiniz mi?

ne gerek?

HER ŞEY KÖTÜYKEN KALABİLME
GÜCÜNÜ, HER ŞEY İYİYKEN
GİDEBİLME GÜCÜNE DÖNÜŞTÜR-
MEM GEREK...

... HEM DOĞRU ADIMLAR ATIP
HEM DE ATILAN ADIMLARA
DİKKAT ETMEM GEREK...

KENDİME AYIRIAM GEREKEN
ZAMANI DAHA KAÇ
KİŞİYLE BÖLÜŞMEM
GEREK?..

...HERKESİ OLDUĞU GİBİ KABUL
ETMEK TAMAM AMA
PEKİ HERKES OLMAYI REDDETMEK?

...HER AN BİR ŞEYLERİ
MAHVETMEKTEN KORKMAYI
BIRAKIP, BUNLARIN TADINI
ÇIKARTMAM GEREK...

...KÖTÜ ŞEYLERDEN EDİNDİĞİM
TECRÜBELERİN GÜCÜNÜ KULLANMAK
İÇİN DAHA KÖTÜLERİNİ Mİ
BEKLEMEM GEREK?..

TEK PARÇA GÖRÜNMENİN,
PARÇALANMADAN BİRARADA
DURMAYA ÇALIŞMAK KADAR
ZOR OLDUĞUNU BİLMEK...

...BAZI ŞEYLERİ GERİDE BIRAKIP
BAZILARINI GÖMMEM VE BURADA
KENDİME GÜVENLİ BİR YER
OLUŞTURMAM GEREK...

...ÇÜNKÜ HAYAL KIRIKLIKLARINA
YAKALANMAK; İYİ BİRİ OLMAYA
ÇALIŞMANIN İLK ŞARTI
OLSA GEREK.

Sunay Akın

adaleti terk eden kaleci

Bir Avrupa güzeli ve bir güreşçiye yan yana getirenler ise iki heykeltıraş; Yavuz Görey ve Hakkı Atamulu'dur. Birliktelik, Milli Türk Talebe Birliği'nin Beyazıt'taki İstanbul Üniversitesi'nin bahçesine bir Atatürk heykeli koyma kararı almasıyla başlar.

Hastaneye ağır yaralı getirilen kadının yüzüne ameliyathanede 33. dikeşi atan doktor bir adım geri çekilerek hastasına bakar. Geçirdiği trafik kazasında kafatası çatlayan, kolu neredeyse kopma sınırına gelen kadın, gazeteci arkadaşlarıyla birlikte bir işe giderken, bindikleri araba Büyükçekmece'de bir kamyonla çarpışmıştır. Doktor, her hastasına aynı titizliği gösterse de dikeş attığı yüzün, 27 yıl önce, 1951 yılında Türkiye Güzeli ve bir yıl sonra da Avrupa Güzeli seçilen Günseli Başar'a ait olduğunu çok iyi bilmektedir. Güzellik yarışmalarını kazanan bir yüze güzelliğini yeniden kazandırmak, bu kez bir doktorun elindedir. Ne gariptir ki bir kamyon kazasında yüzü parçalanmış Avrupa Güzeli Günseli Başar'ın, bir kamyon muaviniyken Türkiye şampiyonu olan Murat Hersekli'yle buluştuğu, yanlarından geçen herkesin baktığı ama göremediği bir öyküsü vardır.

Murat Hersekli, 16 yaşına kadar Edirne'den Kırklareli'ye at arabasıyla üç gün süren yorucu bir yolculuğun ardından un torbaları taşır. Kamyon muavinliği yaptığı 1946 yılında katıldığı Kırkpınar güreşlerinde dikkatleri üstüne çeker. Grekoromende Türkiye şampiyonu olan Hersekli, 1952 Olimpiyatları'na kolundaki sakatlık nedeniyle katılamaz.

Grekoromen ağır sıklette olimpiyat şampiyonu olan Alman Dietrich, Günseli Başar'ın Avrupa Güzeli olduğu yıl bir turnuva için geldiği Türkiye'de sakatlığı geçmiş olan Murat Hersekli'ye tuş olmaktan kurtulamaz.

Bir Avrupa güzeli ve bir güreşçiye yan yana getirenler ise iki heykeltıraş; Yavuz Görey ve Hakkı Atamulu'dur. Birliktelik, Milli Türk Talebe Birliği'nin Beyazıt'taki İstanbul Üniversitesi'nin bahçesine bir Atatürk heykeli koyma kararı almasıyla başlar. Yarışmaya katılan 28 eser, 1951 yılının Şubat ayında, üniversitenin tarihi kapısındaki Profesörler Evi'nde sergilenir. Birinciliği kazanan Görey ve Atamulu'nun tasarımı, Mustafa Kemal Atatürk genç bir kadın ve genç bir erkek heykellerinin ortasında durmaktadır.

MTTB, anıtın yapımında harcanacak parayı bulmak amacıyla kapı kapı dolaşırken, heykeltıraşlar da model arayışına başlar. Genç kadının kim olacağı konusunda zorluk çekilmez. Gazete sayfalarında ve dergi kapaklarında güzelliğiyle değil ülkeyi, Avrupa'yı büyüleyen Günseli Başar'dan daha iyisi elbette bulunamaz. Genç erkek konusunda olimpiyat şampiyonları Antonson ve Dietrich'i yendiği için spor sayfalarında boy gösteren Murat Hersekli'de karar kılınır. İlk teklifi Hersekli'ye getiren heykeltıraşlar, şampiyon güreşçinin fotoğraflarını çekip çalışmaya başladıktan sonra, 1953 yılında vücut geliştirme şampiyonu olan Reşit Örer'den de model olarak yararlanırlar.

Toplanan para 80 bin liraya ulaşır ama anıtın tamamlanması için neredeyse bir o kadar daha para gerekmektedir. Bu amaçla, geliri anıtın yapımına bağışlanacak bir futbol turnuvası düzenlenmesine karar verilir. Turnuvayı düzenleyen spor adamlarından Dr. Necati Karakaya, o günleri hatıralarında şöyle anlatır: "Anıt tümü ile bitmiş, ancak Atatürk'ün kafa bölümü dökümü yapan mimarda kalmıştı. Bu, Milli Türk Talebe Birliği'nin Türk gençliğine armağanı idi. Ve anlamlı bir gün 19 Mayıs'ta açılacaktı. Açılışa çok az bir zaman kalmış, başsız anıt İstanbul Radyo Evi'nden aldığımız 16 metrelik bayrağımıza sarılmıştı."

Turnuvaya katılan beş takım olan Vefa, Adalet, Beşiktaş, Fenerbahçe ve Galatasaraylı futbolcular, maçlardan alacakları primleri kuruşu kuruşuna anıtın yapımına bağışlar. 19 Mayıs 1955 günü oynanan son maç final niteliğindedir. Mithatpaşa Stadyumu'nda Fenerbahçe'yle karşılaşacak olan Beşiktaş galip geldiği takdirde kupanın sahibi olacaktır. Hakemin ilk yarıyı sona erdiren düdüğüyle takımlar soyunma odasına giderlerken, tabelada Beşiktaş'ın 3-0 üstünlüğü vardır. İkinci yarıda

Avrupa Güzeli Günseli Başar'ın yanından geçen herkesin baktığı ama göremediği bir öyküsü vardır.

Fenerbahçeli Burhan arka arkaya attığı gollerle skoru 3-3'e getirir. Son on dakikaya girilirken Beşiktaş 4. golü atar. Böylelikle Beşiktaş, 6 puanla lider olan Adaletspor'u yakalamıştır. Beşiktaş'ın kalesinin hemen arkasında tabureye oturan, ayakbağlarının ucu kale ağlarının takıldığı kancalara değen Necati Karakaya, turnuvayı düzenleyenlerden Sadri Usuoğlu'yla aynı puana sahip olan Beşiktaş ve Adalet'in iki gün sonra birinciyi belirlemek için bir maç daha yapmasını kararlaştırdığında, dakikalar 90'ı göstermektedir... İşte o an, top gelir ve iki organizatörün ayaklarının dibinde durur.

Başlarını kaldırdıklarında Fenerbahçeli futbolcular birbirlerine sarılırken, Beşiktaş kalecisi Bülent çaresiz ve üzgün gözlerle ağlarla buluşan topa bakmaktadır. Küçük Fikret'in uzaklardan çektiği şut gol olmuş, kale arkasında yapılan tüm planları bozmuştur. Maçı tribünden izleyen Adaletspor'un yöneticileri ve futbolcuları maç sonrasında düzenlenen törende şampiyonluk kupasının yanında sadece fotoğraf çektirirler, ellerine alıp havaya kaldıramazlar. **Her ne kadar kupa dediysek de turnuvada birinci olana verilen 2 metre boyunda, 200 kilo ağırlığındaki bir Atatürk heykelidir.**

Adalet'in kupayı kazanmasına en çok sevinen, arkadaşlarının coşkusuna tribünün bir köşesinde yaşlı gözlerle katılan biri vardır...

O, bir sezon öncesinde, bir maçta yediği hatalı gollerle yenilgiye neden olan ve nefretleri üstüne çeken takımın eski kalecisidir.

Adalet, Galatasaray ile oynadığı maçın 66. dakikasına 3-1 önde girer... Ne var ki Adalet'in kalecisi kendinden hiç beklenmeyen bir hata yapar ve ikinci golü yer... Adalet 3-2 öndeyken kaleci yine büyük bir hata daha yaparak bir gol daha yer... Kırmızı beyazlılar kazanacakları maçı berabere bitireceklerini sanırken, kalecileri rakibe bir gol daha ikram eder ve sahadan 4-3 yenik ayrılırlar. Bu maç, futbola Anadoluhisari'nde başlayan, Fenerbahçe'de üç yıl Cihat Arman'ın yedeği olarak sahaya çıkan, yıldızı Muhafızgücü'nde parladıktan sonra Adalet'e transfer olan kaleci Fecri'nin veda maçıdır...

Bitiş düdüğüyle birlikte yanına koşan Galatasaray'ın kalecisi Turgay Şeren kendisini teselli ederken, Fecri bir daha hiç takmamak üzere çıkarır eldivenlerini...

Kaleci Fecri futbolu bırakır ama besteleri, şarkılara yazdığı sözler ve başarılı sunuculuğuyla "Fecri Ebcioglu" olarak son nefesine kadar alkışlanır, alkışlanır...

herkesin hikayesi

Babamın zoruyla Don Kişot'u okuyan ağabeyim arkalarından "Babam ve Sancho Panza," der kahkahayı basardı. Öylelerdi gerçekten. İkisinin başka türlü bir serüveni vardı.

Babamın çalıştığı hastane evimizden görünürdü. Hep göründü. Çünkü çevresinde çember çizerek yaşadık. Hastanesine yakın olmak istiyordu. Henüz ilkokula başlamamıştım ama ağabeyimle ablamın gittiği okulun anaokuluna yazılmıştım. Onlarla birlikte gidip geldiğimi hatırlıyorum. Hatırlamak ilginç bir eylem. İnsan ya hatırlar ya kaygılanır çünkü. Geçmiş düşünür hatırlar, geleceği düşünür kaygılanır. Kimsenin şimdiki zamanı yoktur.

Okul dönüşü babamın hastanesine uğradığımızı da hatırlıyorum. Babamla vazifesi arasına girmekte zorlanan annem çalışmaya başlamıştı. "Tatil" demiş, "daha az çalış" demiş, "çocukların sorumlulukları hep benim üstümde" demiş, demiş sonunda çaresini yine kendisi yaratmıştı. Ağabeyimin boynuna asılı anahtarla eve girdiğimizden ve girdiğimiz evde yemek yapmayı sevmeyen ama ütüsüyle temizliği on numara, beş yıldız Müjgan'ın yanık tostlarını kemirmemiz istenmediğinden, ikisi bir arada olmadığından olamadığından babamın yanına uğrar, öğle yemeğimizi orada yerdik. Babam bunun için başhekimliğe bizimle para gönderirdi. Ey yüce ahlak geldiysen üç kere vur!

Hastane yemekleri bence güzel, babamın hastaları yine bana kalırsa çok hastaydı. Hastalarını önce fiziki muayeneden geçirir sonra onlara biricik sorusunu sorardı: "Nasıl oldu bu hastalık böyle?" İçlerinden birisi "Onu ben değil, sen söyleyeceksin Doğtor Bey," demezdi. Diyemezdi. Sonuçta babam tarafından kendisine şifa verilecek, kim bilir belki kesilip biçilecekti. Babam bu kritik sorusunu lavaboda ellerini yıkarken, hemen karşısındaki aynadan sırtını döndüğü hastaya bakarak sorardı. Ardından sorusunu açardı: "Neye üzüldün, neye dertlendin, neyle yordun kendini, nerede tükettin ömrünü?"

Cemşid'e kalırsa, kendisi hastanenin hademesi, babamın sağ koluydu, "zurnanın zırt dediği yer" burası oluyordu. Nerede tükettin ömrünü? "Hasta o sorudan sonra mevzunun idrakine varıyor Doğtor Bey." Cemşid o zamanlar ve sonrasında doktoru böyle seslendirmişti. Kendisi doktor olduğunda bile. Liseyi dışarıdan bitirmiş, babamın yüreklendirmesiyle tıp okumuş ve nihayetinde o da doğtor olmuştu. Alın size kanlı canlı bir azim hikayesi.

Babamın odasında duyduğum o soru bana çok ağır gelirdi. Hemen dönüp o tükenen ömre bakardım. "Soruyu gerçekten anlayanlar anlatmaya çocukluklarından başlıyorlar," demişti babam. Bir keresinde üstlerinden birisi babama çıkmıştı: "Psikiyatrist değilsin ki sen. Niye soruyorsun hastaların özgeçmişini?"

Babam çok sinirlenmişti. Evde günlerce bunu seslendirip durmuştu. İnsan ruhu ve bedeni iç içe geçmiş bir mekanizmadır mı dememişti, bazen ruhun söyleyemediklerini bedeni kusar mı dememişti, vücut ruhun dilidir, nefesidir, tercümanındır mı dememişti... Ona bakarsanız Platon'un Devlet'i devlet üzerine değil, insan ruhu üzerine bir kitaptır. Doğru. Bakın bunu bile hatırlıyorum. Artık nasıl sinirlendiyse.

İşine tutkuyla bağlı olmak denildiğinde babamı ve Cemşid'i düşünürüm. Çoğunlukla akşam yemeğine oturduğumuzda kapı çalar, annem "Cemşid geldi," der, nitekim Cemşid gelmiş olur, "Otur bir çorba içiver," teklifini her defasında "Yok ben hastanede yedim hanımefendi," diye geri çevirir, telefonda zor olur diye kapıp geldiği tahlilleri, kriz raporlarını babamın önüne koyardı. Kaldı ki babam da bunları bekliyor olurdu. Ha bazen Cemşid'in bunları unuttuğu olurdu. Fiziki şeyleri, tahlil çıktıklarını, kağıtları, unutmış olsa bile yazılanı unutmaz, ezbere kalkmış çocuk gibi hepsini sayar dökerdi. "Boşuna yüreklendirmiş değilim yani,"

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

derdi babam onun için. "Çocukta bir cevher var."

Nedense şu sahne zihnimde pırıl pırıl: Babam ve Cemşid yemeğin ortasında yelim yepelik kalkmış, omuzlarına hastane üniformalarının parçası olan kışlık pelerinlerini atmış, yarı karanlık sokakta hastaneyeye doğru yürüyorlar. Sokak lambalarının cılız ışığı altında pelerinleri uçuşuyor sonra derin bir karanlık tarafından köşeyi dönmeden yutuluyorlardı.

Babamın zoruyla Don Kişot'u okuyan ağabeyim arkalarından

"Babam ve Sancho Panza," der kahkahayı basardı. Öylelerdi gerçekten. İkisinin başka türlü bir serüveni vardı. Zalim

bir dünyanın kahramanlarıydılar. Kaldı ki Nabokov, Cervantes'in ölümsüz eseri, edebiyatın, romanın, roman denilen icadın başlama vuruşu Don Kişot'u "Gerçek bir zalimlik ansiklopedisi," olarak değerlendirir. Yani pekala bizim Don Kişot'a "Hastaların bazen öldü bazen yaşadı ama eninde sonunda öldü, çocukların büyüdü, hiç tatile gitmedin, gitsen bile yarı yoldan döndün, yaşadığın hayat buna değdi mi?" diye sorsak muhtemelen "Değdi, yine dünyaya gelsem aynen böyle yaşadım," der ve eklerdi: "Ahlakımı zırh gibi kuşanır, çocuklarımin yediği üç kap yemek parasını başhekimliğe kuruşu kuruşuna öderdim.

İnsanların bedeni kadar ruhuna da bakar, bu erdemi kazanmak için okurdum. Felsefe okurdum. Bilgi edinirdim."

Ne diyordu Nabokov: "Don Quixote bugün, Cervantes'in rahmindeki halinden çok daha büyük. Üç yüz elli yıl boyunca insan düşüncesinin cangıllarında, tundralarında gezdi, dolaştı ve dinçliği, itibarı çoğaldı. Artık ona gülmüyoruz. Arması merhamet, sancağı letafet. Nazikâne, hazin, duru, cömertçe ve centilmence olan her şeyi temsil ediyor."

Bu kıymetli yorumun son cümlesi benim Don Kişot ve Sancho Panza'mı, kim bilir belki bir dönemi, bir kuşağı, işini ve insanı sevenleri "Nazikane, hazin, duru, cömertçe ve centilmence olan her şeyi..." çok iyi tarif ediyor işte. Gülmediğimiz Don Kişot'a inanmayı sürdürüyoruz. En çok da siz sevgili KAFA okurları, siz inanıyorsunuz yazılanlara...

Alper Canıgüz

bana yalan söyle ki sana inanayım

Yalan, malumunuz, insanın ezelden beri kullanabildiği etkili bir araç, hatta, izleyenler bilecektir, House M.D. dizisinin kahramanı Dr. Gregory House'a göre, her sağlıklı ilişkinin temelindeki olgu.

Nasıl oluyor da oluyor? Bugün Türkiye'de, bak, entelektüel, okumuş yazmış falan demiyorum, neden sonuç ilişkisi diye bir şeyin varlığına ikna olmuş görünen herkesin kendisine sorduğu soru bu. Hani o, savanda hopyaya zıplaya neşe içinde gezip, arada birkaç böcek mideye indirmeyi de ihmal etmeden, akşam yemeği için böğürtlenini, mantarını toplayan atamız gibi, örneğin. Kafayı kaldırıp kara bulutları gördüğünde, "Hmm... ben bu manzaraya bundan önce üç yüz yetmiş sekiz kere daha şahit olmuşum ve her seferinde de bir süre sonra yağmur yağmıştı. Hay bin köfte! Sakın bu, ikisi arasında bir bağlantı olmasın!

İyisi mi, ben bugün kovuğuma biraz daha erken döneyim," demeyi akıl eden ve bu sayede, genlerini bir sonraki kuşağa aktarma ihtimali, daha az zeki türdeşlerine göre artan beyefendi ve daha yüksek bir ihtimalle, hanımefendiden. Zaman içinde, bu yeteneğini geliştirip algılarının ötesinde bir kavrayış geliştiren, mesela, bir şeyin aynı anda hem var hem de yok olamayacağını falan keşfeden... Ortalama dört milyon yıl olarak tahmin edilen gelişim sürecinin neticesinde, bugün yeryüzünde var olan her normal insanın bu temel zihinsel becerilere ziyadesiyle sahip olduğunu düşünmek aşırı iyimserlik değildir diye düşünüyor, düşünmek istiyorum.

Yalan, malumunuz, insanın ezelden beri kullanabildiği etkili bir araç, hatta, izleyenler bilecektir, House M.D. dizisinin kahramanı Dr. Gregory House'a göre, her sağlıklı ilişkinin temelindeki olgu. Geniş kitlelerin yönetimini üstlenen tayfanın, yalana sıkça başvurdukları da yine bilinen bir şey ve bazı durumlarda o geniş kitlelerin en akıl dışı yalanlara inanma eğilimi de. Yeterince tekrarlanan bir yalanın nihayet gerçek kabul edileceği, yalanın ne kadar büyük olursa o kadar rahat yutulacağı da kitle iletişimi ve propaganda uzmanlarının temel kabullerindendir. Diyelim, 2. Dünya Savaşı'nda Hitler'in son ana kadar halkını büyük bir zafere inandırmayı sürdürmesi, onun aynı yalanları ısrarla, yüksek sesle, büyük bir tutarlılıkla tekrarlamasına ve halkın da işte yukarıda belirttiğim gibi, bu yalanlara inanmaya gönüllü olmasına bağlanabilir. Yani yalanda tutarlılık söz konusuysa, en abuk sabuk iddialar bile kitleler nezdinde, hem de çok uzun süre, itibar görebiliyor.

Türkiye'nin, savandaki atasından kalma "neden sonuç ilişkisi" mirasına sahip çıkmaya çalışan kesimine, "nasıl oluyor da oluyor" diye sordurtan, iktidar ve yandaşlarının bol keseden savurduğu yalanlar değil; aynı anda söylenen yalanların birbirine taban tabana zıt olmasına rağmen yine de geniş kitlelerce inandırıcı bulunması. Mesela son iki haftanın gazetelerine şöyle bir göz gezdirseniz bunun bir yığın örneğini görmeniz

mümkün; ben, hepimizin günlük hayatını son derece yakından ilgilendiren birini ele alayım: Bir siyasetçi, aynı konuşma içinde hem bir ekonomik kriz yaşanmadığını hem de ekonomik krizle mücadele konusundaki planını müjdeleyebiliyor; her ikisi de üstelik sadece yığınlar tarafından değil, iş dünyasının profesyonelleri tarafından falan da coşkulu alkışlarla karşılanabiliyor. Ha tabii o arada, gökyüzündeki kara bulutlara bakıp fırtınanın geleceğini iki, üç yıl öncesinden haber verenler de vatan haini ilan ediliyor. Herkesin buna kendince bir açıklaması olabilir, görünen o ki neden sonuç ilişkisi bizi fazla bağlamıyor.

**Güçlünün
sözünün kanun
sayılması bu
topraklarda
yeni bir şey
değil.**

Güçlünün sözünün kanun sayılması bu topraklarda yeni bir şey değil elbette. Sosyoloji böyleyken, kaçınılmaz olarak siyaset de ona göre şekilleniyor. Tutup, biz niye böyleyiz sorusunun yanıtını bildiğimi iddia edecek değilim, o uğurda nice yiğitlerin helak olduğunu biliyorum. Benimki, bu eğilimin ilişki içinde olduğu bazı başka fikirlerin izini sürmek ve kırılma noktalarını netleştirme çabası sadece. Aşağı yukarı yarım asrı, bu toplumun bir parçası olarak geçirmiş bir vatandaş sıfatıyla şöyle bir durum görüyorum; **biz, topluca bir yalana inanmanın, gerçekçilikten daha güçlü bir strateji olduğuna inanıyoruz.** Herhalde bunda,

hepimizin maruz kaldığı şovenist zirvaların çokça etkisi vardır; bizden ileri ulusların, bunu hep hıleyle, desiseyle, hainlikle başardığına gönülden inandırılmış durumdayız. Magna Carta'nın bir önemi yok, mühim olan İngiliz derin devleti! Yani, çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşmak istiyorsak bizim de o derecede ilkesiz, ikiyüzlü ve yalancı olmamız bir gereklilik. Meseleye yaklaşımınız buysa, iktidarı elinde bulunduranların hukuksuzluğu, zayıfın tepesine binmesi, durmadan yalan söylemesi bir zaaf değil, bir beceri, güçlülüğün bir ispatı olarak değerlendirilebilir. Bu tablo içinde "çalışıyor ama çalışıyor" sözü bir rızadan çok daha fazlasına işaret edecektir; çalmak bizatihi çalışmanın bir bileşenidir artık. Umarım yanıliyorumdur ama bu zihniyet, yukarıdaki tutarsızlık tablosunu bir yanıyla açıklıyor sanki?

Nobel ödüllü, ünlü Amerikalı fizikçi Steven Weinberg'in, Orta Doğu toplumlarıyla ilgili yakıcı bir tespiti var: "Teknolojiye tapıyor, bilimden nefret ediyorlar." Bir şey hatırlattı mı? Hani, birilerinin tekniğini almak ama ahlakından uzak durmayı falan... Bilim, bizdeki sağcı zevatın zannettiği gibi teknoloji üretmek için var değildir; bilim, karşısına çıkan soru ve sorunları belli bir metodoloji içinde ve objektif olarak çözümleyip, açıklama iddiasındadır, hedefi de olsa olsa bir sonraki soruya ulaşmaktır. Bilgi birikimi, dolaylı olarak teknolojinin de gelişmesini sağlar. Bilimin temelindeki edim, yani sorgulamak, despotik gelenek sahibi devletlerde en hoş karşılanmayacak iştir oysa. "Bilimi bir tehdit olarak görüyor, yalan dünyalarının yıkılacağından korkuyorlar," diye devam ediyor Weinberg. En can alıcısını da en sonunda söylüyor: "Ve bence son derece haklılar."

ANADOLU EFES

TİYATRO KAFASI

ESKİŞEHİR BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ŞEHİR TİYATROLARI

39 BASAMAK

9 KASIM CUMA - 20.00
10 KASIM CUMARTESİ - 20.00
11 KASIM PAZAR - 20.00
13 KASIM SALI - 20.00
14 KASIM ÇARŞAMBA - 20.00
16 KASIM CUMA - 20.00
TEPEBAŞI SAHNESİ
GİŞE: 0222 330 45 00
0222 220 45 74

ÇOLPAN İLHAN &
SADRI ALIŞIK TİYATROSU

BİNDE BİR GECE
DİYALOGLARI

19 KASIM PAZARTESİ - 20.30
UNIQ İSTANBUL
GİŞE: 0850 850 86 47

ÇOLPAN İLHAN &
SADRI ALIŞIK TİYATROSU

DALİ'NİN KADINLARI

1 KASIM PERŞEMBE - 20.30
KOZYATAĞI KÜLTÜR MERKEZİ
GİŞE: 0216 658 00 15

3 KASIM CUMARTESİ - 20.30
10 KASIM CUMARTESİ - 20.30
ZORLU PSM / İSTANBUL
GİŞE: 0850 222 67 76

14 KASIM ÇARŞAMBA - 20.30
25 KASIM PAZAR - 16.30
UNIQ İSTANBUL
GİŞE: 0850 850 86 47

22 KASIM PERŞEMBE - 20.30
KADIKÖY HALK EĞİTİM MERKEZİ
GİŞE: 0216 336 29 07

OYUN ATÖLYESİ

HANSEL VE GRETEL'İN
ÖTEKİ HİKAYESİ

23 KASIM CUMA - 20.30
24 KASIM CUMARTESİ - 20.30
25 KASIM PAZAR - 16.00
OYUN ATÖLYESİ
GİŞE: 0216 345 39 39
www.oyunatolyesi.com/e-bilet

OYUN ATÖLYESİ

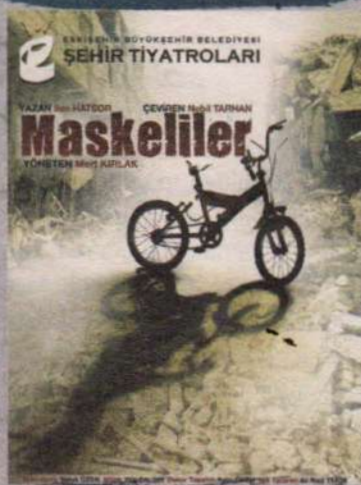
KUNDAKÇI

3 KASIM CUMARTESİ - 20.30
4 KASIM PAZAR - 16.00
16 KASIM CUMA - 20.30
17 KASIM CUMARTESİ - 20.30
18 KASIM PAZAR - 16.00
OYUN ATÖLYESİ
GİŞE: 0216 345 39 39
www.oyunatolyesi.com/e-bilet

ESKİŞEHİR BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ŞEHİR TİYATROLARI

MASKELİLER

21 KASIM ÇARŞAMBA - 20.00
22 KASIM PERŞEMBE - 20.00
23 KASIM CUMA - 20.00
28 KASIM ÇARŞAMBA - 20.00
29 KASIM PERŞEMBE - 20.00
30 KASIM CUMA - 20.00
TEPEBAŞI SAHNESİ
GİŞE: 0222 330 45 00
0222 220 45 74

ALİ POYRAZOĞLU
TİYATROSU

ÖDÜNCÜ YAŞAMLAR

29 KASIM PERŞEMBE - 20.30
TRUMP KÜLTÜR VE GÖSTERİ
MERKEZİ
GİŞE: 0212 216 00 55

ALİ POYRAZOĞLU
TİYATROSU

TAMAMLA BİZİ EY AŞK

2 KASIM CUMA - 20.30
3 KASIM CUMARTESİ - 20.30
30 KASIM CUMA - 20.30
TRUMP KÜLTÜR VE GÖSTERİ
MERKEZİ
GİŞE: 0212 216 00 55
4 KASIM PAZAR - 20.30
CADDEBOSTAN KÜLTÜR
MERKEZİ
GİŞE: 0216 467 25 68

www.AnadoluEfes.com.tr

AnadoluEfesTR

AnadoluEfes

ANADOLU
EFES

1992'den bu yana Türkiye'de tiyatronun hem destekçisi, hem de seyircisi olmaya devam ediyoruz.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Gökhan Çınar

maske- liler

**Ne olmuş onlara da böyle olmuşlar?
Canı yanmayan can yakar mı? Gerçekle
baş edebilen yalana saklanır mı?
Özünü seven maske takar mı? Galiba
duvara çarpmışlar defalarca.**

Koşuyorum şimdi. Maskeliler peşimde. Nefes nefeseyim. Maskeliler sanki içimde. Kan ter içindeyim. Düştüğüm her çukurda beni bekliyorlar. Döndüğüm her köşede yolumu kesiyorlar. Saklandığım her kuytuda izimi buluyorlar. Uzağa gitsem de yanlarındayım. Kurtulmak istedikçe kucaklarındayım. Maskeliler! Hayatımın her yanını sarmışlar.

Egosu defolu, sevgisi yaralı, iyiliği hesaplı onların! Ben onları tanıyorum. Hayatımdalar, etrafımdalar, içimdeler. Maskelerini de gördüm, özlerini de. İki yüzlerini de gördüm. El ele yürüdüğüm zamanlar oldu onlarla. Dokunduğum, sarıldığım, öptüğüm oldu. Onlarla yarıştığım, savaştığım, barıştığım oldu. Yaralarına üflemişliğim, lekelerini silmişliğim var. Şimdi onlardan köşe bucak kaçıyorum. Beni çok üzdüler çünkü. Kapıma taşınmaz yükler bıraktılar. Penceresinin önünde günah çıkardılar. Vicdanlarını gözyaşımda pakladılar. Hafızamı yalancı anılarıyla doldurdular. İki elleri kandaydı, ellerini üstüme sildiler. Aldanıp içimi döktüm onlara ben. Dökülene basıp geçtiler. İnanıp içimi açtım zaman zaman. İçime zehirlerini akıttılar. Kaçtığım yerde beni buluyorlar şimdi. Yanıma yaklaşip umut vadediyorlar. Umutlarına tutunursam hayal kırıyorlar. Gülyüzleriyle aralarına çağırıyorlar. Aralarında kaldıkça ruhumu sıkıştırıyorlar. Bana maskelerinden hediye ediyorlar. Takınca nefesimi kesiyorlar. Yoğunluklarında boğuluyorum. Çoğunluklarında azalıyorum. Nefes nefeseyim, koşuyorum. Kendime onlarsız bir hayat arıyorum.

Kim onlar? Tanımıyor olamazsınız. Topraklarınıza şefkatle kötülük tohumları ekenler olmadı mı? Kuyunuzu kazıp üstüne yapma çiçekler dikenler olmadı mı hiç? Onlar işte, maskeliler! Yaralı görünse de hep sağ salim olanlar. Sürekli adaletten bahsederek zalim kalanlar.

Simsiyah bir vicdanı bembeyaz giyinerek kapatanlar. İçinizi üfleye üfleye kalbinizi yaralayanlar. Başınızı okşaya okşaya aklınızı alanlar. Olanı yokmuş gibi, olmayanı varmış gibi anlatanlar. Yalanlarını zaaflarınızın rengine boyayanlar. **Hatırlayın! Sirtınızı sıvazlayarak ayağınızı kaydırdılar. Yükselişinizin nöbetini tutup, düşüşünüzde ortadan kayboldular.** Varlıkta yancı, yoklukta yabancı oldular. Ziyafetinizde yan koltukta, kıyametinizde evlerinde oturdular. Tanıyorsunuz değil mi? Ben de tanıyorum. Canevime kadar girdiler. Odalarıma daldılar. İliklerime işlediler. Onlara benzedim bazen. Ayarlarımı bozdular. Karanlık yanlarıma sızdılar. Maskeliler! Bir yolunu bulurlar. Sağ gösterip sol vururlar. Didinip uğraşırlar, nefesinize karışırlar, salgın gibi bulaşırlar. Bana artık ulaşamamışlar diye kaçıyorum. Onlarsız bir hayatın hayaline koşuyorum.

Onların kostümleri var. Derdini geçirmeyen yelekleri, halinizi görmeyen gözlükleri, renklerini belli etmeyen gömlekleri var. Onların oyunları var. Adınızı bağırıp topu havaya atarlar. Riskin ortasında kalakalırsınız. Birlikte çıktığınız yolda saklambaç oynarlar. Yolculuğun ortasında yalnız kalırsınız. Onların başka bir dilleri var. "Seni seviyorum"lar, "iyi ki varsın"lar, "hep yanımdayım"lar bildiğiniz anlamlara gelmezler. Size hesaplı, kitaplı anlamlar yüklerler. Onların kuralları var. Çarkları dönsün diye severler. Kendi hikâyelerinde size roller biçerler. İnanmaya can attığınız hikâyeler anlatırlar. Öyküleri tamamlanınca sizi yarım bırakırlar. Onların törenleri var. Kirli zaferlerini kalabalıkların alkışlarında kutlamayı severler. Öldürdükleri hayalleri görmemek için derinlere gömerler. Renk renk, desen desen, farklı farklı maskelerini özenle temizlerler. Yeniden ve yeniden... Meydanlara dönerler. Yeni hedeflere giderler. Maskeliler! Varlar, çoklar, dört yanımdalar. Kendilerine benzemeyen maskelerini takarlar. Ben onlara benzemekten kurtulmak istiyorum. Kalabalıklarını delerek kaçmaya çalışıyorum. Özümü bulmak, aklanmak, onlarsız kalmak istiyorum. Koşuyorum...

**Aldanıp
içimi döktüm
onlara ben.
Dökülene
basıp
geçtiler.**

Bir yandan da düşünüyorum. Allah kahretsin! Düşünmeden duramıyorum. Onlar böyle olmak istemiş mi? Bu maskeliler bu maskeleri isteyerek mi takmışlar yüzlerine? Böyle doğmuş olamazlar değil mi? İnsan kendi yüzüyle gelmez mi dünyaya? Kendi özüyle gelmez mi? Ne olmuş onlara da böyle olmuşlar? Canı yanmayan can yakar mı? Gerçekle baş edebilen yalana saklanır mı? Özünü seven maske takar mı? Galiba duvara çarpmışlar defalarca. Belli ki çamura batıp kire bulanmışlar. Düştüklerinde kaldıranları olmamış. Kendilerine tahammülleri kalmamış. Gözlerinin gördükleriyle baş edememişler ki bu hale gelmişler. Zalime çatıp vicdanlarını köreltmışler. İnadıkları adaletten ses çıkmayınca kendi kurallarını belirlemişler. Yara bere içinde bırakılıp iyileştirilmemişler. Yalan duymuşlar, yarı yolda bırakılmışlar, çaresiz kalmışlar. "Keşke"li yalnızlıklarından kaçıp maskeli kalabalıklara sığınmışlar. Orada kendilerine maskeler bulup bu hale gelmişler. Ben koşamıyorum artık. Kaçamıyorum. Bir köşede soluklandım. Maskelileri düşünmeden edemiyorum.

Onları anlamak zorunda mıyım ben peki? Hayır! Ama kendi halimi anlamadan gidemiyorum buralardan. Giderken bir köşede onları görüyorum. Kendime benzetiyorum. Biz karışmışız birbirimize onlarla. İç içe geçmişiz, bütünleşmişiz. Bende onlardan var. Onlarda benden. Özümde maskelerinden izler var. Maskemde onların özlerinden var. Yalanı biliyorum ben de. İhaneti biliyorum. Melek değilim, şeytanımı tanıyorum. Zalimliğe meyilim, kötülüğe eğilimim var. Maskemi de özümü de tanıdım. İki yüzümü de gördüm. Kimlerin kapısına taşınmaz yükler bıraktım? Kimlerinin penceresinin önünde günah çıkardım. Ruhunu sıkıştırdıkları, hayallerini kırdıkları, yarı yolda bıraktıkları oldu. Oyunlarım, kostümlerim, törenlerim, repliklerim oldu. Canımın yandığı oldu, canını yaktıkları oldu. Yoğunluğum boğuyor beni de. Çoğunluğum azaltıyor. Koşup gidemiyorum o yüzden. Kendimden kaçamıyorum. Maskelerimi karşıma aldım, yüzleşiyorum. Özümde dönebilmek için kendime içimi döküyorum. "Biz, maskeliler!" diyorum. Ne oldu da bu hale geldik?

**"Yaktım gemileri
Dönüş yok artık geri!"**

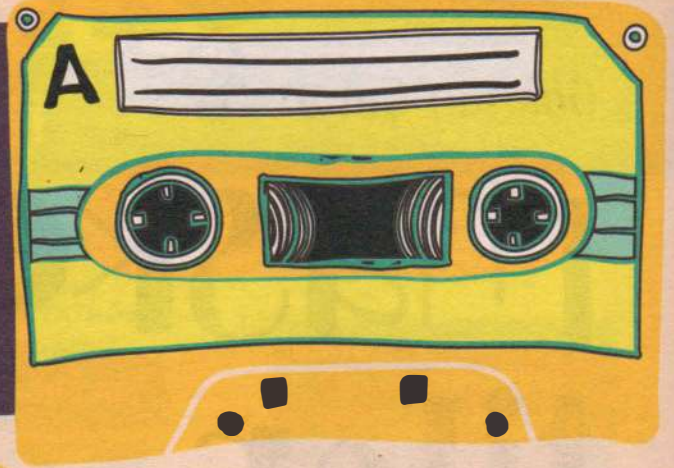

kaset doldurma Sıla

Fotoğraf: Emre Unal

Benjamin Clementine - Condolence
X Ambassadors - Joyful
Lhasa de Sela - La Maree Haute
Mabel Matiz - Boyalı da Saçların
Kenan Doğulu - Yapma

Marc Lavoine - Reviens Mon Amour
Avishai Cohen Trio - Eleven Wives
Salim Merchant - Kajar Bin Kare
Ceylan Ertem - Cennetin Irmakları
Yalın - Sensiz Olmaz

Hazırlayan: Özge Doğan

Kerimcan Kamal

herkes biliyor

Bu hayatın anlamsızlığını biliyoruz bilmesine ama hayat denen canavarla nasıl başa çıkacağız yaşarken?

Asıl soru bu.

Herkes ahireti konuşur ama dünyayı yaşar.

Para, pul, güç, mevki...

Bırakalım yalanı dolanı, kimse ne olacağını bilmediği bir geleceğin değil önce bu dünyanın peşinde.

Önce burayı çözmeye çalışır insan.

Cahit Arf, "Bilim, tabiatın insan beynindeki modellemesidir. Bu model

sayesinde insan bazı öngörülerini yapabilir. Bu model sayesinde şu sebepler şu sonuçları doğuruyor, o halde o sebepleri ben yaratırsam o sonuçları ben oluşturabilirim veyahut ben oluşturmadığım halde benim için istenmeyen sonuçlar varsa o sebepleri yok edebilirim," der.

Ancak bu sebep sonuç ilişkisi bilim modellemesi bize öte dünyanın varlığını açıklamaya yetmiyor işte.

Yani sebepsiz bir sonuç olmayı bilemiyoruz.

Geçmişsiz bir gelecek gibi.

Ve mademki gelirken kesin gideceğimize dair sözleşme imzaladık, bilim kesmiyor bizi.

Oysa insanoğlu eksikliklerini kapamaya çalışırken hataya düşebilir.

Dünyaca ünlü o sert boksörün içinde küçükken dayak yiyen bir çocuğu gizlemesi gibi basit psikolojik bir kurbandır aslında insan.

Bizler birbirimize yaptığımız eziyetlerin sonuçlarıyız.

Bizler yürüyen yaralarız.

Her nefeste yılların açtığı yaralarımızdan kan sızdıran canlılarız. Öyleyse arama zaten bulduğunu.

Ve peşinde koşma asla bulamayacağının.

Beklenti açların, kaygı ise tokların hastalığıdır.

Güvercinin doymayan kursağıdır insanın nefsi. Ve zaferi olmayan sonsuz savaşıdır kendini kendine ispat etmek isteyip de bir türlü beceremediği kibri.

Aç, hiçbir zaman dışarıdan doyuramaz açlığını.

Karın kolay doyar çünkü ancak ruh ömür boyu yediremez kendine tokların dünyasında aç kalmış olmayı.

Sevilmeye, beğenilmeye, değer görmeye aç kalmış insan tika basa yese,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

kat kat
giyse de
doymaz.

Ve kalbi doymamış bir tok hep her şeyi kaybedeceği kaygısıyla tüketir ömrünü.

Paylaşamaz, çoğalamaz, veremez.

Kiblesi nesne olan üreyemez.

Kible manadır siyah taş değil.

Kible yönelmektir.

Geri dönecek olduğuna doğru dönmektir.

Nereye dönersen o olursun.

Seni kendi değersizliğine çekmek ister kendini değersiz hissedenden.

Senin özgüvenin onun karnında bıçaktır.

Sen de kork, sen de çürü, sen de onun gibi düş ister insanlığından.

Oysa insan korkudan müstesna bir yaşam diler en çok.

Cennet korkusuz yerdir aslında.

Ne bir eksik ne bir fazla.

Yani adaleti burada arama.

Herkes kandırıldığımızı biliyor.

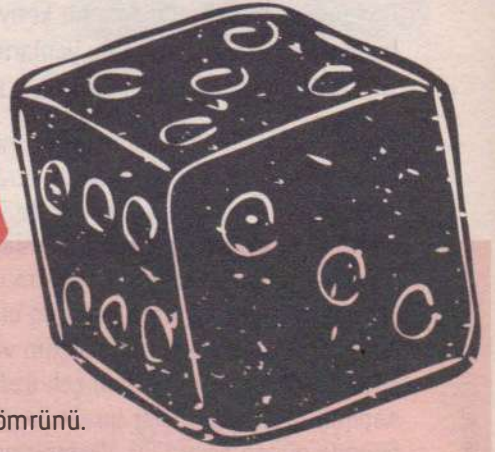
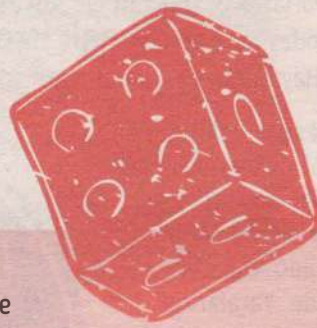
Herkes babanın ihanetini görüyor.

Tıpkı şarkıdaki gibi.

"Herkes biliyor, zararın hileli olduğunu herkes parmaklarını çapraz yapar onları yuvarlarken herkes biliyor, savaşın bittiğini herkes biliyor, iyi adamların kaybettiğini herkes biliyor, dövüşün hileli olduğunu fakirler fakir kalır, zenginler zenginleşir hep böyle gider herkes biliyor..."

herkes biliyor, geminin su aldığını herkes biliyor, kaptanın yalan söylediğini herkeste bu buruk duygular sanki babaları ya da köpekleri ölmüş gibi..."*

*Leonard Cohen - Everybody Knows şarkı sözleri, 1988

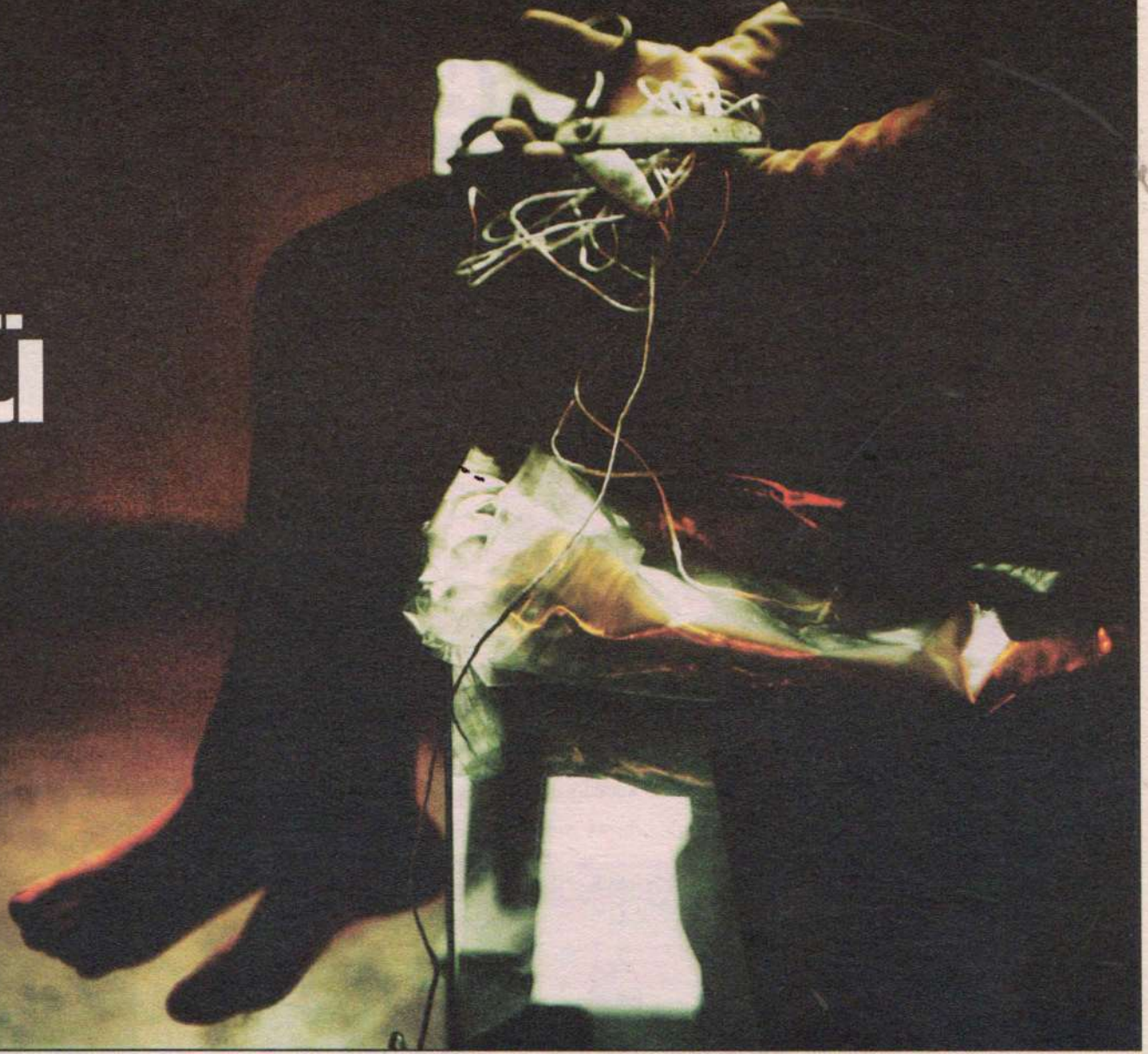

**Bizler yürüyen
yaralarız.
Her nefeste
yılların açtığı
yaralarımızdan
kan sızdıran
canlılarız.**

tozun sihirli örtüsü

Senin için yeni bir yol buldum. Daha çok düşünüp daha çok tüketeceğin bir hayat. Sıkılmadan verimli geçen zamanlar. Kimseyi yargılayacak niyeti bile içinde bulamayacaksın. Tanrı sana yarattığı cennetten bir parça kesip tabağına koymuş gibi. Rahat hayat, rahat öpücükler. Sınırsızlık hediye olacak. İpliklerle dolu dikiş kutusu gibi. Yolu öğrebileceğin inanç.

Sonra seni soyup ağaca asacağım. Lezzetli vişneler seni kandırarak. Yeşil yaprakların çiyden ıslanmış yüzeylerini uyanmak için alnına yapıştıracağım. Bir kadının kendini sunduğu hediye almayı kim reddeder. **Her ağaç her yaprak hafızalı doğar. Seni anımsayacaklar ama umursamayacaklar. Kuruntularını bırakmayı öğreneceksin.**

Tanrısından önce ölmeyi göze alan velet. Küller küllere karışmadan, öpücükler öpücüklerle boğulmadan sadece birini öldürmüş olmayı bileceksin. Niyetin kabahatinden büyük olacak. Senin için bir hayat yolu buldum; okumadığın kitapların yazıldığı odalar., dokunmadığın, dokunamadığın aşkın yaşadığı sokaklar... Bulmakla yetinmedim, diz çöküp işaretledim. Uyanınca görebilmen için. Büyümeni isterim. Gerçi senin büyümen dar kafalılar için işe yaramaz. Seni olduğundan daha küçük bir insana çevirmeye çalışırlar. Daha çok düşünmek daha çok çalışmaktan kötü.

Yolun ihtişamını anlatmaya kelimeler yetmez. Sadece mutluluktan ağzın kulaklarında oradan oraya süzüleceğine eminim. Rüzgara kapılmış yapraklar gibi, saçların oradan oraya savrulurken. Yanlış ata tüm varlığını yatırmış bir ahmak gibi de olabilirim. Şans getirir mi inanç bilmem. Belki sana yolu ve inanmayı gösterebilirim. Belki biraz daha

şeffaf olur kötülük. Perdelerin altından oyun yapmaz bize ateşin ve gidişin mürettebatı. Yeni aya kadar seni selamlar. Ve sonra açılır tereddütlerin yolu.

Off çok fazla anlatmak isterim gerçeğin yersizliğini. Değersizliğini zamanın. Tozun sihirli örtüsünü havalandırmak; darmaduman etmek gözün eriştiği odaları... O kadar çok şey yapmak isterim ki, hiçbir şey yapamaz olurum. Zaman kederli yolcusunu ölüme terk eden aşkı anlatmak isterim sana; seni yutan uyuşuk yılların çağında. Ateş böceklerinin yolunu anlatmak için tek tek yuvarlanışını gösteririm. Senin benden daha çok biletin olmalı diye elimdekileri de sana veririm; hayatı kapalı gişe oynayan oyuncularla beraber. Sıkılmadan gittikçe çoğalan kelebekten yapılmış gülümseyişin ömrü belli.. Karışmamalı kimse amacımın tuhaflığına. Her yol mübahtır anlatmaya.

Her düşünce bir insanı öldürdü. Bunu yaptı. Ben seni yaşatacağım. Kafamda duvara çarpıp kırılan binlerce ses var. Çölde su arar gibi sessizliği arıyorum. Belki paylaşırsın benimle öğrendiğin yolların sonsuzluğunu. Susuzluğumu giderdiğimde ben de sana katılırım. Hep hiç bilmemiş gibi yaparım. Hep hiç gitmemiş gibi yaparım. Senin yolun için öfkemi ışıklı sokak lambalarına asarım.

Bak kıpırdıyamadığım bu çağda mutlu olman için neler yapıyorum. Altından arabalarla bal kabakları. Senin inancına benim yalnızlığım ekleniyor. Kırılmış aynalarda, parçalanmış binalarsa bütün oluyoruz. Özür diliyor tüm tinerciler, sokak adamları çalıntı kolyeler hediye ediyor. Beraber yürüyoruz...

Senin yolun
için öfkemi
ışıklı sokak
lambalarına
asarım.

37. Uluslararası İstanbul TÜYAP Kitap Fuarı'ndayız

TÜYAP Fuar ve
Kongre Merkezi
2. Salon
2103 D no'lu stant

10-18 Kasım

Geçmişten beslenerek geleceğe hazırlanmak için...

Yaratıcılığın Ruhunu
Gülşün Erbil

Büyük Türk Edebiyatı Tarihi
Vasfi Mahir Kocatürk

Kaygı
Francis O'Gorman
(Çev. Pınar Akkoç)

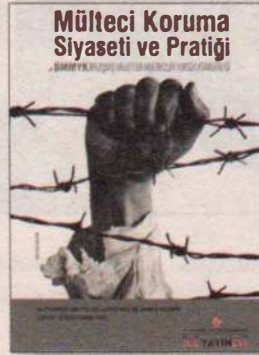
Terapi Olarak Sinema
John Izod ve Joanna Dovalis
(Çev. Duygu Pınar Kayihan)

Kültürlerarası Akıl
Joseph Shaules
(Çev. Emine Tutku Vardağı)

**Göçmen Çocukların
Okul Halleri**
Richard Alba ve
Jennifer Holdaway
(Çev. Menekşe Tokyay)

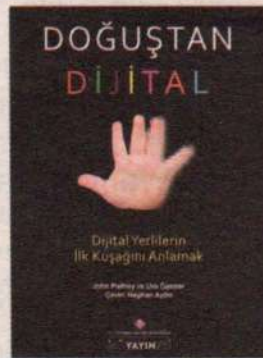
**Mülteci Koruma
Siyaseti ve Pratiği**
Alexander Betts, Gil Loescher ve
James Milner
(Çev. Özgün Emre Koç)

Küresel Yönetişim
Timothy J. Sinclair
(Çev. H. Hande Orhon Özdağ)

İşte Z Kuşağı
David Stillman ve Jonah Stillman
(Çev. Duygu Pınar Kayihan
ve Ferhat Erduran)

Doğuştan Dijital
John Palfrey ve Urs Gasser
(Çev. Nagihan Aydın)

**Milenyum Kuşağının
Kuralları**
T. Scott Gross
(Çev. Menekşe Tokyay)

Yenilikçiler Yaratmak
Tony Wagner (Çev. Aytül Özer)

Bir Yetişkin Yaratmak
Julie Lythcott-Haims
(Çev. Duygu Pınar Kayihan)

T.C. İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ

İKÜ YAYINEVİ

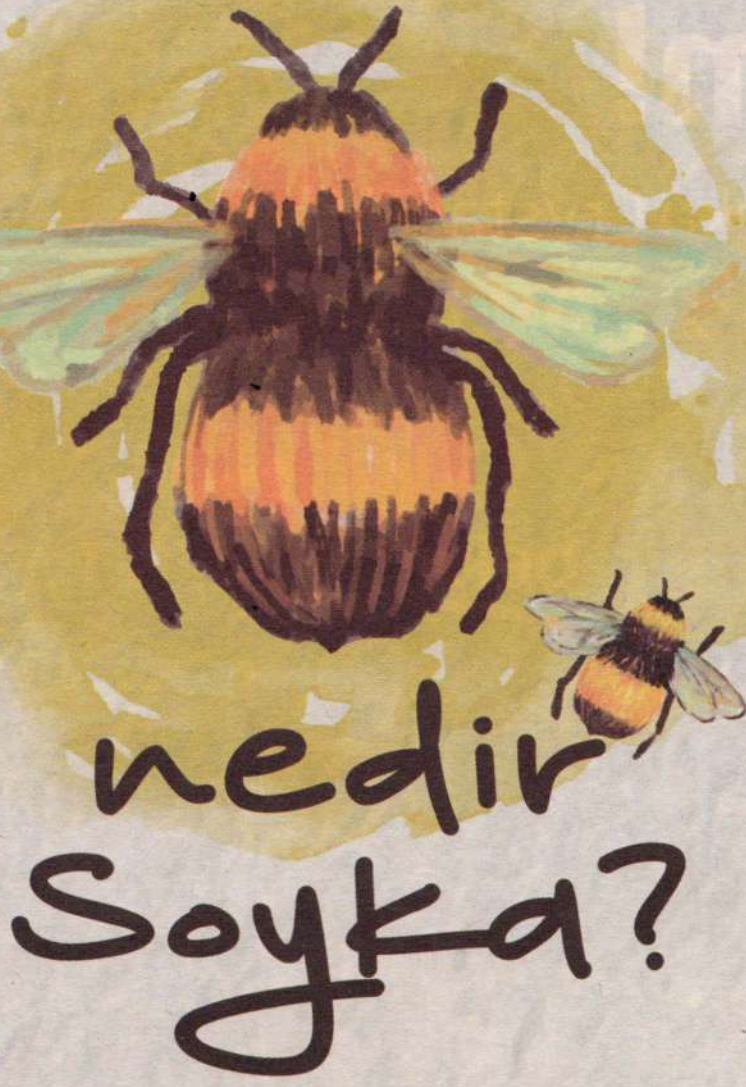
e-posta: ikuyayinevi@iku.edu.tr | [ikuyayinevi](https://www.ikuyayinevi.com)

İnternet Satış

www.eganba.com / (0212) 293 44 41 - 43 | www.ilkekitap.com / (0212) 274 98 74 - 75

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Bedia Ceylan Güzelce

Gurur ve utanç da duydukça var olur, duymamayı seçmek kolay değil. Bir yıkım anıdır utanç duymak ve bir o kadar şanslı sayar kendini gurur duyan kişi. Utancın gölgesi, gururun güneşine galip gelir çoğu zaman...

"Aşk böyledir.

Baskına gidiyorum diye evden çıkarsın, bozguna uğrayıp dönersin."

(Soyka)

Bir roman daha bitti...

Sahi nedir Soyka?

Üçüncü romanımın adı, bu ay Çınar Yayınları'ndan çıkıyor...

O değil de nedir Soyka?

"Deli soyka", "Pis soyka", "Soykası batasica"...

Duydunuz mu hiç bu lafları daha önce?

Ben çok duydum. Birileri birilerine söylerken, Anadolu'da çok defa duydum. Kelime anlamı "ölüden kalan eşyalar" aslında. Yani birisi öldüğünde eşyalarının da öldüğüne inanılıyor, bu nedenle de o eşyalara artık kazak, gömlek, pantolon, saat

denmiyor da topluca "soyka" deniyor. Herkesin hayatta kendini "soyka" gibi hissettiği bir zaman gelir ama benim hikayemde bahtsız kahramanım bir yaşam boyunca kendini "soyka" gibi hissediyor. Soyka onun sadece hissi değil, aynı zamanda lakabı ve alın yazısı. **Bulutların göğü terk edişi gibi sükûnet içinde, insanın her şeye yeniden başlama gücünü bir an için kendinde bulması gibi güzel**

bir kadın Soyka. Çocukluk aşkını, babasının beylik tabancasıyla öldürüyor. Tüm deliller bunu doğrular yönde olsa da Soyka cinayeti itiraf etse de sıra dışı yöntemleriyle tanınan Başkomiser Demir onun suçlu olmadığını inanıyor. Kalanı romanda...

Eski kulağı kesiklerden bahsedelim biraz. Nedir kulağı kesik olmak? Bir Bektaşî deyimi. Bektaşî yoluna giren erkeklerin kulağına bir küpe takılırmış, bu yoldan çıkanların kulağındaki küpe çekip alınır ve kulak -kıkırdak dokusu nedeniyle iyileşmeyen bir organ- öylece kesik kalır, kişi toplum içinde mimlenirmiş. Biz insanlar, kedilere, köpeklere, farelere ve daha birçok hayvana göre az işiten kulaklara sahibiz. Çoğu zaman yanımızdan geçip giden birçok hareketi algılamaz, mesela hırsız -sprey sıkmaksızın- gelip başucumuzdan cep telefonumuzu alsa bile biz orali olmayız çünkü duymayız. Fakat bizim kulaklarımıza atfettiğimiz şey çok daha katmanlı ve bizi hayatta tutmaya fazlasıyla yeten bir boyutta. Biz kulaklarımızla sadece sesleri değil, aynı zaman da hisleri de duyuyoruz. Bir şekle şemale sokamadığımız her şeyin titreşimlerini ayırt ediyor ve bunu da dilde "Duymak" fiiliyle ifade ediyoruz.

Kuşku mesele. Bir sesi var kuşkunun, zamanı geldiğinde duyarız onu. Kuşku ensede bir soluk gibi duyulan bir şeydir, elektriğin birden gidişi, giderken etrafımızdaki tüm sesleri çalıştı, odayı, evi, mahalleyi, şehri cıvılcıplak bırakışı gibi işitiriz onu. Tıpkı kuşku gibi, endişe de konuşkan hatta tiz bir sesle gevezelik eden bir histir. Endişenin o tiz seste pedal tutan şarkısını duyarız ve hayatımız bu sesle paramparça olur, endişeye dayadığımız kulağımız başka sesleri duymaz, bir tür körlüktür bu, endişe ve kuşku, kendinden başka hiçbir sese tahammül edemeyen bir iktidar gibidir, yıkana, yıkılana kadar peşimizdedir.

Sevgiyi de duyarız biz. Kendi kalp sesimiz onunkine eşitlenir ve aslında insan iyice yalıtılmış bir odada kalp sesini işitebilecek yeterliliğe sahiptir. Yine de bu beceriden çok sevgiyi ses boyutuna taşımayı başarırız, çok sevilmenin, sevmenin farklı farklı sesleri vardır bizde, duyar ve peşinden gideriz. Geçirdiğin mutlu anların bir sesi vardır, statta maç izlerken ilk tezahürat başlamadan önceki an, onun sesi var mesela, bütün albümü dinledikten sonra sıra sevdiğin şarkıya gelir ya, onun da bir sesi var. O şarkı bile o ses kadar güzel değil, inan.

Gurur ve utanç da duydukça var olur, duymamayı seçmek kolay değil. Bir yıkım anıdır utanç duymak ve bir o kadar şanslı sayar kendini gurur duyan kişi. Utancın gölgesi, gururun güneşine galip gelir çoğu zaman ve başka işitsel bir eyleme taşırsın kendini: Pişmanlık. **Hayıflanmak ya da şikayet etmek değil, geri dönüşsüzlük hiç değil, pişmanlığın sesini duymaktır insanı yerle bir eden.** Yastığının altında bekler ve olur olmadık uyandırır seni, saçlarının arasına sıkışır ve fısır fısır konuşmaya başlar. Tıpkı olur olmadık duyduğumuz tedirginlik gibi. Hata yapmana izin vermeyen bir ebeveyn, daha ilk adımı atmadan seni eleştirmeye ayaklarından başlayan biri, hayatına burnunu sokan, kendi tatsız kaderinden seni sorumlu tutan, yerli yersiz patlayan ve sonra birden hiçbir şey olmamış gibi gülümsemeye başlayan o kişi, o tedirginlik işte... Gelip aklına yerleşir, o kişi defolup gitse bile yaşamından, bir miras gibi bıraktığı tedirginliğini duymaya devam edersin. Ondan sana kalan borçları öderken zaman geçer, zaman da tedirgin edicidir.

Aşkın sesi, rengi, dokusu falan yoktur, ya o olursun ya da yok olursun.

Özlem, heyecan ve tutku... Daha iyi algılamak için bir frekansa dönüştürürüz bunları. Başka türlü mümkün değil, nasıl çıkabiliriz işin içinden? Duyduğunda hepsiyle baş etmek daha kolay, insan kendini duyarak ifade ediyor. Aşkı duymayız mesela, aşık oluruz, o bir olma halidir çünkü. Aşkın sesi, rengi, dokusu falan yoktur, ya o olursun ya da yok olursun. Kin ve nefreti de sesleştiririz biz, "nefret duyar" kimimiz. Her ikisinin de sesi başka bir frekanstan gelir, her kulak işitmeye cesaret edemez bunları. Bunları duymaya cesaret edenin vicdanı doğru yere yerleşmemiş olabilir aman dikkat.

Bir roman diyorum, yazmak değil de duydum onu. Duyacak çok şeyler var daha...

Büyük ekran keyfi için büyük indirim!

Beko değişim kampanyası ile Beko Crystal TV'ler
1000 TL'ye varan indirim ve **36 ay** taksit*
fırsatıyla!

beko

CRYSTAL^{TV}

65"

4K UHD
Tek tuşla eğlence

Koç

444 0 888
Yetkili Servis İçin Tek Numara

www.beko.com.tr

beko
yanındayız.

Kampanya 30 Kasım 2018 tarihine kadar Beko mağazalarında geçerlidir. 1.000 TL indirim
Beko marka 65" Crystal TV'de (B65L 8752 5S) geçerlidir. Detaylı bilgi için Beko mağazalarına geliniz.
*36 ay taksit fırsatı anlaşmalı finans kuruluşlarının vereceği bireysel kredilerle Beko mağazalarından yapılan alışverişlerde geçerlidir.

Cem Davran

palyaço'nun günlüğü (10)

Tarihsiz ve tarifsiz notlar işte! Çok uzun mesafeli olanlar da var hemen bugünün dibinde olan da. Meraklısı oluştu zaman içinde, sahiden meraklısı.

Sabah çok erken kalktım. Uykum var daha ama uyumak istemiyorum nedense. Okula gideceğim, sonra prova, akşam da oyun. Yirmili yaşların başındayım ve yorgunum. Bu kadar yoğun olmamalı bir genç. Tembellik zannederler ama değil. Yaşamak kaçıyor köşe bucak. Neyse bugünü de atlatayım bir çözüm bulurum. Böyle gitmez...

Bir önceki cümleyle vedalaşarak yaşıyoruz. Devasa bir kıyım bu aslında. Sırada ne varsa söyleyeceğimiz, yok ederek başlıyor nefes almaya sonra kendi başına da aynı şey geliyor, yok oluyor. Bunu biz yapıyoruz, biz. Korkudan, yüzleşme korkusundan önceki kendimize dair bütün izleri siliyoruz. Her seferinde yeniden başlamak diye bir şarkı tutturmuşuz, detone bir hayatı senfoni zannedip bas bas bağıriyoruz.

Kenara çekilip izlemeyi öğrenmeli insan. Bunu en çok sözün biriktiği anda yapmalı hem de. Kırgınlık, yılgınlık belirtisi göstermeden -ki o zaman sahici olamaz portreniz- anlamaya çalışarak izlemeli olan biteni. Böyle bir halde kendini çok daha kolay araklırsın. Bir kitabı hızlı hızlı okumaya çalışmak kadar büyük bir trajedi olamaz esasen. Böyledir işte hayatın kendisi de. Satırlar kocaman olur gözünün önünde, paragraflar geri geri gider, bütün noktalama işaretleri kuytulara saklanır, kelimeler çatlaklardan içeri sızar yalan yanlış. Bu seli durdurmanın tek yolu zamanın bendine saklanıp fırtınanın dinmesini beklemektir. Kenara çekilip dinlemeyi de öğrenmeli insan...

Yol belli eder kendini, azıcık yüksekte bakınca. Görmek için sadece, anlamak için parmakların ucunda hafif uzanıp ileriye bakmak kâfidir çoğu zaman. Günlük tutmak, notlar almak biraz böyle bir şey işte. Yolu fark etmenin asaletli yalnızlığı diyorum ben, başkası nostaljik ayak izleri diyor bu serbest cümlelere. Hepten de özgür değil ha! Bir şekilde kilitli oluyor yine de kendi başına türeyen zaman notları. Kısım ne olur ne olmaz ürkmeleri bekçilik ediyor, engelliyor en doğru kelimeyi, kısmen de ben anlıyorum ya yeter kestirmesi biçimliyor henüz yaşanmış hadiseyi. Yine de hiçten iyi, bomboş sayfaları sevmem zaten. Bir gün hak vereceğim kendime biliyorum, yazıyorum. (Yaş tam otuz ha!)

Bugün çok ölüm var ortalıkta, fazlaca görünür. Peşinden inanmak geliyor koşar adım! Hangisine?

Yaşamaya mı ölüme mi inanmak? Yoksa her ikisine birden mi? Kaç kez söyleyebilirim ki; akvaryumdaki balık ne demiş, "Tanrı mutlaka olmalı, yoksa suyu kim değiştiriyor?"

Yıllar önce trafikte yanımdan bir cenaze arabası geçti, arkadaşım işte herhangi bir ölüm dedi. Çok tuhaf gelmişti bana. Herhangi bir ölüm mü? Kafamı en işlek caddedeki alışveriş merkezine çevirdim, kalabalığa bakıp, herhangi bir hayat demek istedim. Öyle kapkara duygularla bakmayı sevmiyorum, aslında doğru da bulmuyorum ama doğrunun yanlışın fazla yeri yok bu cümlede. Gülümsemek, öyle selamlamak doğanın mektuplarını, var olmayı sıcacık kahkahalarla kutlamak benim yolum. Sabahı kısıvrak yakalamak, hava kararana kadar beslemek o yeni doğmuş yavruyu ve yaşlı geceyle muhabbet edip dostça vedalaşmak günle; her seferinde bu karşılama uğurlama adabını en baştan yaşamak benim herhangi bir yaşımda. Bütün inançlardan, bütün kutsal metinlerden en keyifli satırları derleyip, evreni sahici bir armağana dönüştürmek benim mesleğim. Herhangi bir ölüm deyip geçmem ben, biliyorum. İlla bir renk bulurum tanımadığım hikâyelerde. Bu mucize uyumu sıradanlaştıramam. Gözyaşıyla gülümsemeyi yan yana görmezsem eksik bulurum hayatı, benden bir şey saklanıyor diye düşünürüm. Binlerce yıllık öğretileri bir kaleme silemem ama üstüne çocukça bir hınzırlık eklemesem anlayamam, fark edemem herhangi bir tesadüf. İşte yine bir cenaze arabası daha geçti ve ben gülümsedim. Göz kırptım. Hava kararmak üzere. Yorgunum, sağlam uyurum. Sabah yine heyecanlanacağım biliyorum. Herhangi bir sabah olmayacak eminim. Özel bir aydınlık başlayacak kesinlikle, yeni, yepyeni. Bu muhteşem kurguyu sevir ve ona güveniyorum.

Bazı insanları yeteri kadar izleyin, onlar için neyin, kimin kıymetli olduğunu anlamazsınız. Çok acayip! Neye çok önem veriyorlar, hangi sözcüğün peşinden gidiyorlar, bir tanecik bile ayrıcalıklı cümleleri yok mu? Onlar her kimse, yaşamsal bir itinanın zerre kadar izine rastlayamazsınız tükettikleri hayatta. Tabii ki acayip! Kalabalıklara pazarlar gibi değil elbette, işaret parmağıyla gözünüze sokar gibi de değil ama tercihlerden, küçücük anlardan, kuytadaki sessizliklerden ya da ufak tefek heyecanlardan keşfedebileceğiniz önemler, kıymetler arar bulamazsınız. Masalları masal gibi değildir, şarkıları melodisizdir. Kulak tırmalar sesleri, gözü yorar resimleri. Bazı insanlar böyledir, acayıptır!

Tarihsiz ve tarifsiz notlar işte! Çok uzun mesafeli olanlar da var hemen bugünün dibinde olan da. Meraklısı oluştu zaman içinde, sahiden meraklısı. Küçük öykülere ne zaman elimi atsam, günlük yok mu abi deyiveriyor birileri. En acemi satırların bile uğrak yeridir gönlünüz. Nereden başlarsa başlasın yoluna, mutlaka uğruyor çocukluğunuza. Gördünüz mü; zamansızlık hissi yine keyif verdi bana. Bugünkü durakta karşılaşmak umuduyla...

Kenara çekilip izlemeyi öğrenmeli insan. Bunu en çok sözün biriktiği anda yapmalı hem de.

İbrahim Büyükak

babaannem

Gerçek seven sadece akıyla sevmez, bütün ruhuyla sever sevdiğini... Ben babaannemin, zihninde bir anı tanesi kalmadığında bile, beni gerçekten sevdiğini her zaman hissettim. Yan yana olmadığımız zamanlarda bile...

Evimize temelli yerleştğinde yedi yaşındaydım. Son kızını da evlendirmiş, yapayalnız kalmıştı. İlk eşi, yani dedem için kaymakam babasını karşısına almış ve evlatlıktan reddedilmişti. Dedemden beş çocuğu olmuş fakat dedemin alkol probleminden dolayı erken yaşta vefatından sonra beş çocukla bir başına kalmıştı. Evlatları hayatlarını kurtarsın, İstanbul'a göçsünler diye, İstanbullu bir adamla ikinciye evlenmiş fakat ikinci eşinin de alkol problemi olduğundan dolayı boşanmıştı. Resmi olarak boşanmamışlardı ama birbirlerini bir daha görmemek üzere ayrılmışlardı.

İşte o ikinci evliliğinden olan halamı da everdikten sonra tek başına yaşamak çok zor gelmeye başlamıştı. Gittikçe yaşlandığı için de babamın gönlü tek başına yaşamasına razı olmadı. Annemin gönlü o zamanlar belki bu duruma biraz razıydı ama o da babamı kıramadı ve babaannem bizimle yaşamaya başladı. Annem, babam, iki ablam ve babaannemle altı kişilik bir aile olmuştuk. Çekirdek ailemiz daha iri bir çekirdeğe dönüşmüştü.

Ben doğmadan bir yıl önce trafik kazasında vefat eden amcamın adını taşıdığımdan büyük ihtimal, en başından beri babaannem tarafından torpilliydim. Her zaman benim sevdiğim yemekleri yapar, benim izlemeyi sevdiğim şeyleri izlemeye çalışırdı. Sırf futbolu çok sevdiğim için futbolla ilgilenir, bütün takımlardaki futbolcuları neredeyse ezbere bilirdi. Bir babaannenin ağzında "Hagi vur o topa vur Hagi good!" sözlerini duymak evimize gelen misafirleri çok şaşırtıyordu ama madem benim en iyi arkadaşımıydı hatta oda arkadaşımıydı, tabii ki bunları bilmesi şarttı(!)

Evet, babaannemle oda arkadaşı da olmuştuk. Ergenlik döneminde ablaamlardan odamı ayırmak istediğimde, babamla annem bu durumu hemen kabul etmişti. Aslında bu çabucak kabul etme durumu beni biraz kılandırmıştı ama ne olacağını tahmin edememiştim. Babaannemin odasına konan yeni ranza çileli bir ergenliğe adeta göz kırpyordu. Ve babaannem artık oda arkadaşımıydı.

Ranzanın alt katında o, üst katında ben kalıyordum. İlk aşk acılarımı, hüznlerimi, sevinçlerimi hep o ranzanın üst katında yaşadım. Ve tabii ki fonda babaannemin romatizma sızlanmaları eşliğinde... Herkes o dönemde Sezen'le, Kayahan'la hüznlenirken; ben "Aaah bıçak gibi batıyo valla yavrum", "İnim inim inliyor yavrum", "Aah ah sakın yaşlanma yavrum" sözleriyle acılarımı avuttum. Tarkan'ın "Ocağına düştüm yavru, kucığına düştüm yavru" şarkısı da o günlerden dolayı herhalde, bana hep babaannemi hatırlatır(!) Amerikan filmlerindeki, odası posterlerle kaplı, asi genç odalarına özenirken kendimi babaannemin takma dişlerini bardağa koyarken buldum(!) O yüzden hiçbir flörtümü asla eve çağırmadım. **Eve getirsem ne olacaktı ki! Babaannemin takma dişlerini koyduğu suyla kızı ıslatıp kur mu yapacaktım! Bu kuru izlemek, dolar kurunu izlemekten daha gergin olabilirdi.**

Üniversite sınavına gireceğim yıl rahat çalışayım diye; salondaki çekyatta yatmaya başlayarak odayı bana bıraktı bırakmasına ama beraberinde çok eğlenceli ve aşırı ilginç ergenlik hikayelerini de belleğime kazıdı. Odadan ilk gittiğinde sevinmişim sevinmesine fakat günbegün yokluğu daha fazla koymaya başladı. O keşmekeşe alışmışım, o ironinin adeta kölesi olmuştum. Kolay değil, en yakın arkadaşımın uzun süre sonra, ilk defa bu kadar ayrı yaşıyordum. Ben odada, o salonda... Aramızda koskoca bir mutfak vardı. Ya da o gidine mutfak gözümde daha çok büyümüştü.

Ben üniversite sınavında Bursa'yı kazanıp baba ocağına iyice yayılınca ve iki ablam da çok kısa süreli aralıklarla evlenip İstanbul'a gidine, evin iki çocuğu olarak babaannemle ikimiz kaldık. Artık o

benim odama, ben de ablaamların odasına terfi etmişim.

Berberer yaşayamaya başlayalı 15-16 yıl olmuştu. Artık anneme kızlarımdan daha fazla düşküdü, annem de babaanneme... Benim en yakın arkadaşım olmasının yanı sıra artık yazarlık ideallerimin de en büyük destekçisi olarak bir nevi yol arkadaşım da olmuştu.

84 yaşındaydı. Bazı anlattıklarını anlamasa da yazdığım çizdiğim her şeyi ona anlatıyor, bana bakarken gözlerinde gördüğüm parıltıdan ilham alıyordum. Okuma yazma bilmiyordu. Bir onun için çok pişmandı, bir de zamanında çalışıp emekli olmadığına... Keşke kendime ait bir maaşım olsaydı, diyordu. Zaman zaman babama yük olduğunu düşünüp kederleniyordu. Okuma yazma olayını halledemedi ama maaş meselesi bir mucize olarak gerçekleşti. Yirmi yıldır görüşmediği ama resmi olarak da boşanmadığı ikinci eşi vefat edince emekli maaşı babaannemle bağlanmıştı. O gün çocuklar gibi sevinmişti. Kuş kadar emekli maaşıyla herkese hediyeler almak için kendini paralamıştı.

Sonunda önce üniversiteyi bitirdim, ardından bir yıl sonra askere gittim. Ailemden, dolayısıyla da en yakın arkadaşımın, ilk defa bu kadar uzak kalıyordum. Askerden döndüğüm gün, hiç unutmuyorum, ilk defa babaannemin yaşlandığını hissettim. O hayat dolu, 80 yaşında bile yerinde duramayan, her gün yürüyüşe çıkan, cebinde minik bir parası bile olsa alışverişten asla geri kalmayan kadının ilk defa ağır ağır hareket ettiğini görmek, hayatın en hakiki kısmını sessizce hatırlatmıştı bana.

Yazarlık idealleriyle İstanbul'a taşınmam, işten güçten her yıl en iyi arkadaşımı daha az görmem, bir taraftan hayatın bir gerçeğiymi ama diğer taraftan da aslında en acı kısmı... Çünkü İstanbul'a yerleşmemden 3-4 yıl sonra babaannem maalesef demans oldu. Yani hatıralarımızı bir bir unutmaya başladı. Gerçek seven sadece akıyla sevmez, bütün ruhuyla sever sevdiğini... Ben babaannemin, zihninde bir anı tanesi kalmadığında bile, beni gerçekten sevdiğini her zaman hissettim. Yan yana olmadığımız zamanlarda bile...

Ve bu yaz film setindeyken bir sabah telefonumda dört cevapsız arama gördüm. İki babama, diğer ikisi de ablama aitti. İçimdeki sıcaklık aniden soğudu. Ve yanımdaki Oğuzhan'a dönüp "Babaannemi kaybettik" dedim. Nereden anladın, diye sordu. Anlamadım, hissettim, dedim.

Güle güle babaannem... Güle güle en yakın arkadaşım... Güle güle oda arkadaşım... Güle güle yol arkadaşım... Unuttuğun bütün hatıralarımızı kuşlar gibi daldan dala konup herkese anlatacağım, o konuştuğum ağaçların gövdelerine kazıyacağım, söz veriyorum.

Oktay Rifat'ın dediği gibi:

"Hep yaşadığımı hatırlatıyorum kendime
Diyorum ki işin acele
Bir gün ne el kalacak tutmak için
Ne yürümek için bacak
Ne bulutların seyri
Ne de bir hatıra dünyamızdan
Çünkü hatıralar kuşlar gibi
Dal ister konacak..."

Güle güle yol arkadaşım...
Unuttuğun bütün hatıralarımızı kuşlar gibi daldan dala konup herkese anlatacağım.

Akgün Akova

iletişim piyanistleri ve çağ dışı kalmış şair

sabahın köründe belediye otobüsüyle
İstanbul adlı ömür törpüsünde
sarsıla sarsıla giderken
kitap okumaya koyvermişim kendimi yine
bir ara kaldırdım ki koyun kıvırcığı saçlı kafamı
gözlerime inanmadım vay aman
adamın biri evire çevire
cep telefonunu öpüp okşuyordu
okşuyordu ay aman
hem de öyle böyle değil
öpüp öpüp okşuyor
okşaya okşaya öpüyordu bey aman
pek alımlı çok akıllıydı telefon
parıl parıl parlamayı da ihmal etmiyordu
belliydi, yeni model gelindi of aman

sağıma soluma bakındım
diğer diğer ve pek diğer yolcular da
başka türlü aşk biçimleriyle
biri iletişim piyanisti gibi
oynaşuyordu tuşlarla

bir dikizci suçluluğu duyarak içimde
dedim gözlerime hişt aman
yaşayan bir teknoloji hurdası
ve çağ dışı kalmış bir yolcu olarak
elimdeki kitaba indirdim bakışlarımı yeniden:

"Öpüşmenin karmaşık ve yanıltıcı bir tarihçesi vardır. Eğer öpüşmeyi basit, sıradan bir hareket olarak görmekteyseniz, bizim sözüm ona 'gayriresmi' toplumumuzda bile, kaç türlü öpüşme olduğunu bir durup düşünün. Sevgilinizi dudaklarından, karşı cinsten eski bir dostunuzu yanaklarından, bir çocuğu başından öperiz. Eli 'uf' olmuş bebeklerin parmakları öpülür, 'geçsin diye'; başımız derde girmek üzereyse, uğurlu saydığımız bir nesneyi öperiz; kumarbazsanız eğer, zarları öpersiniz atmadan önce..."

diye sürüp gidiyordu öpüşmenin nedenleri
Desmond Morris'in yazdığı
"Sevmek Dokunmaktır"da

Morris'in bu kitabı yazdığı yıllarda
bizim mahallenin çocuklarına
sac üstünde
bazlama yapıyordu komşular
baz istasyonları yeryüzüne çakılmamıştı henüz
telefonu öpüp koklama halini açıklayan
tek cümle yoktu kitapta bu yüzden

bir kere daha başımı kaldırıp
cep telefonu ile aşk yaşayan adama bakacaktım ki
korktum oy aman
ya telefon da adamı öpmeye başladıysa vay aman
ya iki gözüm önüme akıverirse aman da aman

ah sevgilim diye iç geçirdim
ne olacak böyle bir dünyada şimdi
şiiir okuya okuya sevişenlerin hali
ne olacak terbiyum ve öropiyum
ve silikon oksit fiyatları
evde kaldığı yolda fark edilen şarj cihazları
ne olacak söyle
ayrı düşmüş sevgililer

yakıp biletimi
apar topar indim ilk durakta
uçar adım döndüm koynuna
döndüm sevgilim
tutuşturmak için

parmaklarımın ucunu
iletişe iletişe
o ipeksi teninle

AKGÜN
AKOVA

6.

ZEKİ YURT BAY TASARIM ÖDÜLLERİ

DOĞADAN SANATA

DOĞANIN RİTMİNE KULAK VER

SEN TASARLA

BİRİNCİLİK ÖDÜLÜ:
12.000 TL

Birinci olan tasarım üretilerek Unicera
2018 Seramik Banyo Mutfak Fuarı'ndaki
Yurtbay Seramik Standı'nda sergilenecektir.

İKİNCİLİK ÖDÜLÜ:
8.000 TL

ÜÇÜNCÜLÜK ÖDÜLÜ:
6.000 TL

MANSİYON
1.500 TL

SON TESLİM TARİHİ
17.12.2018

Doğanın sesine kulak ver, uzun uzun dinle. Ne istediğini söyleyecek sana kalbin.
Tüm mucizeler sende, en güzel sesler içinde... Ritmini yüksek tutmak için asla pes etme,
doğanın her gün yenilenmekten vazgeçmediği gibi... Şimdi büyük ödül için göster kendini!

Candaş Tolga Işık

yalnızlığa alışmak...

Zerrin Şişmanoğlu'nu yıllar önce ilaç firmasında çalıştığım yıllarda tanımıştım. Ben bir diyaliz ilacı satıyordum. Zerrin Hanım da böbrek yetmezliğinden dolayı benim ziyaret ettiğim o diyaliz merkezine gidip geliyordu.

Mevzu sevip-sevmemek değildi... Kaldı ki Ercan'ın bugün hayatta olma sebebi tek böbreğinin sahibi olan sevgilisi Zerrin'den başkası değildi.

Vücudunun bir parçasını verecek kadar çok seviyordu Ercan'ı ama dedim ya konu sevgi değildi. Ercan iki kez evlenmiş ama hiçbirinde aradığı mutluluğu, huzuru bulamamıştı. Yıllar sonra karşısına çıkan Zerrin ilaç gibi gelmişti ona. Sormadan, sorgulamadan seviyordu. Hayatı boyunca ilk kez bir kadınla birlikte susabilmenin huzurunu yaşıyordu. Bir parti organizatörü gibi sürekli yeni bir plan, program yapmak zorunda kalmadan sadece birlikte olabilmek yetiyordu Zerrin'e...

Ne büyük bir lütuftu iki sevgili için... Zerrin her açıdan tam aradığı kadındı.

Lakin ilişkilerinde her şey kusursuz değildi. Hele ki zaman geçip de duygular iyice demlenmeye, birbirlerine iyice alışmaya başladıktan sonra bile Zerrin'in hiçbir zaman aşılmasına izin vermediği o "mesafe" Ercan'ın sürekli kafasını kurcalıyordu.

Birlikte kaldıkları günler oluyordu ama Zerrin asla birlikte yaşama fikrine sıcak bakmıyordu. Beraber şahane tatiller yapıyorlardı. Ancak tatil bittiği gibi evli evine köylü köyüne dönmek zorundaydı. Son çıktıkları Paris tatilinden sonra Zerrin iki gün boyunca Ercan'ı aramamış, Ercan buna çok bozulsa da belli etmemişti.

Zerrin işinde başarılı, güzel bir kadındı. 18 yaşından beri yalnız yaşıyordu. Hiç evlenmemişti. Neyi sevip, neyi sevmediğini erken yaşlarda çözmüştü. Sevd mi dadanır. Sevmedi mi bir dakika durmazdı.

Hayatıyla ilgili kararını yıllar önce vermişti.

Ne kendini değiştirtiyor ne de başkasını

değiştirmeye çalışıyordu. Bu değişim hususunda her yerde

sürekli savunduğu bir de tezi vardı: "Erkekler seni sen yapan özelliklerine aşık olup sonra bu özelliklerini değiştirmeye çalışıyorlar. Değişince sen çok değiştin olmaz böyle diyorlar, değişmeyince de sen değişmiyorsun olmaz böyle..."

Ercan ne zaman Zerrin'in koyduğu o mesafeyi kaldırmak için adım atsa dev bir duvara tosluyordu. Zerrin'i tanıyordu, biraz daha zorlasa çok sevdiği sevgilisini kaybedeceğinden korkuyor, ısrar etmiyordu. Aslına bakarsanız Ercan'ın "mesafe açmazı" olmasa mutlu bir ilişkileri vardı. Ancak bu açmaz önce "çözülmesi gereken" bir soruna ardından ilişkinin devamına mani büyük bir probleme dönüşünce işler değişti. **Bir süre sonra Ercan'ın istediği ilişki Zerrin'e "fazla", Zerrin'in istediği Ercan'a "az" gelmeye başladı.**

Ercan bir türlü teşhis koyamıyordu. Bir keresinde ortak bir arkadaşla açtı konuyu. "Biz niye evlenemiyoruz ya da ne bileyim niye birlikte yaşayamıyoruz, niye daha fazla zaman geçiremiyoruz Zerrin'le anlamıyorum," dedi ve sevgilisinin ona karşı hislerini sorgulamaya başladığını anlattı. Karşısındaki arkadaş tokat gibi bir yanıt verince susmak zorunda kaldı: "Zerrin'i tanıyoruz. Seni nasıl sevdiğini de çok iyi biliyoruz. Sonun aramaktan vazgeçip onu böyle kabul etmeye mi çalışsan?!" Bu konuşmanın tesiri birkaç gün sürdü. Ardından Ercan yine eski moduna döndü. Delirmek üzereydi. Hiçbir mantıklı sebep bulamıyordu. Bu konuyu birkaç kez lisanımünasiple Zerrin'le konuşmaya çalışmıştı ama aldığı cevap hep aynıydı: "Böyle iyiyiz Ercan, lütfen başlama yine, tadımızı kaçırma..." Ama ortada bir gerçek vardı: Artık ne bu cevap ne de bu ilişki Ercan'a yetiyordu. Sonunda çareyi alkole sığınıp unutmaya çalışmakta buldu. Her gece içiyordu. Ve sonunda alkolle bastırılan o hisler küfelik oluncaya kadar içtiği bir gece patlak verdi. Zil zurna sarhoş bir halde soluğu Zerrin'in kapısında aldı. Zerrin, Ercan'ın o halini görünce deliye döndü:

- Bu ne hal, senin alkol alman yasak. Nasıl içersin!

Ercan alkolden aldığı yetkiye dayanarak sıraladı aklındakileri:

- Umurumda değil. Seni çok seviyorum. Sana hayatımı borçluyum senin de beni çok sevdiğini biliyorum ama bu işin içinden çıkamıyorum artık aklıma kaçırmak üzereyim... Ne olur bana doğru düzgün bir cevap ver artık. Zerrin bir yandan sevgilisine kızıyor bir yandan da onun bu hale düşmesine içi el vermiyor, kahroluyordu. Derin bir nefes alıp kendini topladı ve dedi ki, "Tamam! Neyin cevabını istiyorsun sor, söyleyeyim!"

- Biz niye olamıyoruz Zerrin?

- Çünkü ben yalnızlığa çok alıştım Ercan.

"Yalnızlığa alışmak da ne demek? Benim sevgilimken yalnız hissediyorsan kendini, ben neyim senin hayatında?" diye sordu.

Zerrin cevap verdi: "Ben buyum, böyleyim. Beni tanıdığında da böyleydin. Şimdi niye bunu sorgular oldun? Esas bu ne diye kendine sormalısın..."

"Anladım" dedi Ercan, "Ben hayatımın merkezine seni koyuyorum, sen yalnızlığını koyuyorsun."

"Ne söylersem söyleyeyim sen inanmak istediklerini sıralayacaksın değil mi Ercan?" diye sordu Zerrin.

Ercan devam etti, "Ben önce sen diyorum sen ise önce yalnızlığım... Hayatımda senin kadar bencil birini görmedim. Yazık." Zerrin "Söyleyecek bir şey kalmadı" deyip sessizce odasına çekilirken Ercan kendisini salondaki kanepeye attı ve oracıkta sızdı. Ercan öğlene doğru uyandığında gece yaşananları yarım yamalak hatırlıyordu. Duşa girmeden Zerrin evde mi diye baktı. Çoktan işe gitmişti. Duşunu aldı. Kıyafetlerini giydi. Evden çıkmadan eline telefonunu aldı. Zerrin'den gelen mesajı gördü. Sabaha doğru gelmişti, şöyle

diyordu: "Dün gece sana olan sevgimi de saygımı da bitirdin. Uzun bir tatile çıkıyorum. Seni bir daha görmek istemiyorum. Lütfen beni arama." Zerrin bir kere bitirdi mi bir daha geri dönmezdi. Bunu en iyi Ercan biliyordu. "Belki de ikimiz için de en iyisi bu..." dedi ve önce evinden, sonra hayatından çıktı Zerrin'in.

Zerrin Şişmanoğlu'nu yıllar önce ilaç firmasında çalıştığım yıllarda tanımıştım. Ben bir diyaliz ilacı satıyordum. Zerrin Hanım da böbrek yetmezliğinden dolayı benim ziyaret ettiğim o diyaliz merkezine gidip geliyordu. Gel zaman git zaman arkadaş olunca bana güvenip hikayesini anlatmıştı. Ömrü hayatımda canımı bu kadar yakan bir an daha olmamıştı. Hikaye bittiğinde gözünden süzülen iki damla yaşla bana şöyle sormuştu Zerrin Hanım: "Söyle bakalım, sen benim hikayemde kime daha çok acıdın? Yalnızlığını kaybetmemek uğruna sevdiği adamı kaybeden kadına mı, yoksa yaşasın diye bir yarısını gözünü kırpmadan ona veren kadına bencil diyen adama mı?"

"Ben hayatımın merkezine seni koyuyorum, sen yalnızlığını koyuyorsun."

anılarumda Atatürk

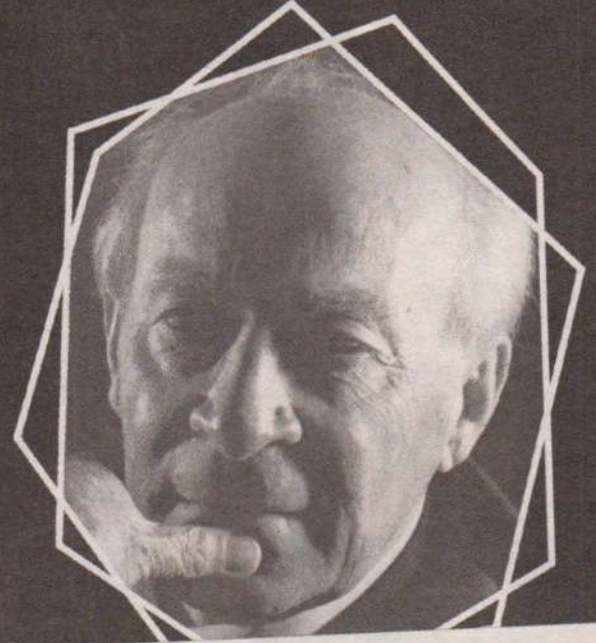
BİR TİYATRO MEKTEBİ İSTİYORUZ, PAŞAM!

Marmara Köşkü'nde 11 Nisan 1930 Cuma akşamı Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın huzurunda sanatçıların geçirdikleri gece, can çekişen, kısırlaşmaya yüz tutmuş Türk tiyatrosuna yeni bir umut ve ufuk açmıştır. Gazi gibi büyük bir insan bizi yalnız ağırlamak için çağırmasa elbette... Oyunlarımızı en sıcak ilgiyle izledikten sonra elbette bize verecek bir emri, söylenecek bir sözü vardı. Okyanus dalgaları gibi geniş ve birbiri arkasından ağır ağır gelen iltifatlardan sonra, başbaşa kaldığımız zaman, "Siz," buyurdular, "benim ta ateşemiliterlik çağımızdan beri memleketimizde görmeyi candan özlediğim bir hayali gerçekleştirdiniz. Böylesi birbirine bağlı bir sanat topluluğunu kendi imkanlarınızla hazırlayıp bize getirdiniz, gösterdiniz. Şimdi ben, Devlet Reisi olarak size soruyorum: Hükümetten ne gibi bir yardım istersiniz?" Böyle bir soru karşısında, hükümetten istenecek neler, neler vardı. Önce, o zamanlar yüzde otuz beşi bulan vergiler... Daha neler istenemezdi? Maddi ve manevi sıkıntılarımız sonsuzdu. Beni en çok ilgilendiren, tiyatronun bizden sonraki durumuydu. Onun için benden cevap bekleyen Gazi Mustafa Kemal'e, "Bir tiyatro mektebi istiyorum Paşam!" diyebildim.

Bu yanıtla o günlerde beynimin içini saran yüklü düşünceden sanki bir anda kurtulmuş gibi hafifledim. Gazi Hazretleri, vaktin geç olmasına karşın, hemen Başbakan İsmet (İnönü) Paşa'ya haber gönderdi ve çağırttı.

"Paşam, sizi rahatsız ettim..." buyurdular, "fakat mühim bir hususu size arz etmek istiyoruz" diye beni tanıştırdı. Bana da, "Haydi, isteğinizi Paşa'ya tekrarlayın!" buyurdular. "Bir tiyatro mektebi istiyoruz, Paşam!" dedim. O akşam Gazi Hazretleri, genç Türkiye Cumhuriyeti'nin hemen bütün önde gelenlerinin ortasında, Türk tiyatro sanatçıları için cömertçe dağıttıkları bin bir iltifattan sonra, söyledikleri sözle bitirmişlerdi: "Efendiler... Hepiniz meb'us olabilirsiniz, vekil olabilirsiniz, fakat sanatkar olamazsınız. Hayatlarını büyük bir sanata vakfeden bu çocukları sevelim!"

Muhsin Ertuğrul - Benden Sonra Tufan Olmasın, Dr. Nejat F. Eczacıbaşı Vakfı Yayınları, 1989

Fotoğraf: Ara Güler, 1969

Muhsin Ertuğrul

"Efendiler... Hepiniz meb'us olabilirsiniz, vekil olabilirsiniz, fakat reisicumhur olabilirsiniz, fakat sanatkar olamazsınız. Hayatlarını büyük bir sanata vakfeden bu çocukları sevelim!"

GEL, SENİNLE DANS EDELİM...

Yarıyıl tatili dolayısıyla Ankara'daydım. Ankara Palas'ta, Mustafa Kemal'in manevi kızlarından birinin bir genç hariciyecisiyle düğünü vardı. Annemle üvey babam da oraya gidiyorlardı. Sadece resimlerinden bildiğim Gazi'yi görmeye can attığım için, çocukların düğünlere gidebileceklerini iddia ederek, ben de gitmek istedim. Ankara Palas'ın balo salonuna girince, bir de baktım, ezilmiş domates renginde, çok koyu kırmızı görkemli bir suare elbisesi giyen Şefika, Mustafa Kemal ile konuşmakta. Hemen Ruşen Eşref'lerin elinden koptum, anneme koştum, bir şey söylemeden yanında durdum. Şefika fena bozuldu, beni görmemezlikten geldi. Ama Mustafa Kemal durumun farkına varmıştı. "Hanımefendi, bu çocuk kim?" diye sordu. Annem de "kızım, efendim" demek zorunda kaldı. Mustafa Kemal, karşıma geldi, elini uzattı. Ben de elini öpeceğime, sıkı sıkı tutup, salladım. Annem, "öp" dercesine, belli belirsiz bir hareket yaptı. Mustafa Kemal, bunun da farkına vardı. "Hanımefendi, o benim arkadaşım, elimi neden öpsün ki?" dedi. Sonra, "yiyecekmiş gibi, neden öyle bakıyorsun bana?" diye sordu. "Efendim, sizi daha önce hiç görmemiştim de ondan" dedim. Mustafa Kemal, "Görmedinse senin kabahatin. Çankaya'daki evimi bilmiyor musun? Oraya pekâlâ gelebilirdin. Artık beni tanıyorsun. Canın istediği vakit oraya gel, beni görmek istediğini söyle" dedikten sonra, yaşım, gittiğim okul, hangi oyunları sevdiğim, kitap okumaktan hoşlanıp hoşlanmadığım, büyüünce ne olmak istediğim konusunda bir sürü soru sordu. Derken orkestra bir vals çaldı. "Gel, seninle dans edelim" dedi. Benim vals filan bildiğim yok. Bana öğretmek için, biraz çaba gösterdi; ama gene de beceremiyordum. "Sen bu işi yapamayacaksın" diyeceğine, "ben senin için fazla ihtiyar bir kavalıyım. Yaşına uygun genç bir kavalie bulalım sana" dedi. Çevresini gözden geçirdi; on dört on beş yaşlarında bir oğlan buldu. Hızla boy attığı için pantolon paçalarıyla ceket kolları kısa kalmış, sivilceler içinde, en nankör yaşta zavallı oğlan. Ona dans etmesini bilmediğimi söyleyip, Mustafa Kemal'in peşinden büfeye gittim. "Oğlanı pek beğenmedin galiba" dedi ve bana bir kadeh şampanya verdi. İlk alkollü içkimi Mustafa Kemal'in elinden içtim böylece. Şampanya hoşuma gitmişti. Büfenin arkasındaki garsondan tam ikinci kadehi istiyordum ki, annemle üvey babam tepeme dikildi. Vaktin geç olduğunu, uyumam gerektiğini söyleyerek, beni oradan aldılar. Ankara Palas'ın kapıcılarından birine teslim edip, bir otomobile bindirdiler. Ama ben götürülmeden önce, Mustafa Kemal o güzel elini kaldırmış, "seni Çankaya'da beklerim, unutma" demişti.

Minâ Urgan

Minâ Urgan - Bir Dinozorun Anıları, YKY, 2013

O BÜYÜK ADAM BENİ ÇAĞIRIYOR VE BEN ONA ŞARKI SÖYLEYECEĞİM. MÜMKÜN DEĞİL!

19 Aralık 1936 Cumartesi günüdür. Gelen Nubar Tekyay'dır. Müzeyyen Senar gerisini şöyle anlatmaktadır:

"Bana, Hadi hazırlan kızım saraya gidiyoruz," dedi.

"Anladım hocam, nere orası?"

"Kızım Dolmabahçe Sarayı'na gidiyoruz. Mustafa Kemal Paşa seni dinlemek istiyormuş. Hemen hazırlan."

Önce kavrayamadım. Sonra söylenenleri anlayınca yüzüm kül gibi olmuş ve oraya çökmüşüm. Annem, "Kızım bir şey mi oldu?" diye koşuşturdu ve hemen su getirdi. Aklımdan, "Atatürk ve Müzeyyen," diyordum, "o büyük adam beni çağırıyor ve ben ona şarkı söyleyeceğim. Mümkün değil, onu gördüğüm andan itibaren herhalde sesim bile çıkmaz rezil olurum diye düşündüm."

Nubar, "Müzeyyen kızım, kendini topla. Bu senin için büyük bir şans," dedi. "Peki ama, ben o kadar tanınan bir sanatçı değilim, beni niye çağırırsın ki," dedim.

"Bak kızım hemen hazırlan. Kocan da seninle birlikte gelecek, o da hazırlansın. Aşağıda Paşa'nın gönderdiği araba bekliyor."

Sanki bana bir asır gibi gelen yolculuktan sonra saraya vardık. Masanın kurulduğu salona girdiğim anda Atatürk'ü gördüm.

Bir taraftan dizlerimin bağı çözülmüştü ama sanki uçuyor gibiydim. İçimden, "Müzeyyen bu Atatürk ve onu görüyorsun. Rüya mıydı acaba?" diyordum. Hayır değildi.

Yaver, "Paşam, Müzeyyen Hanım ve eşi," diye takdim etti. O da bana, "Gel yavrum buraya yanıma otur," dediği anda bayılabildim.

Artık hiçbir şey düşünmüyordum. Doğrusu her zamanki gibi kendime, "Müzeyyen kendine gel; Atatürk, senin yanında oturmanı istiyor," dedim. Vallahi aklımdan başka bir şey daha geçti. "Kız Müzeyyen kendini çimdikle belki rüya ise uyanırsın," dedim, tam masaya otururken onu da yaptım.

İleride anlatacağım, biz Atatürk'ü hep ciddi ifadeli yüzüyle gördük. Ben onun keyifle birçok kez kıkılda attığının şahidiyim.

Atatürk, doktoruyla yemek masasındaydı. Dikkatle baktığımda, yaklaşık yedi-sekiz ay önce gördüğüm Atatürk'ten çok farklıydı. Süzülmuş ve yüzü incelmışti. Sanki bana saçları da seyreliymiş gibi gelmişti. Hafif rüzgâr onları dağıtıyordu. Masaya oturmamızı işaret etti. "Yemek yediniz mi?" diye sordu. Yine çok heyecanlanmışım. Bu karşılaşmamızda bir şey daha dikkatimi çekmişti; sofrada içki yoktu ve Atatürk'ün sigara içmediğini de fark ettim. Bir süre sonra, "Müzeyyen Hanım, defterinizi de getirmişsiniz. Teşekkür ederim," dedi. Defteri ona uzattım ve bekledim. O istediği şarkıları söylüyor ve biz de o şarkılara giriyorduk. O gün benden istediği şarkılardan birini çok iyi hatırlıyorum. Selahattin Pınar'ın hüzzam şarkısıydı: "Aşkınla sürünsem yine aşkınla delirsem / Bilmem ki ne yapsam da senin kalbine girsem..." Saat 15.00'te doktorunun tavsiyesi üzerine istirahat çekilmek mecburiyetindeydi. Ayağa kalkınca bekledik, "Teşekkür ederim çocuklar," dedi. Bu, benim Atatürk'ü son görüşüm oldu.

Radi Dikiç— Müzeyyen Senar Efsanesi, Remzi Kitabevi, 2017

LATİFE HANIM'IN NİKAH YÜZÜĞÜ

Atatürk ve Latife Hanım'ın nikâhı, 29 Ocak 1923'te, saat 17:00'de kırk kişilik bir davetli topluluğu önünde köşkün zemin katındaki yemek salonunda kıyıldı. Latife, Adeviye Hanım'ın ona Paris'ten getirdiği, gümüş iplikle işlenmiş pembe bir elbise giydi, (giysi Haliç'teki Rahmi M. Koç Müzesi'nde) Mustafa Kemal koyu mavi, üç parçalı takım elbisesine, aynı renkte kırmızı desenleri olan bir kravat takmış, ceket cebine keten bir mendil ilişti. Başında, gri astragan kalpağı vardı.

Nikâh belgesine göre Mustafa Kemal kırk bir, Latife, yirmi dört yaşındaydı. Latife masada, damatla yan yana oturdu. Evliliği kabul edip etmediği kendisine soruldu. Kıyılan nikâh, ufuktaki aile hukuku sisteminin de müjdecisiydi. Latife heyecandan ölüyordu. Çok da mahcuptu. "Ben belki de kocasıyla birlikte nikâh masasına oturan ilk Türk kızıldım" diyecekti. Masaya altı kişi oturdular. Latife'nin şahitleri yaver Salih ile İzmir Valisi Abdülhalik Bey, Mustafa Kemal'in şahitleri ise Fevzi (Çakmak) ve Kâzım Karabekir paşalardı.

Yüzükleri yoktu. Mustafa Kemal ikisinin de zevkine hitap edecek yüzüğü İsmet Paşa'dan istedi. Hemen Lozan'a bir telgraf gönderdi. İsmet Paşa, kutlama telgrafında nişan halkası için aldığı emrin kendisini bahtiyar ettiğini yazmış, "Latif bir arkadaşının yanında seni tekrar sevip öpeceğim" diye eklemişti. Hediye olarak Lozan'dan barış getirecekti.* İpek Çalışlar, Ward Price'ın, yüzük sahnesine de tanıklık ettiğini ve "Extra Special Correspondent" adını taşıyan kitabında bunun hikâyesini yazdığını söylüyor: "Biz çay içerken, İsmet Paşa geldi. Lozan'dayken, Mustafa Kemal'in kendisine sipariş ettiği izdivaç yüzüklerini getirdi. Bu küçük yüzük, platindendi. Üzerine Türk harfleriyle 'Mustafa Kemal' kelimeleri kazınmıştı."

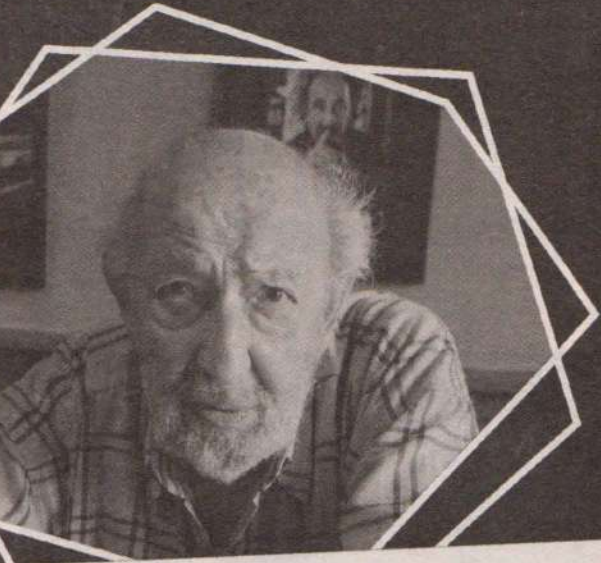
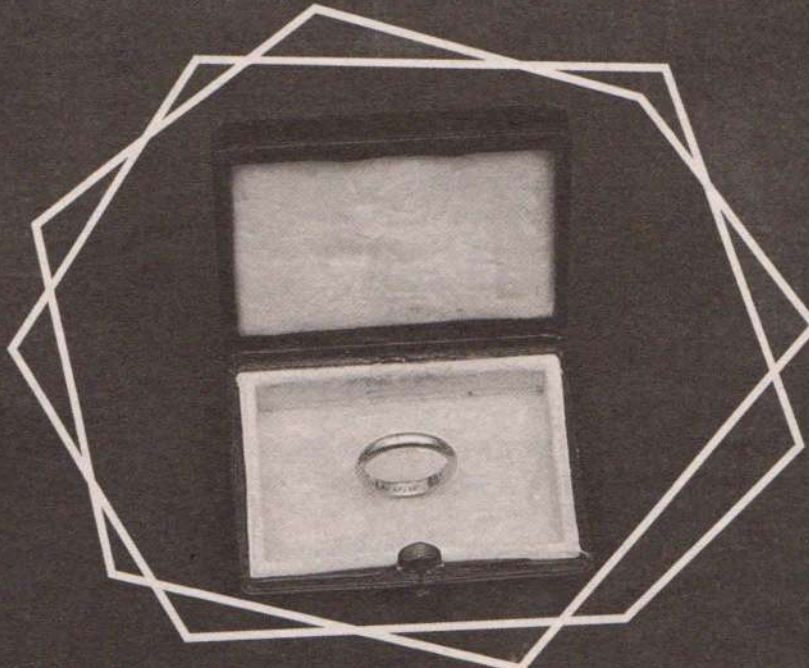
Çalışlar'a göre yüzüğün üzerine kazınan ibare "Gazi Mustafa K. 1339" şeklindeydi.

Latife Hanım ile Mustafa Kemal 5 Ağustos 1925'te boşandı. Latife İzmir'deki aile evine döndü. Boşanma yazışmalarına dair müsveddesi bugüne ulaşan bir belgede karşılıklı iade edecekleri değerli eşya içinde yüzüklerin iadesi notu da göze çarpıyordu.

Atatürk'ün ölümünün ardından açılan kasasından "Gazi Mustafa K." yazılı bir nişan yüzüğü çıktı. Latife Hanım 1975'te vefat etti. Özel eşyaları tasnif edilirken kasasından çıkan ve içinde "Latife 1339" yazılı yüzük, Mustafa Kemal'in ona nikâh sırasında mehr-i muaccel olarak verdiği (kadın için bir mali güvence olarak verilen mal ya da para) on gümüş parayla birlikteydi. Latife çok değer verdiği bu hatıra yüzüğü pembe kâğıda sarıp bir mücevher kutusuna koymuş, kutuyu da tülbent bir muhafazada saklamıştı. Yıllarca Osmanlı Bankası Beyoğlu Şubesi'ndeki kasada kalan yüzük, Latife Hanım'ın sakladığı belgelerle birlikte 1977 yılında ailesi tarafından Türk Tarih Kurumu'na emanet edildi.**

*İpek Çalışlar - Mustafa Kemal Atatürk Mücadelesi ve Özel Hayatı, YKY, 2018

**İpek Özbey'in haberi, Hürriyet gazetesi, Ekim 2018

Ara Güler

ÇİZGİLİ MAYOSUYLA HEP ORADA OTURURDU

Florya Köşkü'nün yanındaki halk plajının üstünde evimiz vardı. Atatürk de zaman zaman oraya gelir denize girerdi. Atatürk'ü görmüşümdür.

Çünkü hep orada otururdu, çizgili mayosuyla. Öyle barikat falan da yoktu. O geldiğinde biz de bütün veletler toplanırdık. Daha küçüğüz tabii, Atatürk'ün kim olduğunu bilmezdik bile. Arkası kesik bir sandalı vardı. İşte ben o sandalın arkasına takılıp yüzen veletlerden biriydim. Olay bundan ibaret.

İzzet Çapa röportajı, Hürriyet gazetesi, 2014

Haritalara tutkum çocukluk yıllarımda başladı. Zaman içinde genişledi o ufuk: Kent, ülke, kıta, bileşik kıta (Avrasya), Dünya haritalarından evren/kosmos tasarımlarına. Araya küçük ölçekli, ayrıntılı paftalar girdi. Neden sonra sıra kurmaca haritalara geldi: İmgelem ürünü haritalar (Utopia), yazınsal haritalar (Faulkner'ın Yoknapathawa'sı), düşsel olanları (Kayıp Adalar Atlası). Beaubourg'un görkemli harita sergisinden esinle İstanbul'da bir benzerini örgütlediğimizde katalog sunum yazısını ben üstlenmişim. Ve gün oldu, gün geldi, bir haritanın yanılmıyorsa (bilinmez!) *mucîdi* oldum: Benden önce akıl eden ve yaratan olmuşsa bile görmedim: Nesnel boyutuyla öznel boyutunu içiçe geçiren bir Kütüphane Haritası tasarladım – çizimi tamamlanmadı gerçi, tamamlanmaz da bana kalırsa, dolayısıyla taslak halinden yola çıkacağım burada:

En kolay düzlem halinde sunmak söz konusu haritayı; dileyen küre formunda karar kılabilir (bu durumda yamrı yumru bir yumruyu yeğlerim), dileyen küp kurmayı hedefler (bu seçim yolunda ise mutlak olanı belki en doğrusu olur), her halükârda kabartma tekniğiyle yükseltilebilir, ters yönde derinlikler gösterilmelidir – düzlem benimsendiye, klâsik haritalardaki gibi renk çeşitlemelerine başvurulmalıdır.

Yeryüzü haritalarında boşluk yoktur: İrili ufaklı kara kesitlerinin etrafını irili ufaklı sular bütünler. En eski haritalarda bile öyledir: Terra incognita ya da sonsuza yuvarlanan ana denizler, bilinsin bilinmesin her köşe doludur dünyamızda.

Kütüphane haritasında, tersine, bir dolu boşluk bekler. Kurulmuş en büyük kütüphaneyi gözümüzün önüne getirelim, içi doldurulan boşluklara geniş yer açar: Yukarıdan aşağıya, soldan sağa sınırsız sayıda –henüz– boş, bir bakıma hayalet raflar bakışı açar.

Kütüphane olarak anılmaya değer bir kişisel kitaplığın, insan ömrü ölçü tutulduğunda kısa sayılamayacak bir tarihi, hadi geçmiş diyelim şuna, olmuştur; bir nicelik çerçevesi vardır, ama nitelik çerçevesi çok daha belirleyicidir: Denedim, tarttım vaktinde, 300 *asal* kitaptan oluşan bir kitaplık onbinlerce *ikincil* kitaptan oluşan bir kitaplıkla kıyaslanamaz. *Asal* kitabın *görece* bir kavram, bir ölçü sayılması gerektiğini düşünenlerin yanıldıklarını düşünüyorum.

Yalnızca asal kitapları bünyesinde barındıran bir kitaplık yapay, zorlama bir inşaa anlayışına dayanır. *Kimse* okurluk yaşamını *salt* asal kitaplar üzerinden geçirmemiştir. Kaldı ki asal kategorisine girmeyen çok sayıda kitap da önemli, ilginç, besleyicidir. Bütün asal kitapları okumak bilmem kaç okurun harcı olmuştur, benim olmadı: Kitaplığımda *bekleyenler* olduğunu biliyor, görüyorum; hayatın ve isteklerimin akışı, kendime biçtiğim görevler onların yerine bambaşka kitapları, bambaşka gerekçelerle okumamla sonuçlanıyor – aralarında üçüncül sayılabilecekler de var.

Kütüphanemin haritasını birlikte çiziyorlar. Orada *eksik* asal kitapların *boş yer*'lerinin genelde farkındayım: Veda'ları hiçbir zaman edinmedim: Torah'yı da; Kant'ın biriki başyapıtına bugüne dek elim gitmedi... İkincil kitapların bir bölümü *fazla*, öte yandan: Aradere, son yıllarda daha sık, tasfiyeye giriyor, onların nüfusunu azaltamıyorum gene de: Yenileri sızıyor kitaplığıma. Yaşım ilerliyor, vaktim azalıyor: Alırken dikkatliyim iyice, "gelen"lere karşı bir parça insafsızım nicedir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

İmdi, eksiğiyle fazlasıyla kütüphanemin haritasında uzunboyu bir oynaklık söz konusu değil artık: Yılların içinden geçerken, çoğu başlangıç döneminde biçim almaya yüz tutmuş kıtalar, ülkeler, metropoller, adalar, göller, denizler, okyanuslar, sıradağlar ve çöller iyi-kötü kesin görünümlerine yaklaştılar. Yeni pek az "şekil" katılıyor etraflarına. Harita kavramından, dolayısıyla icâdimden (!), "merkez"lerden *Kitap Ev'i*nde söz etmişim: Büyük merkezler doğmaz, oluşmaz belli bir yaş eşiği açıldıktan sonra; buna karşılık küçük merkezler, giderek sayıca azalsalar da, devreye girmeyi sürdürürler. Başkalarını bilemem, kitaplarla ilişkimin yarım yüzyıl sınırına dayandığı bir noktada, Kütüphane'me bakışında ciddi bir oynama gerçekleşeceği fikri giderek ağırlığını duyuruyor gibi geliyor bana. Küçüğüyle büyüğüyle, dönüştürücü hamleler hazırlanıyor, kafamda ve ruhumda; öyle ki, iş, bir anda rafların çoğunu boşaltmama dek gidebilir. Yaş eşiğinden, yaşlanmaktan bu kadar sık sözeden biri, diz çökmeye aday bir Atlas gibidir kitaplığının atlası önünde – *içeride* bakıyorum hep.

Söz uzadı, haritaya, biriki örnek(lendirme) üzerinden dönmek en doğrusu. Şiir kitapları, kitaplığımda ana kitalardan birini oluşturur.

Anadilimden yapıtlar, genişleyerek yana açılan büyük bir yarımada kurmuşlardır. Kitada neredeyse bütün diller konuşulur; kaybolmuş uygarlıkların, kavimlerin yeri vardır; kimi dillerin şiiri sıradağları, kimilerinininki kitadan kopmuş ama uzaklaşmamış takımadaları çağırıştırır. En yüksek noktalarda diyelim Mallarmé'ye, en derinlerde sözgelimi Celan'a rastlanır; Lautréamont bir

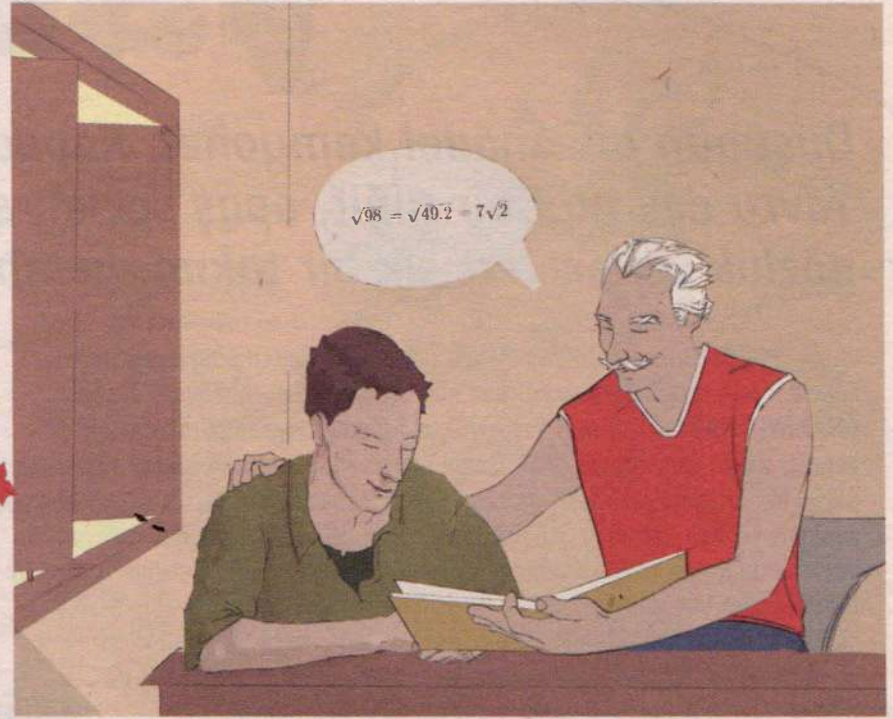
vahâ, Coleridge gizli bir vadi, Hlebnikov bir tuz gölü, Vergilius yüksek debili akarsu, Elytis çavlan, Maurice Scève tümülüstür burada. Yarımada Karacaoğlan tabii yayladır, Asâf Hâlet Çelebi bir kuru, Nâzım volkan.

Bu anakitanın güneyinde, nicedir yapay bir köprüyle ona bağlanan bir ada görüyoruz: Şairlerin poetika denemeleri, Jakobson'gillerin kimi kuramsal çalışmaları, Rilke'nin ya da Wallace Stevens'in mektupları, "sonnet" ya da "haiku" eksenli araştırma soruşturmalar, eleştirel basımlar ve kimi tıpkıbasımlar, özel sözlükler nüfusu ve yer şekillerini belirlerler. **Şair yaşam öyküleri güneyin de güneyinde başka bir kıtanın karşısındaki kıyıya dağılmışlardır: O kitada günlüğün, özyaşamöykünün, mektubun her türlüüne rastlanır.** Her ana parçayı benzeri betimlemelerle haritaya işleyebiliriz.

Söyleyeceklerimi bitirmeden, çünkü bitmezler, haritadaki kimi *müphem kesitlere* kısaca dokunmak isterim. Sessiz ve ıssız şu geniş çöl çağrışımlı alan kitaplığımın henüz ya da hâlâ eksik parçalarına yayılmıştır. Kimilerine ulaşamamışım, kimilerine gücüm yetmemiştir. Yerlerini ayırmak, *tutmak*, umut kesmemek gerekir. Şu handiyse gizli vadi kaybolmuş kitaplarımın beldesidir: Bir bölümü geri dönebilir, dönecektir; bir bölümüneyse deyim yerindeyse elkonulmuştur, iade gerçekleşmeyecektir – olsun, yerleri fantom sızı, mahfuz kalmalıdır. Tam karşılarında *öteki* vadi: Kitaplığıma ödünç gelmiş kitaplar, onlar genellikle gelir giderler ya, bazıları unutulur, kalır da!

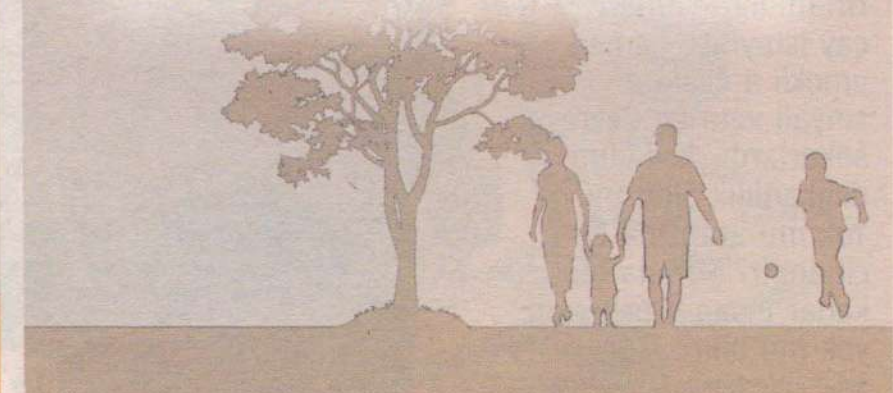
Kalıyor geriye son soru: Bu haritanın içinde ben bile an gelir kaybolur, çünkü aradığımı bulmakta zorlanırım, bir yabancı konuk onu okuyabilir, onunla yola koyulabilir mi?

bir kütüphane haritası

BASF, kemik, beyin, kalp sağlığının korunmasına yardımcı olan, vücut direncini arttıran gıda takviye maddeleri geliştirerek "bireylerin gelecekteki sağlıklarının korunmasına" yardımcı oluyor. Araştırma-geliştirme faaliyetleri sonucu, en doğru vitaminleri ve Omega 3'ü gıda takviyelerinin yanı sıra zenginleştirilmiş un, içecek ve süt ürünleri aracılığıyla sunarak, gelecek nesillerin sağlığını bugünden yarına korumayı hedefliyor.

Unutmayın; gıda takviyeleri ilaç değildir ve tedavi amacıyla kullanılmaz. Vücudunuzun ihtiyacına göre, hastalıkları önlemek ve geciktirmek amacıyla kullanılır. Doğru takviyelerin doğru zamanda alınması için uzmanlara danışabilirsiniz.

yavru

Düşünün bir Anadol kamyonet. Kapılarında "Yavru Nakliyat" yazıyor. Sürücü Yavru dev gibi bir yiğit, apaş saçlar, simsiyah sakal, gözünde İtalyan stil gözlük ve lacivert şık bir takım, bembeyaz gömlek, pırıl pırıl pabuçlar...

Tarihi Bursa Yeşil Çay Bahçesi'nde bir öğleden sonra oturup çay, sigara, tavl muhabbeti yapılırken koca çay bahçesi inledi: "AT ULAN ARABAYI ARABAYI!" Şimdi sesin yüksekliğinden ziyade cümlelerin bizatihi kendisi zaten tuhafımıza gitti. Doğal olarak olay mahalline doğru hareket aldık. Kenarda üç tekerlekli ve camekânlı arabada şam tatlısı satan adam, ayakları yerden kesilmiş vaziyette, arkasına park eden Anadol kamyonetin kaputunda ve de Yavru abimizin kollarında ruhunu teslim etmek üzereydi. Kim var kim yok elinden, belinden asılıyor ama abimizin adı Yavru. Kendisi 1.90'lık ve 120 kiloluk bir insan evladı. 1974 yılında Kıbrıs Barış Harekati'nde adaya ilk çıkan ve ilk yaralanan askerlerden biri. Lakabı Yavru. Askerdeyken komutanı bunun gözü karalığına, dağ gibi fiziğine bakmış bakmış: "Ulan izne gittiğinde anan seni 'yavruumm' diye mi bağına basıyor? Yavru'ya bakın bunun neresi yavru?" demiş. Sonra herkes tarafından Yavru diye ismi tescil edilmiş. Bizden çok büyük bir abimiz olduğu için ona hitap ederken Yavru Abi diyebilirdik, kendi yaşlıları da Yavru kardeşim ya da Yavru biraderim diyebilirdi. Babası yaşındaki kahve müdavimi emekli amcalar bile "Yavru Bey evladım"ı tercih ederdi. Kimsenin haddine düşmezdi ona tek başına "Yavru" diye seslenmek.

Askerden geldikten sonra savaş gazisi olarak ilk bir sene boş gezmişti. Anasıyla beraber aynı evde işsiz güçsüz yaşamak ve devamlı kahveye gelip boşa vakit harcamak canına tak değil dank edince, eş dost akraba kredi falan derken kendisine bir Anadol kamyonet aldı. Serbest, kimseye bağlı kalmadan her türlü nakliye işini yapacak, para kazanacaktı. Çalışmaya başladı ama kendi stilinden hiç taviz vermeden aylar yıllar içinde efsane ve marka oldu. Düşünün bir Anadol kamyonet. Kapılarında "Yavru Nakliyat" yazıyor. Sürücü Yavru dev gibi bir yiğit, apaş saçlar, simsiyah sakal, gözünde İtalyan stil gözlük ve lacivert şık bir takım, bembeyaz gömlek, pırıl pırıl pabuçlar... Uzaktan gören ya da hiç tanımayan biri görse "Abim Kurtalan Ekspres mi? Yoksa Ersen ve Dadaşlar'da mı çalışıyorsun?" der. Yavru abimiz işte bu façasından hiç taviz vermedi. Zaman zaman müşterisinin profiline göre kravat, bazen sadece ceket yakasına mendil koyduğu da olurdu. Eli açık, cömert, sormadıkça ve deşmedikçe konuşmayı pek sevmezdi. En büyük zaafı ise dolduruşa gelmekti. Kahvenin fırlamaları canları çay isteyince hemen emekli amcalara sinyali verirler, devreye sokarlardı: "Evladım, delikanlılık öldü mü? Yok mu aranızda bir cihangir? Şurada bu kadar insan oturuyoruz yok mu biiirr..." Emekli Selahattin Amca daha lafını bitirmeden Yavru abim gür

sesiyle ocaktaki büyük semaveri bile titretirdi: "HERKESE BENDEN ÇAY VEERRI!" Herkese dediği de öyle 5-10 değil ha, bazen 80 tane bile ısmarlardı. Solo alkışı aldıktan sonra da çayların parasını öder ve çıkarken de hep "Kimse benim adamlığımı 1 bardak çayla ölçemez. Helali hoş olsun afiyet olsun" diye lafını çakar bir Bursa turu yapar pırıl pırıl Anadol kamyonetiyle. Sonra tekrar yeşil kahvesinin yanına park ederdi. Zavallı şam tatlıcı müşterinin dolduruşa çabuk geldiğini, para pul, delikanlılık, adamlık konusunda takıntılı olduğunu nereden bilsin? Kamyoneti yanaştırmış, park etmiş, camekânın kapağını açmış, sarı kağıda bir dilim şam tatlıyı dolamış ve bir darbeye indirmiş. İki-üç-dört olunca şam tatlıcısı uyarmak gafletinde bulunmuş: "Birader afiyet olsun yiyorsun da yalnız baştan söyleyeyim tanesi 5 lira, sonradan tatsızlık olmasın" Neeee? Tatlıcının 1.90'lık Kıbrıs Gazisi'ne ettiği lafa bak! Koca Yavru'ya ettiği densizliğe bak! Tanesi 5 liraymış, 4 tane yemişmiş sonradan tatsızlık çıkmasınmış. "Sana tanesi kaç diye soran oldu mu laann! Say ulaann arabada kaç dilim varsa saay hepsini kahvede ikram edicem. Sen beni ne sandın hıyar? Dur ulan bu arabayı da satın alıyorum hemen şimdi AT ULAN ARABAYI ARABAYI!"

İşte olay ta buralara tırmadığı anda biz adamın imdadına yetiştik. Yalvar yakar zavallıyı kaputun üstünden ve tenis raketi büyüklüğündeki ellerinden kurtardık. Sakinleşti hemen Yavru Abi. Takım elbisesine ve gömleğine ve de paçalarına bir iki pat pat yapıp kendine yine jilet havasını oturttu. Saçını sakalını düzeltti. Beyazdan koyu yeşil renge dönen tatlıcıya bu defa bir alt tondan daldı: "Aldım koçum ben bu arabayı, içindeki tatlılarla beraber aldım. İçindeki tepsileri alıp kahveye ikram ediyorsun. Sonra da bu camekânı olduğu gibi benim kasaya atıyoruz bitti bu iş." Valla da dediğini yaptı. Adamla bir güzel anlaştılar. Çayını da ısmarladı. Sonra beraber kamyonetin arka kasasına sağlamca oturup helalleştiler. Kahvedeki emekli amcalar yine laf çaktılar

tabii, "Yavru Bey oğlum tatlı arabasını aldın adamdan eee şimdi ne olacak evladım? Sen anlamazsın bu işlerden." "Olsun babacımmmm dursun babacımmmm veririm bir garibana hiç olmazsa ona da bir ekmek kapısı olsun." Anası baktı ki bu oğlan deli, en iyisi bunu evlendireyim. Gelin de gelsin burada kalsın. Yavrumun mürüvvetini göreyim ölmeden. **Yavru kimseyi beğenmedi. Hepsine bir kusur bulur oldu. Sonunda iş ortaya çıktı. Bakkal Necati'nin kızı Ayten'e ölüp bitiyormuş meğer. Allah'ım nasıl gizli bir sevda... Lise yıllarında görmüş kızı. Sürekli bakkalı kolluyor.** Ayten ya da

Birini yıllarca için için sevmişsin. Deli gibi yüreğine kor ateş düşmüş ama o başkasını seviyor.

Nihat Sırdar

Yalçın Abi

İnsanların kimi konulara olan merakı başka insanlara tuhaf gelebiliyor. Sunay Akın'ın dünyanın dört bir yanında oyuncak peşinde koşmasına ve İstanbul Oyuncak Müzesi'ni kurmasına "Koca adam olmuş, yakışıyor mu?" diyen gördüm ben mesela. Tespih peşinde koşan, internet sitelerinde açık artırmalarda sabahlayan ve tıklama marifetiyle aldığı tespih için özel hava almayan dolap yaptıran arkadaşım var benim.

Durum böyle olunca, benim otobüs kullanmaya meraklı olmam en azından bana çok tuhaf gelmiyor. Ama etrafımdakilere göre durum böyle değil. Daha önce hikâyesini anlattığım 82 model 302 otobüsümüze ilgili Gökhan Abi'yle konuşmalarımızı dinleyenler bir türlü anlam veremiyorlar sohbetten aldığımız keyfe. "Nesini seviyorsun otobüsün? Metal yığını işte. Yazık bu kadar paraya, emeğe. O parayla ufak bir daire alsaydın," diyen beton fetişisti arkadaşım nasıl anlatayım ben her motorlu aracın bir hikâyesi olduğunu? Otobüsün her seferinde içinde onlarca hikâye taşıdığını?

Gecenin bir vakti turne için gittiğimiz otelin camından, yakındaki yoldan geçen otobüsleri saatlerce izlemişliğim var benim.

"Kim bilir kimleri kimlere götürüyor?" diye düşünerek. Birçok uzun yol seyahatinde araba kullanırken en büyük meraklarımdandır gördüğüm otobüsleri incelemek. "Hangi firmanın arabası, kaç model, bu firma eskiden bu marka otobüsleri almazdı, şimdi niye almış, tamamen dolmuş otobüs, işler iyi anlaşılan," gibi sorular ve tespitler uçuşur kafamda, direksiyon başında. Kocaman bir kütleyi idare etmek elbette işin en zevkli ve insanı çeken yanı. Ama bu kadar çok anlamı da olunca hayattaki amaçlarımdan biri olmuştu otobüs kullanmayı öğrenmek.

Alem FM'de çalıştığım yıllarda bir canlı yayın otobüsümüz vardı. Yalçın Baturünlü isminde Niksarlı kaptanımız kullanırdı. Yalçın Abi, 15 yaşında şoförlüğe başlamış, kamyondan otobüse geçmiş. Türkiye'nin her yolunu kullanmış, yetmemiş Almanya'ya, Suudi Arabistan'a yolcu taşımış. Şehirler arası tüm yolları bilen ama şehir içine girince nevre dönen güzel abim benim. "Abi bu kadar yıllık kaptansın. Nasıl bilmiyorsun Antalya'nın içini?" diye sorunca, "Ben bir tek yazıhanelerin yolunu bilirim Nihat'ım. Yazıhaneye gitmek iste, hemen götürüyüm," derdi. 50 yıl boyunca gittiği şehirlerde sadece yazıhaneleri ve varsa otogarları görmüş. Özellikle yurt dışında korkudan bazen otobüsten hiç ayrılmamış. Her yazıhaneyle, her şehirle, her yolla ilgili bir anısı vardı Yalçın Abi'nin. Bazen hüzünlü, bazen keyifle anlatırdı. Benim artık otobüsü kullanmayı öğrendiğim, Yalçın Abi'nin kullanmama gönül rahatlığıyla izin verdiği günler. Antalya'da yayınları yaptık, İstanbul'a dönüyoruz. Ekipte, ben ve Yalçın Abi'den başka Murat Seymen, Güçlü Mete, Bülent Baygöl

Hayattaki amaçlarımdan biri olmuştu otobüs kullanmayı öğrenmek.

ve Sivrisinek var. Rahatına düşkün Sivri arka taraftaki yatağa geçti, Murat'la Bülent ortadaki masada tavla oynamaya başladı. Yalçın Abi benim yanımdaki muavin koltuğunda, Güçlü hemen arkamdaki yolcu koltuğunda. Rampanın birinde vites değiştirmekte gecikip devri düşürünce Güçlü hemen mızımlanmaya başladı: - Ya Yalçın Abi niye verdin buna arabayı? Sen kullansaydın. İşimiz gücümüz yok şimdi bunun acemiliklerini mi çekeceğiz? Klimayı biraz daha açsana, müziği değiştirsene...

Güçlü o kadar çok konuştu ki Yalçın Abi dayanamadı, başladı anlatmaya:

- Şincük Nihat'ım. Bir vakit Niksar'dan aldım yolcuğu, Ankara'ya yollandım. Hemen arkamda pencere kenarında bir yolcu var. Yol başladı, adam konuşmaya başladı. "Onu sollama, çok hızlı gidiyor bu araba, niye burada durduk, geç kalacağız, çok sıcak, çok soğuk, sesi aç, sesi kapa..." Susmuyor canına yandığım. Vir vir vir... Ya sabır, ya sabır dedim. Sungurlu'ya varınca bastım

frene, çektim arabayı sağa. Tuttum kolundan, indirdim aşağı, muavine "Ver la şunun bagajını" dedim. Çıkarttım cebimden bilet parasını da yüzüne fırlattım. "Şimdi s...r git la beğendiğin gibi otobüs bul" dedim.

Özellikle küfür kısmından sonra bir sessizlik oldu. Güçlü koltuğa doğru hafiften gömüldü. Ben tepki veremedim, Murat'la Bülent Yalçın Abi'nin ne kadar ciddi olduğunu anlamaya çalıştıkları için sustular. Otuz saniye kadar sonra Yalçın Abi şöyle gevrek bir kahkaha patlatarak "Ya işte böyle Güçlü'm benim. O koltuk biraz konuşturuyor adamı," deyince makaraları koy verdik.

Sonraki her seyahatte Güçlü mızımlanmaya başlayınca "Bir gün Tokat'tan aldım yolcuğu..." diye cümleye giriş yaptık ve Yalçın Abi'yi hatırladık. Bu bizim o otobüsteki bir anımız sadece. Dokuz yıl yüzbinlerce kilometre yaptık ve yüzlerce hikâye taşıdık bir yerlere. Alem FM'den ayrıldıktan bir süre sonra bir dinleyici elektronik posta yolladı. "Sizin otobüsü gördüm. İkitelli'de boş bir araziye bırakılmış. İçinde kediler, köpekler yaşıyor," diyordu. Gittik, bulduk. Artık ömrünü tamamladığı için bir hurdacıya satmışlar. Hurdacı da işe yarar kısımları sökmüş kalanını bırakmış. O haliyle bile içinde sayısız hikâye vardı yine emektarın. Yıllarımız, yollarımız, yayınlarımız, anılarımız artık kedilere, köpeklerle barınak oldu. Ne de güzel oldu değil mi Yalçın Abi?

KIVANÇ KASABALI

Aydın Boysan
Bir Ömür Yetmiyor

En sevdiğim yeri:

Böyleyizdir... Biz insanlar sevinçlerden çok üzüntüleri önemseriz. Kahkaha birkaç saniyede biter de gözyaşı dakikalar boyunca sürer. Düşün sevinci günlerce, matem ise aylarca.

SEDEF AVCI

Hermann Hesse
Siddhartha

En sevdiğim yeri:

Keşfettiğim bir şeyi söylüyorum sana. Bilgi bir başkasına aktarılabilir, bilgeliğe hayır. Bilgelik keşfedilebilir, bilgeliğe yaşanabilir, bilgeliğe el üstünde taşıyabilir insanı, bilgeliğe mucizeler yaratılabilir, ama bilgeliğe anlatılamaz ve öğretilemez.

SİMGE SAĞIN

Stefano Elio D'Anna
Tanrılar Okulu

En sevdiğim yeri:

Dreamer'a,

Dünyanın, diğer insanların aynası, hiç bu kadar berrak ve net olmamıştı. Bazı kısımlar bir 'mercek' gibi her ayrıntıyı bana bütün acımasızlığıyla gösteriyor. Daha karanlıkta, daha yoğun ve daha uzakta olan diğerlerinin, görüntülerini bana göndermeleri daha uzun zaman alıyor. Ama dünya her şeyi biliyor. Kendimi savundum, korumaya uğraştım. Cesur olmaya çalıştım, ama artık tükendim. Duvarlara dek dayandım. Benliğimin sınırları beni boğuyor. Bana çok fazla fırsat verdiğini biliyorum. Bense ne'ler yaptım. Olabilecekleri ve yapılabilecekleri düşününce çok üzülüyorum. "Dünyayı düzeltmek demek kendini iyileştirmek demektir."

Şimdi ve bu koşullarda bile fırsatın hâlâ büyük olduğunu biliyorum. Biliyorum ki, her şey yeniden ele geçirilebilir ve daha da ileri taşınabilir. Beni korkutan bunun bedeli.

Hazırlayan: Pınar Aksel

Başar Başaran

huzursuzluk

Zehirmiş bu evler. Meğer rüyalar yanlış. Ağrıyı kaybettiğinden insan yeryüzünde maskaraymış. Demek önce pencereler kırılacak, sonra ağaçlar sökülecek, zamanın önüne tuzla buz halinde düşeceğim.

Zehirmiş bu nefes. Kalp dediğin sevmeye değil, durmaya meyyal. Günleri yükledin mi eşeğin sırtına kırıla kırıla varırsın hikâyenin sonuna. Ya bu pencerede düş'sen ya da bu pencerede'n düş'sen... İçindeki ağrı da düşmeyecek. Asılı kalıp havada, alak der son kitap, gidip sencileyin bir delinin zoruna dönüşecek. Kimseler anlamayacak nedir bunun huzursuzluğu, gülüşükçe eşi dostu neşeli sanacak, kadınlar aşkın en derinine denk gelmekle mutlu, anası babası evladın iyisine sahip olmakla mağrur olacaklar. Bilmeyecekler sonunda hepsini tek tek öldürecek. İçindeki ağrı ona kendi hesabını herkesten gördürecek. Ne yapacaksın bedeli budur paşam diyecek güzel kelimelerin, inip kalkan kuşlar gibi uçuşan mısraların, renklerin delirdiği tuvalerin, önünden tabutun geçer sahnelerin. Ödeyecek hasılı ilhamının peyini vehimlerle, buhranlarla, dinmez bir daüssilayla. Pikap cızıldadıkça, rakı buğulanır, perdeler sarardıkça hatıralar gizlenir, sırlar büyür, çocuklar büyür, evvelki aşklar ve hayat anlamından eksilir. Eskisi kadar gelmez olur aklına efkar düşünür de bulamaz neydi o gecelerce evhamlar. Gezegenerin gizinden, yıldızların vaadinden, öte dünyaların cezbinden geçer olur. Merakı da sustu mu bir oh demeden hazırlığı başlar yolculuğun. Ricat eden bir istilacıdan ne kalırsa geriye onları bırakarak karışır gayba. Kırıntılar tozar karanlıkta. Onca keder, onca hüznün, onca melal farklarını bile söylemeden yok olur giderler. Ardında alakta ağrı kalır, son kitabın yalancısıyım, o da gider kendine başka birini bulur.

Huzursuzluğun bayrağı böyle elden ele gelir bugüne. Bize yazdıran da odur sildiren de. Bitmiş bir sigara gibi rüzgâra karışan da odur, bir etek havalandı mı, bir gemi demir aldı mı, bir arşe geçti mi telin üstünden kendini pencereden aşağı bırakan da odur. Düşükçe yükselir insan. Sakıt hayatların kuvvetli hayalleri olur. Bizi öldüren de odur, yaşatan da. Kızıl bir tan yerinin serinliğini Venüs'ten sakınan, Dünyaya bunca mana atfedene, şiiri doğuran, insanı verem eden, bilmem kaç litre kandan Leyla çıkaran, dağdan gelip bağcıyı kovan, sonunu bile bile görmezden gelen, depremler kırığı deliliklerin, çukurları gözyaşıyla dolduran yağmurların yetmez gibi kenarına oturtup da dertli dertli düşündüren yine o dur. Sualler zehirdir. Akıl dediğin bulmaya değil sormaya yarar. Bu müebbet yalnızlığa bir de kalabalık ekleyen odur. Acıya tebessüm katan merhametin, bugüne geçmiş getiren gaddarlığın salınıp durdukça kıyısında dönen başıma, yorulan kalbime,

eskiyen dilime gel de anlat bunları. O ağrı der durur. Neresi ağrır orası bağırır.

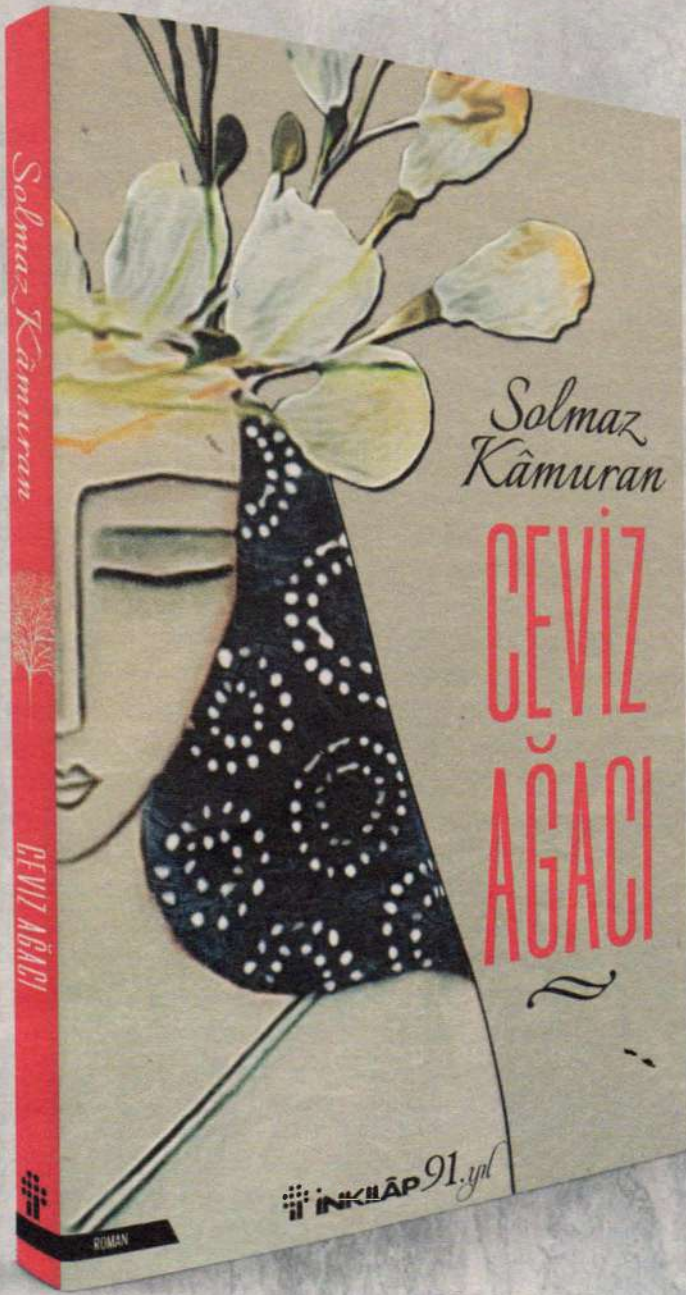
Madem her şey yerli yerinde o halde yersizliğin sebebini soruyorum. Sokak lambalarının altından, sofrada sandalyeleri boş, odalarında ağlayan çocukların yanından, sabah yedi haberlerinin karşısından geçiyorum. Şebnem düşerken, karı tutarken, düşleri kırılırken görüyorum. Yaklaşıyorum sandıkça uzaklaşıyorum ağrıya. Tarif ettikçe şekli öğrendikçe aslı değişiyor. Ah bilen söylemiyor, söyleyen bilmiyor, sesini aniden yitiriyorum lisanın. Kelimesi var cümlesi yok. Aşk var maşuku yok. Sonucu var sebebi yok. Kopmuşsa bu zincir halkasından benden çok önce, nasıl ayaklarım hala prangada anlamıyorum. Ne vakit kesildi muhabbetim kendimle. Ona sorsam bilirdi sana sormanın faydası yok. Kapılar kapanıyor üzerime caddeler boyu. Adım gibi bildiğim herkes yabancı. Kim inanır her sabah çekilen bir denize. Mehtabın yalandan kızarmayan yüzüne bakamıyorum. Siren sesinde telaş kalmamış, menzil yola yenik, kimi arasam açılmıyor telefonlar. **Acısı arttıkça ne dediği duyulmaz oluyor ağrının. Başkası geldikçe bana yer kalmıyor.** Doğup büyüdüğüm sokakta kayboluyorum.

Zehirmiş bu evler. Meğer rüyalar yanlış. Ağrıyı kaybettiğinden insan yeryüzünde maskaraymış. Demek önce pencereler kırılacak, sonra ağaçlar sökülecek, zamanın önüne tuzla buz halinde düşeceğim. Ukdem kalmayacak kendim ukde olacağım, hayallerim kalmayacak kendim hayal olacağım, buz gibi bir şimdinin karşısında çınlıplak titreyeceğim. İçine dönen bir kederden bahsediyorum. Bir şeyi o şey yapan her neyse onu tanımaktan. Ancak öyle yeniden başlar her şey. Kelimelerim işe yarar, sesimden taze bir türkü çıkar, kim bilir aklıma gerçek bir fikir bile düşer. Yoksa alak diyor son kitabın yalancısıyım bu ağrı dilinden anlamadıkça beni helak edecek.

Olmamanın bir yolu varsa inzivadan geçiyor. Yıkılmış duvarları elinle örmek, müziğin sesini kısmak gerek. İnsandan insana devir bulaşıyor. Haset, ihtiras, kibir geçiyor. Düşüp kalkmamak görüp bakmamak duyup söylememek gerek. Bir fısıltısı kaldıysa dünyanın raylara kulağı dayamak gerek. Ne zaman gelecek bu tren? Dağ başlarında bulutlar biliyor, yapraklar, fener bekçileri, her gece sahile inen yengeçler biliyor. Onlara sormak gerek...

Solmaz Kâmuran

Ama belki de aşk her şeyi yenecek ve yarım kalan tamamlanacaktır.

CEVİZ AĞACI

İNKILÂP 91. yıl

İSTANBUL / Merkez Yenibosna • İSTANBUL / Sanal Mağaza • İSTANBUL / Fatih Historia • İSTANBUL / Avcılar Pelican Mall • İSTANBUL / Levent Metrocity
İSTANBUL / Acarkent Coliseum • İSTANBUL / Bahçelievler Metroport • İSTANBUL / Beykent Perla Vista • İSTANBUL / Ataşehir Migros İSTANBUL / Cağaloğlu Sirkeci
İSTANBUL / İNKILAP KIDS Acarkent • ANKARA / Atlantis City Avm • İZMİR / Balçova • İZMİR / Çiğli • BURSA / Nilüfer

eğitişim öğretişim

Şu an bilgisayarınızdaki pek çok programın, telefonunuzdaki pek çok uygulamanın, hatta sosyal medya platformlarının yeni araçlarını siz nereden ya da kimden öğrendiniz? Bilenlerden! Yakın çevreden! İnternette aktaranlardan.

Takside, işte, çarşıda, pazarda, plazada, televizyonda diziler dahil neredeyse her programda, kahvede, altın günlerinde hatta okullarda, üniversitelerde hemen her gün aynı laf patlıyor: "Eğitim Şart!" Her derde deva, her kilidi açan, her hastalığı iyileştiren, hava kirliliğinden makroekonomiye kadar her sorunu çözen anahtar kavram. Eğitim.

Üstelik şart! Hem de ne şart! İyisine erişebilmek için daha parmak kadar çocukken başlayıp genelde gençliğin göbeğinde, hatta artık "yolun yarısına" kadar içinden çıkılamayacak bir yöne girmek gerekir. Her iki üç senede bir, milyon milyon bir araya gelip sınavlara gire gire. Birbirinin üzerine basa basa, her gün birkaç kişiyi daha geride bırakmak umuduyla, sürekli yarışarak. Üstelik milyonlarca insanı çok hızlı değerlendirmenin tek yolu olarak görülen testlerle. Her bir sorunun bir, bir tek, yalnızca bir, sadece bir tanecik, yegane doğru cevabı olabilecek, "a-b-c-d-e"ler arası koşuşturma, bocalama gerekir. Artık analitik düşünce, karşılaştırma, farklı kriterlere göre değerlendirme gibi daha sonra kazanılması halinde girilecek okullarda aşılması beklenen yeteneklerin; sınav sürecinde, bir daha geri gelmemek üzere hadım edilmiştir. Mutlak doğru tek şıkta saklıdır. Ona erişmenin de çeşitli "numaraları", şifreleri, zamana karşı kısa yolları vardır. Bunlar da bilgi ve analiz falan gerektirmez. **Önemli olan beş harften hangisinde mutlak doğru olduğunu bulmaktır.**

Televizyonlardaki "kutuyu aç" programlarında bile daha fazla fikir yürütülür. Oldu da sizin kutudan "kazandınız" çıktı... Eğitimin her aşamasından ne "kazandığınızı" pek anlamaz, hatta merak etmezsiniz. **Önemli olan sınavda kazanmaktır. Sınav kazanınca, daha da çok sınavlar yapılan aşamaya geçmiş olursunuz.** Her birinde içsel ekranınızın köşesindeki "can" grafiği yeşilden sarıya ve hızla kırmızıya dönme eğilimi gösterir. Üstelik elinizde "joystick" de yoktur. Bu sınavlarla girilen okullar büyük binalardır. Sınıflar küçük rakamlardan başlar. Büyüğe doğru evrilir. Hep birileri gelir. Konuşur. Tahtaya yazar. Perdeye yansır. Ekran dokunur gösterir. Anlatır. Konuşur. Anlatacaklarının çoğu daha tepedeki bir otorite tarafından tanımlanmıştır genellikle. Gerisini kendi seçer. Hele anlattıkları derslerde de iki kere iki dört etmiyorsa artık istediğini istediği gibi anlatır. Koca okul binaları günün yarısından daha az kullanılır. Isıtılır. Soğutulur. Temizlenir. Tamir edilir. Bakılır. **Neredeyse içinde on yedi ile bilemediniz otuz gün maç yapılan şehrin göbeğindeki inanılmaz büyük stadyumlar kadar masraflı ve atıldır bu binalar. İçinde anlatılanlar da!** Sıra sıra dizilmiş insanlara tek kişi tarafından anlatılanlar. Bu anlatılanlar mutlak doğrudur. Çünkü ona göre bir de insanlar değerlendirilip not verilir. Yani öğreticinin dediklerini, okuttuklarını, gösterdiklerini ne kadar benzer şekilde ona geri anlatırsan o kadar not alırsın. Anlatıcı o kadar mutlak doğru ve değerlendirmesi olduğundan emindir ki dört sorulu sınavda elli altı buçuk gibi hangi kuyumcu terazisinde tartıldığı bilinmez kesinlikle değerlendirmeler

yapıp; insanların bu notlara bağlanmış aile içi beğeni, kariyer, kişisel mutluluk, toplum içi kabul, hayattan zevk alınacak hobisinin oluşmasına, yani kaderine bir tuğla koyar. Her biri, birer, ikişer. Tuğlaların altında kalıp insanın pestili çıkıncaya kadar.

İş yaşamı da bu eğitimin sonuçlarına göre belirlenir. Şirketlerin

"İğgkaa" diye anılan insanı bir hammadde girdisine indirgemeye gayret eden kaynak birimleri, kriterlerini neye göre belirlediklerini kendilerinin de bilmediği ölçülere göre onların iş yapmasına karar verebilir. Aralarında düz çizgi veya nokta olan ok ucuyla ulaşılan dikdörtgen kutucuklara, ölü gerisine pamuk tepir gibi insan tıkıştırmaya çalışırlar. Pek çoğunun kaderinin kendi beceriksiz ellerinde olmasına zerre hayret etmeden. **Ve oyun değişir. Kökten değişir. Çok hızlı değişir. Sürekli çok hızlı değişir. Hep değişir.**

Artık teknolojik gelişme, kendi için çalışmaktan vazgeçip insan hayatını daha verimli hale getirmeye yöneldi. İri iri hantal yapıların hızla hareket etmesine imkan kalmadı. Koca koca kurumlar,

şirketler, hatta devletler, küçük esnek yapılarla işbirliği yapmak zorunda kaldı. Çünkü öğrenilecek şeyler o

kadar hızlı değişip dönüşmeye başladı ki

hiyerarşik, tepeden aşağı, fildişi kuleler türü binalara yerleştirmiş mekanizmaların, çevik ve esnek şekilde hızla ayak uydurması imkansız hale geldi. İnsanları binalara doldurup ne bir şey öğretmek ne de bir iş ya da sonuç üretmek verimli. Yeni yaşam ve üretim biçimleri artık hep iş birliğine dayalı. Farklı ilgi ve uzmanlık alanlarındaki kişilerin bildiklerini çevrelerine aktardıkları yapılar. Şu an bilgisayarınızdaki pek çok programın, telefonunuzdaki pek çok uygulamanın, hatta sosyal medya platformlarının yeni araçlarını siz nereden ya da kimden öğrendiniz? Bilenlerden! Yakın çevreden! İnternette aktaranlardan.

Okullardaki tek seçicilerinin kesintisiz vaazları yerine, günlük hayatta etkileşimli sohbetlerle sürekli eğitiliyor. **Her şeyi kullanmayı, çözmeyi öğreniyoruz. Öğrendiklerimizi başka bildiklerimizle karıştırıp, bilmediklerimizi bilenlerin anlattıklarıyla harmanlayıp başka yakınlarımıza anlatıyoruz.**

Etkileşimli ortamlarda tek tek anlatılardan dinliyor, anlamayanların sorularını da gördükçe kendimizi aptal ve yalnız hissetmiyoruz. Üstelik tek başımıza, çok kişiden öğreniyoruz. Sağlamasını yapıyoruz. Yanlış bildiğimiz mutlaka bir aşamada sorgulattırılıyor. Merak ettikçe daha fazlasını öğrenecek fırsatlar için yaratılan ortamlardan, birbirimizden öğreniyoruz. Paylaşım geçiyoruz. Paylaşarak eğitiliyoruz. Hem de sadece basit yakın çevremizle değil. İlgili herkesle.

Araştırarak. Tartışarak. Belgeleyerek. İkna edilerek. Tek yönlü, mutlak otoriteli eğitim öğretim yerine, paylaşım dayalı, bilenden bilmeyene doğru bir ortam. Öğretişim. Eğitişim. "Ş" harfi tek yönün, önündeki baraj. İletişimde olduğu gibi. Öğretişim şart. Eğitişim şart. Hep.

Önemli olan sınavda kazanmaktır. Sınav kazanınca, daha da çok sınavlar yapılan aşamaya geçmiş olursunuz.

Nilay Örnek

“Zagor’dan Hayata dair çok şey öğrenmişimdir”

yemeksepeti.com'un kurucusu ve CEO'su Nevzat Aydın'ın pek çok farklı koleksiyonu ve ilgi alanı var. Ama İtalyan çizgi roman kahramanı Zagor'un yeri bir başka...

Ne zamandır bir Zagor koleksiyonunuz var?

Kendimi bildim bileli... 80'lerin başı. 5 yaşında falandım; okumayı Zagor'la öğrendim sayılır. Ondan beri de çıkan bütün Zagorları aldım. Sonra geri dönüp benden önce çıkan Zagorları da aldım. İtalya ve Türkiye'de yayımlanan tüm baskılarının yanı sıra her ülkenin Zagor'unu topluyorum; dillerini anlamasam da Portekiz, Slovenya, Hırvatistan, Macaristan gibi ülkelerinkini alıyorum. Bir ülkeye gittiğimde ilk Zagor'a bakıyorum. Zagor'un dışında İtalyanların çizgi romanlarının hemen hemen hepsi bende var. 5-6 bin kitabım vardır. 38 sene olmuş, her ay bir tane çıksa bile -ki çok daha fazla çıkmıştır- baya var.

Türkiye'de Zagor pek çok ülkeye göre iyi ilgi görmüş sanırım; iki Zagor filmimiz bile var?

İtalyan çizgi romanları dünyanın her yerinde meşhur ve popüler değil. Amerika'da mesela bizdeki gibi dikkat çekmemişler. Onlara ciddi anlamda ilgi gösteren ülkelerden biri Türkiye. Her dönem Zagor fanları olmuş. Ve evet, Türkiye'de iki filmi de var; Zagor: Kara Korsan'ın Hazinele ve Kara Bela.

Peki Zagor'a olan özel ilginiz neden?

Zagor'da dünyanın reel temellerine sadık kalmasının ötesinde doğaüstü olaylar da var. Uzaylısı, büyücüsü, Prof. Hellingin'i var, garip garip şeyler var; hoşuma gidiyor. Bir de Zagor'un derdi, Kızılderili topraklarını işgal etmeye çalışan Beyazlarla. O duruşta kaybedeceğini bile bile Kızılderililerin hakkını korumak için elinden geleni yapıyor olması bana çok daha hakkaniyetli ve romantik bir duruş gibi geliyor. Güce tapmayı tercih etmeyip ona karşı ezilecek ve kaybedeceklerin yanında yer almak bana çok daha asil görünüyor.

En değerli parçanız hangileri?

Beni seven insanların, tanıdıklarımın benim için yaptırdığı parçalar oluyor. Mesela biri bana, tam da Zagor'un bağlayacağı gibi bağlanmış Zagor baltası yapmış. Trabzonspor Kulübü'nden benim yüzümün konduğu şu “Zagor puzzle”ı hediye geldi. Şuradaki Barbie'nin Ken'i, Zagor kostümü giydirilmiş olan, eski eşim sadece bana özel yaptırdı. Bu gibi parçalar da var. Gallieno Ferri'nin adıma imzaladığı bir Zagor çizimi var, o benim için çok değerli. Ama objeden çok kitaplarla ilgiliyim. En beğendiğim maceralarsa karakter bazlı. Biri, Zagor'un en azılı düşmanlarından biri olan ve her seferinde karşısına yeni icatlarla çıkan Profesör Hellingin'in olduğu maceralar. Bir de Zagor'un Darkwood'daki en samimi arkadaşı, kan kardeşi olan kabile lideri Tonka'nın içinde oldukları. Zaten benim bilgisayar resimlerim, isimlerim hep Zagor karakterleridir.

Buraya gidip şifrelerinizi çözmek biraz kolay mı sanki?

E yakalanabilirim tabii :))

Twitter ve Instagram kullanıcı isminiz de “Zagortenay76” zaten...

İki mecraya da çok erken girdim. Girdiğim zaman belki Nevzat diye alamazdım ama Nevzat Aydın diye alabilirdim. Yine de Kızılderililerin ona sesleniş şeklini, “Baltalı İlah” anlamındaki Zagor Tenay'ı seçtim. 76 da benim doğum yılım. İnsanlar bazen anlamıyorlar, merak ediyorlar ama ben seviyorum.

Bu ilginizin iş hayatınızdaki başarınıza bir katkısı olmuş mudur?

Sonuçta hayatımın her döneminde Gırgır, Fırt gibi mizah dergilerinden başlayarak mizah dergileri, Zagor başta pek çok çizgi roman okudum. Eminim bir sürü şey öğrenmişimdir. Coğrafya öğrenmişimdir mesela ya da Kuzey Güney savaşı kafamda tam olarak oturmuştur. Zagor'un yaratıcı ve haksızlıklar karşısında pes etmeyen duruşu; “mutlaka bunun bir çıkışı, çözümü vardır”

felsefesi beni etkilemiştir, iş hayatıma da etkisi olmuştur, bana en çözülemez gibi görünen durumlarda yaratıcı çözüm arama gücü vermiştir diye düşünüyorum. “Ben bunu yapabilirim” deyip yapabilmek, peşinden gitmek... Belki de Zagor'dan bunu öğrenmişimdir.

yemeksepeti.com kurulu 18 yıl olmuş. Ama siz ilk yıllardaki röportaj fotoğraflarınızda da ofisin içinde ilginç obje ve çizgi karakter figürleri olan, koleksiyoner bir patron imajıyla karşımızdaydınız. Markayı gençlerin de benimsemesinde bunun etkisi olmuş mudur?

Kendim nasılsam öyle. Mesela işe takım elbiseyle geldiğimi hiç hatırlamıyorum. Mutlu olabileceğim iş ortamını yaratmaya çalıştım. Hobileriyle ya da eğlendiği şeylerle ön plana çıkan iş adamı çok görmüyoruz tabii. Ya da o dönem öyle çok CEO profilleri yoktu. Ama evden daha çok burada zaman geçiriyordum. Yurt dışından bir figür aldığım ilk olarak ofiste nereye koyabileceğimi düşünüyordum.

Peki iş görüşmesine gelenlere hiç hobi, koleksiyon sorduğunuz oluyor mu?

Hobi ilk sorduğum soru! Derinlik, ilginç ilgi alanları arıyorum.

Peki koleksiyonunuzu sergiliyor musunuz; nasıl saklıyorsunuz?

Bu tamamen kendim için; sergilemiyorum. Hemen her sayıdan iki tane alıyor, birini okuyor, diğerini de ambalajlarından çıkarmadan, havalandırması olan bir depoda saklıyorum. Okurken arkası katlanıyor ya, onun olmasını istemiyorum sakladıklarım. Rahat okuyabilmek için iki tane almak iyi oluyor.

Zagor ya da koleksiyonunuzla ilgili bir projeniz var mı?

Kendi web sitemi yapıp Zagor'u içinde ciddi bir şekilde kullanmak istiyordum aslında. Açılışı Zagor'un baltasını fırlatmasıyla başlayan, o karakterin gelişimiyle benim gelişimin bire bir örtüştüğü bir hikâye düşünmüştüm aslında... Ama onu yapabilecek zamanım ve enerjim olmadı bir türlü.

Can Yılmaz

el freni

Bahri, tam tekmil gereğini yapıp “Taksi!” diye bağırdı. Amir emanet taksisiyle zaten önünde durduğu için ortada asılı kalan cümlesine sahip çıkmadan hızla bindi arabanın arka koltuğuna. “İyi akşamlar, havaalanı lütfen...”

“Nasıl oldu? Feriştahı gelse tanıyamaz beni değil mi?” Diğer hizmetlilerden daha özenli cümleler seçen Bahri, kibarlığının dozunu bir gıdım daha artırarak lüzumsuz bel kıvraklığıyla süslediği cümlesini amirinin beğenisine sundu; “Aman efendim ne demek, babanız gelse tanışması mümkün değil.” Amirin suratı ekşidi, “Babamı hiç görmedim Bahri, ben doğmadan ölmüş.” Bahri’nin suratı darmadağın oldu, boğazına haşlanmış yumurta tıklmış gibi nefesi tıkanı, “Aman efendim vallahi...” Amir takma sakalını aynada tekrar kontrol etti, “Tamam tamam... Araba hazır mı?” Bahri, içinden geçirdiklerini yine içine, hatta en derinlere attı, yutkundu “Hazır efendim...”

Taksinin şoför mahalline oturan amir, kemerini takıp arabayı çalıştırdı. “Pek de temiz değil, insan biraz güzelini bulur şunun...” Bahri, yolcu tarafından kekeleye başladı, “Efendim böylesi daha makbul olur diye düşündük, fazla temiz pak yaparsak gerçeğine tezat olur sanki ama gazını falan tam koyduk...” Amir bu kez sesini yükseltti, “Ne gazı ulan, benzinin suyu mu çıktı?” Bahri, içinden çok derinlerden, “Suyu çıkmadı ama boku çıktı,” dedi ama kimseler duymadı elbette. “Efendim taksici esnafı daha ziyade gaz alıyor, ucuzluğundan ötürü...” Amir daha 100 metre ilerlemeden gerilmmişti ama tebdili kıyafet işini de kendi merak etmişti, kimselere kızacak değildi. Amirin amirinin yanında “Tebdili kıyafetle denetliyorum efendim,” demesiyle başlamıştı her şey. Keşke demeyeydi ama bir yandan da merak ediyordu halkın içinde gezinmeyi. Belki 30 yıldır pazara gitmemiş, taksiye binmemiş, otobüs durağında, banka sırasında beklememiş, benzin almamış, yemek sipariş etmemiş, bisiklete binmemiş, hastane koridoru görmemişti. “Bu fikir bizi halka yakınlaştıracak,” deyivermişti bir kere. Zaten büyük ihtimalle bir kere olacaktı sadece iki kişinin bildiği bu taksicilik işi. Bahri’nin fikriydi taksicilik, “Efendim halkın tam göbeğindedir taksici kardeşlerimiz. En doğruyu, en yalını, en hakikatli sözleri onlar duyar bu ülkede.” Amir üçüncü vitese takıp kendi kendine güldü, “Unutmamışım bak, bayağı bayağı araba kullanıyorum Bahri!” **Bahri suratından eksik olmayan samimiyetsiz gülümsemeyi biraz daha abarttı, “Niye unutasınız efendim, vallahi 40 yıllık şoför gibisiniz...”** Amir ilk kez trafiğe çıkmış acemi şoför gibi asıldı ayağının altındaki frene, emniyet kemerini amirine ayıp olmasın diye takmayan Bahri, arabanın ön camına sağlam bir **KAFA** atıp sigara kokusu sinmiş koltuğa geri geldi, “İn Bahri yeter, bütün gece seninle gezecek değilim...” Bahri alnına yerleşen ağrıyı “Kan oturdu,” diye özetledi usulca. Hemen toparlandı, incek gibi açtı kapıyı, sonra kapattı hızla, “Efendim vallahi içim el vermiyor, hırlısı hırsız... Sokaklar tekin değil, etrafta kimin ne olduğu belli değil, ben kalayım yolcu gibi ben bineyim, vallahi yolcu gibi davranırım ne bir eksik ne bir fazla, aklım sizde kalacak yoksa...” Amir el frenini çekmediği için ayağının altından kayan aracı fark etmedi bile. Bahri, el çabukluğuyla el frenini çekti. “El freni,” deyiverdi usulca, eliyle de göstererek. “Ama sokaktaki vatandaş gibi olacaksın,” dedi amir, gecenin karanlığı içinde yitip gitmeyi göze alamadığını fark ettirmeden. “Söz,” dedi Bahri; “Ben zaten sokaktaki adamım efendim,” dedi kendinden beklenmeyen muzır bir gülümseme eşliğinde. “Git ileride bekle, seni alayım,” dedi amir. Bahri, saçma bulduğu fikri çok beğenmiş gibi hızla indi arabadan ve koşarak uzaklaştı kendi ayarladığı taksiden. Bahri, gecenin ayazında titriyor ama taksi gelmiyordu, amiri arabayı kımıldatamıyordu belli ki. Tekrar koştu arabanın yanına kapıyı açtı, el frenine baktı, “Efendim el freni...” Amir ters bir bakış attı, Bahri kapıyı kapatıp tekrar geldiği gibi karanlıkta kaybolup beklemeye

başladı. 30 yıldır araba kullanmamış amir el freninden kurtulmuş taksisiyle yanaştı Bahri’nin yanına. Bahri, tam tekmil gereğini yapıp “Taksi!” diye bağırdı. Amir emanet taksisiyle zaten önünde durduğu için ortada asılı kalan cümlesine sahip çıkmadan hızla bindi arabanın arka koltuğuna. “İyi akşamlar, havaalanı lütfen...” **Amir taksimetrelilik aynasından Bahri’yle göz göze geldi, “Taksimetre nereden açılıyor?”** Bahri, hızla öne eğildi, el yordamıyla taksimetreyi açtı. Amir gaza yüklendi, “Tarif edin, ben karşının taksisiyim,” dedi biraz da sert katarak. Bahri müşteri moduna geçmişti, “Kaldı mı kardeşim karşı taksisi diye bir şey? Yok mu GPS bir şey...” Amir kızacak gibi oldu ama verdiği söz aklına geldi, daha ilk metrelerde su koyuvermek itibarını zedelerdi, “Bakayım,” dedi usulca... Bahri, gecenin ve arabanın karanlığını kendine siper edip açtı ilk konusunu, “Birader ne diyorsun bu benzin zamlarına, sizin işleri vurmuştur.” Amir, dakika bir gol bir aksiyonu göğsünde yumuşatamadı boş bulundu, “Zam lazım ki yapıyorlar...” Bahri, arka koltukta seyahat etmenin rahatlığı içinde iyice gevşedi, “Maaşlar aynı ama onlara hiç lazım gelmiyor...” Sahte taksici amir, dikiz aynasından dışarıyı seyreden Bahri’yi süzdü, “Beğenmiyorsan çalışma kardeş...” Bahri, aldığı pası ayak içiyle ileriye uzattı, “Sosyal haklar olmasa çekilecek çile değil-bizimki ya neyse, ne gecesi var ne gündüzü...” Amir ayağının altındaki gaza yüklendi. Bahri bu mesajı almadı, devam etti arabanın hızına eşlik ederek. “Üç kuruşluk adamların kıcında geçiyor ömrümüz, sen yine iyisin bak kendi işinin patronusun...” Amir freni kökledi, araba o kadar ani durdu ki Bahri’nin son lafı ağzının içinde bir kez daha gezdi, “İn ulan arabadan...” Bahri’nin ağzından “Şikayet edeceğim!” gibi bir şeyler dökülür gibi oldu ama apar topar arabanın arka koltuğundan kendini dışarı attı, hızla ön koltuğa geçti. “Aman efendim sinirlenmeyin. Vatandaş bu, ne diyeceğini ne zaman diyeceğini bilmez...” Amir kızgındı, “Tamam da birader...” Bahri yüzüne her zamanki emrinizdeyim gülüşünü yapıştırdı, “Amirim müsaade ederseniz ben kullanayım, bu gecelik bu kadarı yeterli.” Amir arabadan hızla indi, kayan arabanın el frenini yine Bahri çekti, hızlı hareketlerle direksiyona geçerken amir arka koltuğa yerleşmişti, “Daha 500 metre gitmedik be kardeşim...” Bahri arabayı çalıştırdı “Haklısınız efendim, 500 metre bile olsa sinirlendirir bu vatandaş insanı. Buyurun istirahat edin, bu tebdili kıyafet işini yarın tekrar gündeme alıp tartışalım.”

Bahri’nin çalıştığı koridorlarda tebdili kıyafet meselesinin açıldığını bir daha hiç duymadı, günler sonra kendisine tebliğ edilen görev değişikliği belgesini okurken mırıldandı sadece; “Hay tebdilini de kıyafetini de...”

“Halkın tam göbeğindedir taksici kardeşlerimiz. En doğruyu, en yalını, en hakikatli sözleri onlar duyar bu ülkede.”

"NEDEN TERCİH YAPMAK ZORUNDAYIM?"

Sabrina

Yarı cadı, yarı insan olan Sabrina'nın hikayesi bu soruyla başlıyor ve devam ediyor. Sabrina, 16. yaş gecesinde bir karar vermek zorunda; ya ölümlü hayatı seçecek ya da cadı dünyasını... Peki ya hayatı ne olacak? Archie Comics çizgi romanlarından Netflix ekranlarına uyarlanan *Chilling Adventures of Sabrina*, kendi isteği doğrultusunda var olmaya çalışan, kendi kurallarıyla yaşamak isteyen ve erkek egemen dünyaya kafa tutan 16 yaşındaki Sabrina'nın gözünden, cinsiyetçilik, ayrımcılık, ırkçılık gibi konuları oldukça anlaşılır bir şekilde eleştiriyor. Netflix'in güçlü kadın karakterleri arasına şimdi de her tür ayrımcılığa karşı olan genç bir cadı ekleniyor.

SABRINA SPELLMAN (Kiernan Shipka):

Yarı cadı yarı insan olan Sabrina, bir karar vermek zorunda olduğu 16. yaş gecesinde başkaldırıyor: "Neden her ikisini de olamıyorum?" 16 yaşına geldiğinde kendisine dayatılan erkek egemen yönetilişi ve kuralları sorguluyor. Yenilikçi, yasakları, gelenekleri ve kuralları değiştirmeye çalışmış bir büyücü olan ve aynı zamanda Spellman Ailesi'nin de üyesi olduğu cadı kilisesini yöneten babasıyla, normal bir insan olan annesinin ölümünün gerçekten bir kaza olup olmadığı ise Sabrina için çözülmesi gereken bir soru işareti. Bir yandan büyücü olarak başladığı karanlık eğitimini sürdürürken, bir yandan da lise ikinci sınıf öğrencisi olduğu Baxter Lisesi'ndeki normal hayatını devam ettirmeye çalışan Sabrina, akıllı, şefkatli, yardımsever, sorumsuzluk derecesinde cesur ve güçlü bir genç kadındır!

ZELDA SPELLMAN (Miranda Otto):

Zelda, Sabrina'nın cadı halalarından otoriter olanı. Gururlu ve tutucu bir cadı! Zelda için dünyadaki en büyük onur, cadı cemaatinden biri olarak Karanlık Lord'a hizmet etmek. Hilda ile Kabil ve Habil gibi olan Zelda, ailenin disiplincisi ve Sabrina konusunda son derece korumacı. En zor kararları bile büyük bir soğukkanlılıkla alabiliyor. Gözünü kırpmadan kardeşini bile öldürür! Tabii sonradan dirileceğini bile bile...

HILDA SPELLMAN (Lucy Davis): Sabrina'nın cadı halalarından biri. Kardeşi Zelda'ya göre daha korumacı ve hassas... Anaç doğası ve sıcak mizah anlayışıyla cadılığının korkutan yanlarını gizliyor. Zamanında cadı cemaatinden aforoz edilen Hilda, Zelda'nın aksine cadılık kuralları konusunda daha sorgulayıcı.

SABRINA'NIN ARKADAŞLARI, ROSALIND WALKER (Jaz Sinclair), & SUSIE PUTNAM (Lachlan Watson):

Atılgan, güçlü ve lafını esirgemeyen Rosalind, Susie ile beraber Sabrina'nın lisedeki en iyi arkadaşı. Okulda kendisiyle dalga geçilmesine rağmen cesur ve optimist bir karakter olan Susie, kasabanın dışında, korkunç bir doğaüstü tehditle karşı karşıya olduğu bir çiftlikte yaşıyor. Aynı zamanda da okulun yeni WICCA kulübünün kurucusu. Dayanışmanın temelleri bu kulüple atılıyor! WICCA bu üçlünün okuldaki kadınların birbirlerini kollayacakları, destekleyecekleri bir kulüp!

GARİP KIZ KARDEŞLER; AGATHA (Adeline Rudolph), PRUDENCE (Tati Gabrielle), DORCAS (Abigail Cowen):

Yarı-ölümlü olduğu için Sabrina'yı küçümseyen, Academy of Unseen Arts'ın güçlü ve esrarengiz üçlüsü Garip Kız Kardeşler. Cadılık geleneklerine ve cemaatlerine körü körüne bağlı olan Prudence, Agatha ve Dorcas, Sabrina'nın sınırlarını zorlayan tavırlarıyla karşımıza çıkıyorlar. Peki kadın kadına düşman olur mu? Bu sorunun cevabını net bir şekilde önümüze seren kız kardeşlerle başa çıkmaya çalışan Sabrina başarılı olabilecek mi? izleyip göreceğiz.

MARY WARDWELL / MADAM SATAN (Michelle Gomez):

Sabrina'nın lisedeki favori öğretmeni ve akıl hocası. Wardwell, Şeytan'ın hizmetçisi MADAM SATAN tarafından ele geçirildiğinde tutkulu ve kurnaz bir manipülatöre dönüşüyor ve Sabrina'yı karanlık tarafa çekmek için etkilemeye çalışıyor. Bu konuda cadı cemaatinin başındaki Rahip Blackwood ile yarış halindeler.

Kaan Koç

küçük sözler

gittim daha iyi olmak için dişlerimi fırçaladım
ama benim dişlerim benim kapkaradır bunu herkes bilir
kırık karınca ya da sütlü timsah
ağızındaki çukuru herkesten önce bilir

küçük şeylerden söz etmek düşerdi bana
bağbağırırken onlar ve onların onları
atmak düşerdi bana birer birer içimi birbirine denk
bana denk, bir üzümün patlarken çıkardığı sıkıntıya denk
düşmanıya savaşanın karşı cephedekine dönüştüğü hep o
aynı zamana dek,

**vicdan denen bir şeyi ben de icat etmişim ve her gün
sulamışım avuç terlerimle bugüne denk**
atmak düşerdi bana birer birer içimi birbirine denk
tutturan vidaları
benden hiçbir şeyde kalmaya dek

söyledim bunu, bakkalın gömleğinden tezgaha düşen kıllarına kadar
dedim, basit bir sözcük; ne orospuların başvurduğu sıkışık zamanlarda
ne orospulara adını hiç sormayanların, değerli anlarında
balkonların denkleminde anlamayıp gökyüzünü
tepesinde dolaştırmak için gülümseyenlerin
birini sevince hep dünyayı küstürenlerin
söyledim bunu, dedim, ölümün adını en sevdiği çiçeklere verenlerin
ur ya da gururla hayatını bir kanlı akıntıya çevirenlerin ortasında
unutulmuş notlar buzdolabı kapağında, annelerin memesinde diş izleri
hala ve kendisine hiç tahammül edilmemiş ayaksız serüvencilerim benim
söyledim, tek heceli, mikroskobik bir varlığı söyleyen hangi kelime
daha iyi fırçalar dişlerimizi
her lafımız kemirilirken öte dişler arasında

kime sorsam söylediler, ey bütün beyitler, kafiyeli bitki isimleri
günlük reçeteler, eczane adresleri, suçlamalar, köpürgeçler
hayatıma açtığım oyukların üstüne muşambalar gerdiler
oysa ne ben istediydim bir göller yöresi olmayı
ne onların suyla bir ilişkisi vardı
iyi kötü bir yer etmemişti hayatlarında hiç
ama söylediler, varlığından bihaber oldukları suyu
bana yok dediler

sonra solucanlara saygım çoğaldı benim, ne alırsa topraktan
gururla onun çoğulunu geriye bırakan,
bach çalışıyordu kulağımın dibinde biri, teşekkür ettim,
ağaç kabuklarından bir kolye getirdi biri, güzeldi, sevdim
kuru yapraklar süpürüyorlar üstüme dedi biri, ona da inandım
keder lafı çok mu çiğ duruyordu ben
ayakta kalmak için ayakkaplarımın içine
lugarlar sakladım

buna cevap veremedi hiçbiri
gidip bitlere sardım, saç diplerimle her sabah aynada konuşarak
ve mağarasında ilk kez piç bir ürpertiyle insanoğlu yalnızdır
insanoğlu yalnızdır insanoğlu yalnızdır çünkü kendini ve bitlerini
herkesten ayırmıştır duasındaki başlangıcı sonra o duvarlara kazıyan
düşündüm o ilk kapris neferini
açık söylemek gerek sonra bu da bana pek anlamsız geldi
kişi ölmekten başka neye yeter ki

hele ki bitlerini bile ayıklayamazken kendi ruhundan
küçük sözler kimi kurtarır takla atan bir arabada

kalemtıraşla intihar eden o çocuğun romantizmi
hangi büyük lafların altından kalkabilir biri buna dur desin
görevliler, yetkililer, kendi gölgelerini karanlıkta bırakıp
başkasının gölgelerine fener tutmaya girişenler, buna dur desin
beklediğimiz durağa bir adım kala devrilirken trenler
parçalanıp çoğaldığını taşların altında
bilmek kimi kurtarır şimdi

geldim daha iyi olmak için bir şeyler yazdım
oldum mu,
belki çince de eşanlamını hiç bilmediğim
sözcükler belki

Sabah ne güzel uyanmıştı.
Yatağının yanındaki çiçekleri sulamış,
erken kalkmanın getirdiği zindelle kendini mutfağa atmıştı.
Her zamanki gibi çayın yanına ekmek kızartmıştı.
Ekmeğin üzerine bol sarımsaklı çemeni sürüp kahvaltısını yapmıştı.
Neşeyle çıkıp arkadaşlarının yanına gelmişti.
Ancak arkadaşlarının yanına gelince her şey değişti.
Sanki günlerdir bir şey yememiş gibiydi.
Ağzını bıçak açmıyordu.
Özgüveni karanlık bir gecede kaybolmuş gibiydi.
Arkadaşları onu hiç böyle çekingen görmemişti.
Sanki o neşeli ve konuşkan adam gitmiş, yerine bambaşka biri gelmişti.

Çünkü çok önemli bir şeyi unutmuştu.
Lise aşkı da oradaydı ve o sarımsaklı çemenle kahvaltı etmişti.
Hemen elini montunun cebine attı.
Fakat aradığını bulamadı.
Şimdi nasıl konuşacaktı?
Yıllardır beklediği fırsatı yakalamıştı ama o ellerinden kayıp gittiğini hissediyordu.
Neyse ki en yakın arkadaşı durumu anlayıp ona Oneo uzattı.
Biraz çiğnedi. Gülümsedi. O neşeli konuşkan adam bir anda geri döndü.
Sonra dönüp lise aşkına dedi ki:
- N'aber?

Bir sakız tüm hikayeyi değiştirir.
Oneo, anında ferahlatıyo.

ÜLKER

Coşkun Aral

umudu canlı tutmak bizim elimizde

Bu topraklarda yeşermiş kadim medeniyetlerin mirasçıları olarak bizler barışı mümkün kılabiliriz.

Suriye çöllerinden gelen kızıl kum fırtınası Mezopotamya'yı gözün göremediği kadar karartırken, Midyat'ta bambaşka bir güneş doğuyor. Yüzünü güneşe dönmüş göğe açılan eller, edilen dualar barışa çağrı yapıyor. İstilaların, kanın, gözyaşının eksilmediği Mezopotamya'da binlerce yıl güneşin kollarında devam eden bu ritüele, aynı anda yükselen çan ve ezan sesleri ekleniyor. Sokak aralarında yankılanan çekiç sesleri emeğin kutsallığını haykırıyor. Midyat ilk defa bu yıl düzenlenen kültür ve sanat festivaliyle, kadim kültür mirasını ziyaretçilerine cömertçe sergiliyor.

Tasarımcı Faruk Malhan, Midyat'ta önemli bir projeyi gerçekleştirmek için kolları sıvamış. Ressam Su Yücel'le birlikte Faruk Malhan'ın projesini yerinde görmek için Midyat'a gittik. Malhan'ın bölge insanının yerel değerlerini küresel platforma taşımaya amaçlayan projesi, kalkınmaya destek vererek gençlerin bölgeye dönüşünü sağlamayı hedefliyor. Müslüman, Süryani ve Ezidi toplum temsilcilerinin de katılımıyla tarım, hayvancılık, dokumacılık, taş işçiliği, telkari gibi yerel zanaatların yanı sıra gastronomi de kullanılarak turizmin cazibesi arttırılacak. Midyat'ta bulunan ve yerel taş mimarının güzel örneklerinden biri olan Kasr-ı Nehroz'u hayata geçiren iş adamı Mithat Yenigün ve ailesi bu projenin ilk destekçileri olmuş.

Projeyle, yerel üretimde kooperatifleşme sağlayacak, üretici aracı olmadan ürünlerini tüketiciyle buluşturabilecek. Böylelikle tıpkı Fransa'nın Provence bölgesinde olduğu gibi, yüzlerce yıldır bölgede yetiştirilen, üretilen ürünler

markalaşacak ve üretici kazanacak. Bu da gençlerin geri dönüşünü sağlayacağı gibi bölgenin refahına katkıda bulunacak.

Midyat'ta bulunduğumuz sürede, bir ilke de tanık olduk. Uluslararası kültür ve sanat festivali sayesinde, son zamanlarda karamsarlığın hakim olduğu coğrafyada, şarkılar, türküler umudu haykırıyor. İlçe kaymakamlığı ve belediyesinin düzenlediği festivalde bir yanda konser çadırları diğer yanda sergiler kuruluydu. Meslektaşım Beysun Gökçe'nin bölgenin kadim mimarisinde kullanılan işlenmiş ve doğal taşlar arasındaki birlikteliği anlatan sergisinde fotoğraflar adeta coğrafyanın kaderini fısıldıyor. **Halay çeken gençlerin coşkusunu taşıyan rüzgar, dar sokaklarda taş duvarlarda asılı el emeği göz nuru ürünlerin arasında dolaşıyor.** Bu ürünler arasındaki bez baskılarda Müslümanların camileri, Süryanilerin Hz. İsa ve azizleri, Ezidilerin Melek-i Tavus'u aynı sokakta sergileniyor.

Kürt, Süryani ve Ezidi lezzetlerinin kendi ad ve özel sunumlarıyla ziyaretçilerle buluştuğu bu festivalde Ezidilerin kimlikleri ve simgeleriyle katılmalarını çok önemsiyorum. IŞİD zulmünden kaçmayı başaran Nadya Murad'ın Nobel Barış Ödülü almasıyla birlikte Ezidiler belki de seslerini daha güçlü duyurabilecek. Zülfü Livaneli'nin Huzursuzluk romanında anlattığı, diken yiyen develerin ağızları kanadıkça tuzlu kanla karışan dikenin tadını daha da çok sevdikleri ve kendi kanlarına doymadıkları gerçeği, bir gün Ortadoğu'nun gerçeği olmaktan çıkacak. Bu topraklarda yeşermiş kadim medeniyetlerin mirasçıları olarak bizler barışı mümkün kılabiliriz.

Ortadoğu'dan esen felaket fırtınasına inat, Midyat'ta tüm inançlar buluştu, barış ve huzurlu bir gelecek için halay çekti. Sahip olduğumuz zengin kültür mirasımızı korumalı ve bunu, festivallerle, projelerle yeni kuşaklara aktarmalıyız. Umudu canlı tutmak bizim elimizde.

Celil Nalçakan

yoksunum (yok)sun

"Bu yalnızlık Ben'im,
İlişmeyin..."

Şimdi başlasam yüzünü anlatan bir yazı
yazmaya,
Kâğıt güneş açar yaz gibi...
Kırpiklerin yüz yılını alır...
Ömrüm biter,

Kırpiklerinin güzelliği bitmez,
Yazı yarım kalır...
Biz gibi.

(Geçen ay,
Okuyacağınızı bildiğim için yazmadım sevgilim.
Bu ay,
Okumayacağınızdan emin olduğum için
yazıyorum...)

Nereye gidersem gideyim,
Sokağından geçtiğimi bildiğini bilmiyor muyum
sanıyorsun?
Beşiktaş'tan Topkapı'ya, Nişantaşı üstünden
Gittikçe
Sana benziyorum...

Her kırmızı ışıkta,
Belki gelirsin diye
Biraz fazla kalıyorum...

**Ben,
Seninle
çıkamadığım
yolculukların
intikamını,
Sende mola
vermek için çıktığım
yollardan alıyorum.**

Ve her sabah
Uyandığımda,
Mutfak tezgâhına iki fincan çıkarıp,
İkisine de kahve doldurup,
Sonra
Senin fincanınla göz göze gelip,
Seni dökmeye kıyamayıp,
Kendi(mi ve) fincanımı duvara fırlatıyorum...
En son senin yaptığın yemeğin koktuğu
mutfakçı,
Sefaletimin faliyla kaplıyorum
duvardan duvara...
Fincan kırıklarını süpürürken ben,
"Bu ara biraz sinirli bir adam oldun sen
babacım" diyor Robin bana...
Falıma ayrılık ters kelepçelenmiş
canım Robinim...

Gel de ağlama.
Üç sene önce falan...
Seferimle bilardo oynuyorduk 13. bölümde...
Dediydim ki:

Sefer öleli 766,
Zülfo gideli 691,
Gözüm senden başkasını görmemeye
karar vereli 236,
Gözün gözüme değmeyeli 52 gün
geçti...

**Tüm bunları, sen üzül diye
söylemiyorum.**

**Sana söylemediğime
üzülüyorum.**

Yokluğunda öğrendim,
Gerçekten seviyorsan kalmıyor gurur.
Anladım ki harbi bir prens,
Prensesle öpüşünce
Kurbağa olur.

Dün gibi hatırladığım
23 Nisan 1984
akşamüstüsü...

Tam 34 sene önce...

"Bak torunum, bu fidan vişne,
Bu erik

Bu kiraz..."

"Ya dede tamam anladık...

En güzel sapanın hangi ağaçtan
yapılacağını anlat biraz."

Sustu bir süre...

Yutkundu...

İrmaktaki çakıl taşı kadar gri,
Ve bir şelale kadar çağlamaya hazır

Gözleriyle,
Önce toprağa baktı,
Sonra güneşe,
En son yüzüme...

"Torunum" dedi...

"Üç ihtimal var önünde..."

"Ya ağaçtan sapan yapıp kuşun canını
alacaksın,

Ya ağaç dikip, kuşa yuva kuracaksın...
Ya da,

Bir başkasının,

Senin diktiğin ağaçtan yaptığı sapanla,

Senin ağacındaki kuşu vurduğuna

Şahit olacaksın..."

"Yani dede?"

"Yani torunum;

Ağaçsan, kuşa...

Kuşsan, sapanla...

Sapansan, ağaca...

Âşık olduğunla kalacaksın."

hangi film, hangi sahne?

Erkan Avcı

Bu, elli katlı bir binadan düşen adamın hikayesi.
Adam kendini rahatlatmak için, sürekli şöyle
diyormuş: "Buraya kadar her şey yolunda." "Buraya
kadar her şey yolunda." "Buraya kadar her şey
yolunda." Önemli olan düşünüş değil, yere çarpıştır.

La haine / 1995

Yönetmen-Senarist: Mathieu Kassovitz

Doğan Yıldız

V: Bu maskenin altında etten daha fazlası var. Bu
maskenin altında bir fikir var ve fikirler
kurşun geçirmez!

V for Vendetta / 2005

Yönetmen: James McTeigue

Senarist: Lilly Wachowski, Lana Wachowski

Selen Seyven

Nemo: Eğer patates püresi ile sosu karıştırırsan
daha sonra ayıramazsın, sonsuza dek.
Baba'nın sigarasından çıkan duman bir daha
asla içine dönmez. Geri dönemeyiz.
Seçmek, bu yüzden zordur.

Mr. Nobody / 2009

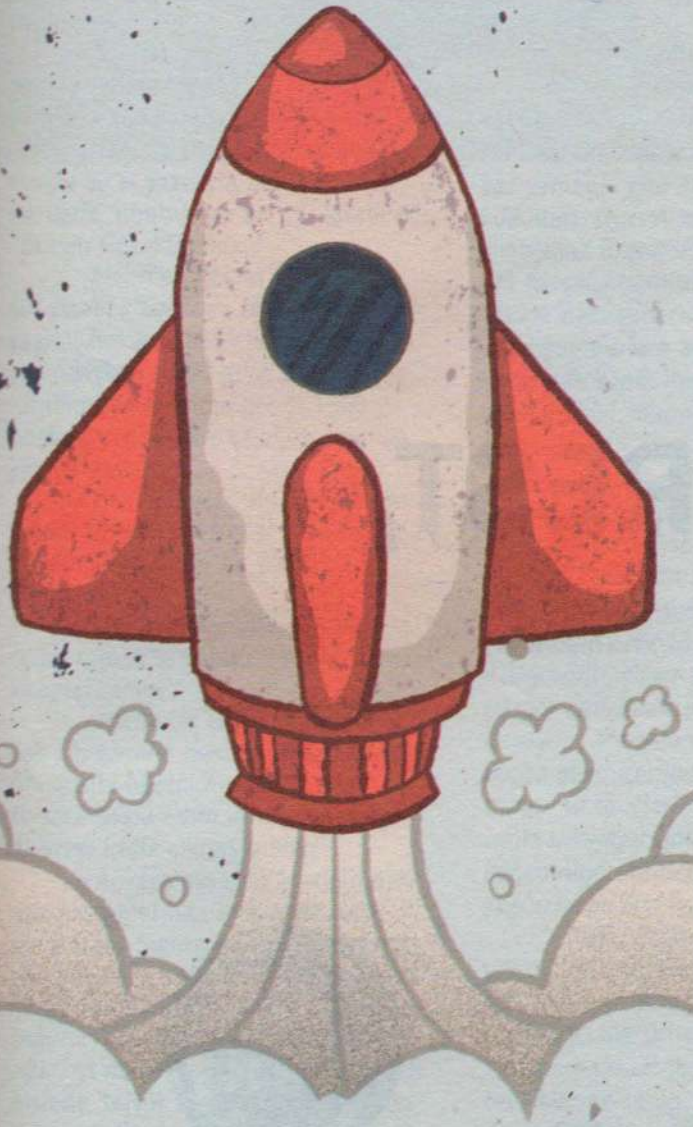
Yönetmen-Senarist: Jaco Van Dormael

Metin Uca

güneş'in alevden saçları ve 60 yıl sonra ateşlenen hayaller

**Beni tanıyorsanız
bu sadece bir
bilim yazısı değil.
Biliyorum ki
bugün de sizi
rahatsız eden,
hayaller kurduran
ya da söyledikleriyle
aklınızı karıştıran
insanlar var.**

Tarihler 4 Eylül 1957'yi gösteriyordu. Baykonur Uzay İstasyonu'ndan fırlatılan füzenin Dünya'nın kaderini değiştireceği, antik çağlardan beri kafasını kaldırıp gökyüzüne bakan ve merak eden insanlığın uzay heyecanını küçücük bir füzenin başlattığını kimse tam bilmiyordu. Kazakistan semalarında yükselen füze sayesinde birkaç gün içerisinde herkes Sputnik'ten söz eder hale gelecekti. 83 kiloluk dört antenli bu gri büyük metal, insanlığın kaderini değiştirecekti. 215 km yukarıda açılmış bu büyük top dört anteniyle sinyal vermeye başlamıştı. Daha Yuri Gagarin'in uzaya gidişine 3 yıl, Rus sokak köpeği Laika kızın 7 saatlik yolculuk sonrası sıcaktan ölümüne aylar vardı.

Eugene N. Parker, Chicago Üniversitesi'nin genç bir hocası olarak büyük bir gıptayla ve merakla izliyordu tüm gelişmeleri. Bilimsel gözlemleriyle desteklediği düşünceleri hızla şekilleniyor, bir yıl sonra açıklayacağı Güneş rüzgârı kuramının temellerini atıyordu. Çabuk geçti o 1 yıl. Tam uzay yarışının kızıştığı dönemde insanları uyduların heyecanı sarmışken ve yeryüzünden yapılan gözlemler biraz gözden düşmüşken Chicago Üniversitesi'nin genç profesörü, yıllardır üzerinde çalıştığı Güneş rüzgârı dediği, elektron ve protondan oluşan plazma yoğunluklu Güneş rüzgârının varlığını ısrarla iddia ediyordu. Ama herkes, bilim çevreleri kuşkuyla yaklaşıyordu. Hızla gelişen uydu teknolojisi çerçevesinde manyetik yüzeyler ve enerji parçacıklarının karmaşık yapısıyla şekillenmiş, hatta Güneş'in merkezinden daha sıcak olduğu söylenen bu dış çeper rüzgârı iddialarından oluşan kurama kuşkuyla bakıyordu. Üstelik köpek Laika kızı ölüme götüren Sputnik 2 ile Güneş ışımaları ve patlamaların da inceleneceği yolunda Rusya'daki casuslardan raporlar geliyordu. En zor olanı alışılmış kabuller ve değişmeyeceği sanılan bilimsel kuramlarla mücadele idi. Parker yıllar boyunca kanıtlamak için uğraşmaya devam edecek, yıllar boyunca da kuşkuyla karşılanacaktı. Ama Parker hiç vazgeçmedi.

**Benim onunla tanışmam
ise NASA'nın siyah-beyaz
belgelerinde beyaz balıkçı
kazağı, tel çerçeveli gözlüğü,**

**hayli dökülmüş saçlarıyla
Güneş parlamalarından
birini gösteren fotoğrafıyla
başlıyordu.** Bilimsel ısrarcılığın, bilimsel kuşkuculuğun ve akıllı ısrarın, inanmışlığın hayatımdaki sembollerinden biri olacaktı. Eugene Newman Parker.

12 Ağustos 2018 günü ona olan saygım daha da katlandı. Yoğun gündem içerisinde gözden kaçırdığımız haber bültenlerinin sonuna attığımız bilim haberleri arasında o gün NASA'nın Cape Canaveral üssünden fırlatılan bir uzay aracının adı kimsenin dikkatini çekmedi. Güneş'e bugüne kadar gidilebilecek ve en yakın noktaya ulaşacak aracın adı Parker Solar Probe'yd.

**Güneş'e
bugüne kadar
gidilebilecek ve
en yakın noktaya
ulaşacak aracın
adı Parker Solar
Probe'yd.**

60 yıl süren ısrarı sonuç vermiş, NASA ilk kez bir bilim insanının adını verdiği aracı uzaya gönderiyordu. 12 haftalık yolculukta siz bu satırları okurken Kasım'ın 12 ile 15'i arasında aracın Güneş'le ilk buluşması gerçekleşecek. Yıllar önce NASA'nın siyah-beyaz fotoğrafında gördüğüm Parker bugün 91 yaşında.

Gözlükler günümüz modası ince kemik çerçeveye dönüşmüş, yüzü biraz daha mutlu sanki. Çünkü "Güneş'e dokunmak" diye tanımlanacak ve 6.2 milyon km kadar yaklaşıp 1300 dereceyi aşkın ısıya dayanabilecek Dünya'nın saatteki 725 bin km'lik hızıyla Dünya'nın hız rekorunu da kırarak bu olağanüstü araç kendi adını taşıyor. Bazılarına 6.2 milyon km yaklaşmak uzak gelebilir. Ama biz o sıcak şahane hayat kaynağımıza 140 milyon km uzakta olduğumuzu düşünürsek bugüne kadar Güneş'e yollanmış ve en yakınına ulaşan ilk insan yapımı bilim ürünü olduğunu göreceğiz. 60 yıl önce bir kuram olan Güneş atmosferinden de sıcak Güneş rüzgârları ve Dünya'yı etkilemesi konusunda inanılmaz yeni bilgilere sahip olacağız. Beni tanıyorsanız bu sadece bir bilim yazısı değil. Biliyorum ki bugün de sizi rahatsız eden, hayaller kurduran ya da söyledikleriyle aklınızı karıştıran insanlar var. Parker'ın öyküsü aslında hayallerine sahip çıkmak ve iyimser bir kuşkuculukla ısrar etmenin her zaman bizi başarıya götürdüğünün öyküsü. 60 yıl boyunca Parker gibi ısrarla direnir haklılığını herkese kanıtlayan başarı öyküsünün benzerlerini çok görme şansımız yok. Siz yine de hepimiz için güzel hayaller kuran kişilere haklı çıkma ihtimallerini de düşünerek çok kızmayın.

500X

FIAT 500X: RUHU MACERAPEREST, TARZI BENZERSİZ.

1.6 Dizel Motor / 120 Hp Güç / 320 Nm Tork

7" HD Ekran ve Apple CarPlay Desteęi

Off-Road Stili Tamponlar

Devrilme Önleme Sistemi

Çarpışma Uyarı ve Otomatik Fren Sistemi

Fiat 500X'in CO₂ emisyonu 107-157 g/km, ortalama yakıt tüketimi 4,1-6,7 L/100 km arasında değişmektedir.

Ataol Behramoğlu

mehmed kemal

Unutulmaz kitaplar vardır.

Sadece içerikleriyle değil, biçimleriyle, görüntüleriyle de... **Mehmed Kemal**'in "Dünya Güzel Olmalı"sı benim için bu kitaplardandır...

Kitabın önce biçimi, görüntüsü, kapağındaki resim mi

etkiledi beni? Yoksa içeriği mi? Adı mı? Hepsi birden...

Görüntüsüyle, adıyla, kapağındaki resimle ve içeriğiyle böylesine bütünleşen kitaplar azdır...

Kapaktaki resimden başlayalım... **Turhan Selçuk**'un bir deseni bu... Yoğun, mavi bir buluttan mavi yağmurlar yağıyor. Siyah mürekkeple çizilmiş, incelik belli, iri ve dimdik memeli, saçları

kalçalarından da aşağılara uzayıp giden çırılçıplak bir kadın, başı ve omuzları geride, kollarını ve göğsünü bu yağmura kaldırmış...

Sol üst köşede, pembe renkte bir el yazısıyla şairin adı...

Sağ alt köşede yine pembe renkte ve el yazısıyla, daha **büyük** harflerle, unutulmaz bir şiir kitabı adı: "Dünya Güzel Olmalı..."

Mehmed Kemal'in bu ikinci şiir kitabı ("Seçilmiş Hikâyeler Dergisi" yayını, Ankara) 1954'te, yani şair 34 yaşındayken, 4000 adet basılmış... Kitabın benim elime geçişi 1960 başları, yani benim çiçeği burnunda, yirmili yaşlarım.

Bazı kitaplar unutulmazlaşır... Çünkü artık bizim kendi yaşantımızla özdeşleşmiş, onun bir parçası olmuşlardır...

Mehmed Kemal'in "Dünya Güzel Olmalı"sı benim için bu kitaplardandır...

Küçük bir taşra kentinde lise öğrenimini henüz tamamlamış, üniversite öğrenimine 60'lı yıllar Ankara'sında adım atmış bir genç, dünyayı keşfe çıkmış gibidir...

Ankara'nın çelik sertliğindeki güz akşamlarında Kızılay'da volta vurmalar... Sigara dumanı ve yanmış yağ kokusu sinmiş meyhanelerde ucuz şarap içerek hayat, politika, edebiyat üstüne tartışmalar... Mehmed Kemal ağabeyi de ilk kez bu meyhanelerden birinde, büyük olasılıkla "Buhara"da tanışmış olmalıyım... Fakat kitabı, şiir ve hayal dünyamda çoktan yerini almıştı:

"Bir kuş düşünür bu karanlıkta
Oğlan çocuk ısıklılar meydanlıkta
Kuş ötmeyi bilmez, oğlan sövmeyi.
Bu türkü devam eder söyleyi söyleyi
Kuş der ki: "Ulan eşşoğlu eşşek ne sen
Ne de ben adam olmayız kelle
gitmeden..."

Şimdi bu dizeleri kâğıda geçirirken Mehmed Kemal'in biraz hınzır, biraz utangaç, ama her zaman sevecen gülümseyişini görür gibiyim... Adını anımsayamadığım bir Ankara gazetesinde, gülümseyişine benzeyen üslubuyla, benim o dönemdeki şiirlerim ve **Lermontov**'dan çevirilerim üzerine yazmıştı...

Sonraki yıllarda da şiirlerim ya da ortak anılarımızla ilgili olarak köşe yazılarının arada bir konuğu oldum... Cezaevi ve sürgün günlerimde "Cumhuriyet"teki sütunundan gönderdiği merhabaları unutmam olanaksız. Ve en son 28 Eylül 1996'da, AKM'deki şiir-müzik dinletimizde, hastalığına, oldukça güç hareket

etmesine karşın, gelip öndeki sıralardan birinde alçakgönüllüce, çelebice oturuşunu ve sonra yazdığı o bilgece yazıyı...

70'li ve 80'li yıllarda İstanbul'da belki daha sık

karşılaştık... İki satır rakı eşliğinde sohbetlerimiz oldu... Konularımız her zamanki gibi hayat (ve elbette kadınlar), siyaset ve (elbette en başta şiir olmak üzere) edebiyattı... Ona her karşılaşmamızda "Dünya Güzel Olmalı"daki şiirlerinden, kollarını mavi yağmurlara açmış o ceylanımsı, çırılçıplak kadın imgesinin benim düş dünyamdaki silinmez izlerinden söz ettim:

"Bilmez olur muyum hiç /
Hani şu 13 numarada Güzin / Hani
hepimizin sevgilisi... / Bana teveccühü
fazladır! / Ayı bir muameleye
tabiyim. / Bir huyu var ki çok tuhaf,
çok acayip / Hiç beğenmiyorum, hiç
/ Yağmurlu ıssız gecelerde! Balkona
çıkıyor çırılçıplak! İri yağmur taneleri
vuruyor / Memelerine, bacaklarına!
Sonra gelip içeriye! Göğsünde tomur
tomur su taneleri! Saçları bacakları
ıslak! Uzanıyor yatağa... / Huyunu
beğenmiyorum dedimse de / Yalan,
Zatürre olmasından korkuyorum..."

1920 doğumlu (1998'de yitirdiğimiz) Mehmed Kemal, konuşur gibi akıcı bir dille yazan 1940 kuşağı şairleri içinde Orhan Veli, Metin Eloğlu gibi şairlerle ortak söyleyiş ve tema özelliklerine sahip, konuşma dili ve deyimleriyle yer yer bohem öğeler taşıyan bir şiirin başarılı ve özgün temsilcisidir.

Dilan Bozyel

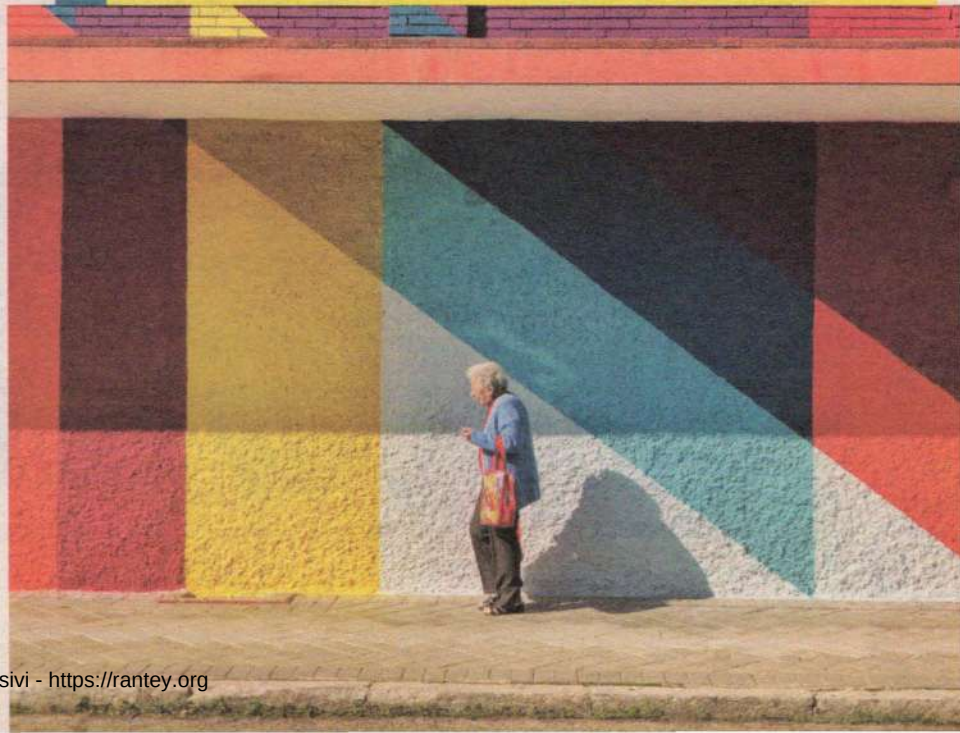

zaman, sanat, zaman, sanat tik tak tik tak

Zaman, nasıl durmak bilmiyorsa bizler de durmaksızın hareket halindeyiz. Şehirden şehre, semtten semte tabanlarımız hep koşu biçiminde. Bu akışkan yaşam formunda bir gözümüzle geleceğe bakmaya çalışırken, diğer gözümüz, zamanı ölçmekte. Sanat, kimi zaman uysal bir kedi yavrusu kimi zaman ise tasmaşından çekiştiirirken elimizi zincirlerinin kestığı bir ejderha misali yaşayan biz insanlar için soyutumsu bir hediye.

Peki sanatı, zamana dahil edersek tüm bu karmaşa sakinleşebilir mi dersiniz? İspanya'nın özgün bir şehrinde, köşe bir kafede oturmuş düşünüyorum. Madrid'de bulunma sebebim yıllardır DNA'sında yaratıcılık saklayan İsviçre saat markası Swatch ve "Swatch Cities" projesi. Proje, yeni yaratıcı zihinlerin başrol olduğu bir çalışmanın ürünü. Otuz yaş altı on beş genç sanatçı, üçer gruba ayrılarak, sanat dünyasından üç mentorla kolektif çalışıyor. Bu sanatçılar, pozitif provokasyon stratejili projeyi Madrid sokak sanatıyla "bir mesaj" paydasında buluşturuyor. Ortaya, sanatın zamanla dans ettiği yeni saat koleksiyonu çıkıyor. Bu projenin beyni ise markanın kreatif direktörü -İtalyanların aslında hiçbir yere geç kalmadığını, bunun asparagas bir söylenti olduğunu kanıtlamaya çalışan-

İtalyan Carlo Giordanetti. Projenin ikinci ayağı Shangai öncesi Madrid lansmanında olmaktan mutlu, lansmana davet edilen yabancı basın ekibinin ilgisini çektiği için de gayet keyifli olan kreatif direktör ile iki kişilik sanatçı takımı Boa Mistura'nın Swatch'la bir araya gelip, desenleri giydirdiği eski bir pasajın dış cephesinin rengarenk, abstract grafik tasarıma sahip duvarlarının önünde buluştuk. Sanata ne kadar düşkün olduğu ve zamanı sanattan ayıramayacağını sohbetimizden anlayabiliyorum. Ya bir şans olsaydı ve eski dönemlerden, artık yaşamayan hangi sanatçıyla çalışmak isterdi, kendisine sordum; "Mark Rothko, abstract tarzıyla kendisine her eseriyle hayran bırakıyor beni. Kendisiyle Swatch tasarımı için çalışmayı çok isterdim. Ve elbette Frida Kahlo! Frida'nın tasarladığı, sıkı mesajlar içeren tasarım saatlerimiz olması harika olmaz mıydı?" Bu cümleyi duyan birçok saatsever, Frida Kahlo'nun günümüzde yaşıyor olmasını dileyeceğine eminim. Güvenilir bir saat markasının kreatif direktörü olmak pek kolay olmamalı, ekip olarak yıllardır zamana değer katıyor. Peki Bay Giordanetti, zamanı kontrol edebildiğini düşünüyor muydu? "Ah hayır, zamanı kontrol edemiyorum. Ama zamanın herkes gibi beni de kontrol ettiğine eminim."

İş Sanat kafası KASIM

iş'in içinde sanat var!

2000 yılından bu yana sanatseverleri yenilikçi ve özgün projelerle buluşturan şehrin kültür sanat merkezi İş Sanat, 8 Kasım, Perşembe akşamı sanatseverlere 19'uncu kez "Merhaba!" diyecek.

CUMHURBAŞKANLIĞI SENFONİ ORKESTRASI İLE AÇILIŞ KONSERİ

İş Sanat, sezonu Parlayan Yıldızlar serisinden tanıdığınız Emir Kemancı (viyola) ve Gamze Erenönül (keman) ile açıyor. Opera, klasik ve çağdaş müzik üzerinde uzmanlaşan şef Natalie Murray Beale yönetiminde Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası ile birlikte sahne alacak genç sanatçıları dinleyebileceğiniz konser **8 Kasım, Perşembe** akşamı **20:30**'da İş Sanat'ta...

SCOTTISH ENSEMBLE VE GABRIELA MONTERO

Olağanüstü yorumlarının yanı sıra doğaçlama yeteneğiyle de adından söz ettiren piyanist Gabriela Montero'ya **30 Kasım, Cuma** akşamı **20:30**'da İngiltere'nin ilk profesyonel yaylı orkestrası olan

Scottish Ensemble eşlik edecek. The Guardian gazetesi, Montero ve orkestranın performansını şöyle yorumluyor; "Karşı konulmaz ritmik bir berraklık..."

EDEBİYATIN MÜZİKLE KESİŞTİĞİ NOKTA

Müzikle edebiyatın iç içe geçtiği etkinliklerde orkestra şefi Serdar Yalçın'ın müzik direktörlüğünü yaptığı, Vedat Sakman'ın bestelediği, usta oyuncular tarafından seslendirilen Nazım Hikmet'in şiirlerinden derlenen 'Denize Dönmek İstiyorum!' dinletisini Atilla Birkiye hazırladı, Mehmet Birkiye sahneye uyguladı. Dinleti **26 Kasım, Pazartesi** akşamı **20:30**'da İş Sanat'ta.

BASEL ODA ORKESTRASI VE LUCAS DEBARGUE

Klasik müziğin genç yıldızları arasında yer alan ödüllü Fransız piyanist **Lucas Debargue**, ilham verici yorumlarıyla tanınan ve dünyanın en iyi oda toplulukları arasında gösterilen **Basel Oda Orkestrası** eşliğinde **20 Kasım, Salı** akşamı **20:30**'da W. A. Mozart'tan F. Poulenc'e uzanan geniş bir repertuvarla dinleyicilerin karşısında olacak.

EVVEL ZAMAN DIŞINDAN MACERA DOLU MASALLAR

İş Sanat **25 Kasım, Pazar** günü **15:00**'da Serdar Biliş'in yönetmenliğini üstlendiği, Yekta Kopan'ın yazdığı ve Sevinç Erbulak'ın anlatıcı olarak sesiyle hayat verdiği **Orman Lokantası** tiyatro oyunuyla çocukları eğlendirmekle kalmayacak, onlara eğitici mesajlar da verecek.

segâh

Farz et ki sen, o pembeli dükkana hiç gelmedim ben. Avuçlarımız terlemedi hiç ilk bakışmamızda ve heyecandan titremedi ellerimiz. Hiç çıkmadık oradan o gece beraber.

Hiçbir şey kalmadı senden geriye. Ne ellerinin sıcaklığı ne bakışlarının buğusu... Boynuma asılı duran şu grostonluk hasreti saymazsak, hiçbir şey... Bir de tüketilememiş umutların esaretinde, odamın duvarında yer etmiş bir fotoğrafın üstüne ellerinden dökülmüş birkaç kelime: "Acı tatlı günlerimiz oldu elbette..." Zaten unutulmamak için geceleri, gündüzleri üstüme devirmekten hiç imtina etmedin sen. En çukurunda acının bir teselli sözü etmişliğin yoktur mesela, affet söylediydin. Bir tatlı tebessümle ya da dövüşerek ısrar etmişliğin yoktur. Vazgeçmeye yer ararken zihnini, hep uzakları izledi gözlerin. Sevmek gönül işidir sevgilim, kaçmaya meyledene sebep çoktur. Oysa yalnızlığın tasasına dayanma gücü gerek. Boşuna değil elbet yana yana bu gidişlerimiz. Ama cılız kalbimizle çekmeye kalkıştığımız bu kadar acı, geceleri masalarda rakı izlerimiz.

Şimdi her gece yatağında ihanet, soyunan bütün kadınlar gözlerinin altını çiziyor. Gittikçe soğuyor öpüşmeler. Her gülüş daha önce yara görmemiş bir tarafımı bıçaklıyor. Bunlar benim kötülüğümden değil inan. Sonu nereye varacağı bilinmeyen bir arayışın senden uzağa çıkmasını bekliyorum sadece. Bu benim hatam değil. Hangi şiiri okusam ucu sana dokunuyor. Hangi şarkıyı çalsam sessizce ismini fısıldıyor. Sonra çocuk oluyorum bir anda. Yaptığım ne kadar hata varsa unutuyorum. Ellerim hiç suça karışmamış, gözlerim hiçbir günaha şahitlik etmemiş gibi, bütün yanlışlarıma sıfırdan başlıyorum.

Böyle de yaşanmıyor sevgilim. Bir tarafa atıyorum kendimi özleminden, neresi diye bakmıyorum. Rastgele bir ölüm seçiyorum sonra ama kendime de anneme de kıyamıyorum. Sonra bir sözün düşüyor aklıma, beni yaşamamaktan kurtarıyor. Bu ışıklı şehir, şu güzelim Boğaziçi, Moda sahili, Kuzguncuk beni anlamıyor. Bütün tedirginliğim, bütün uslanmazlığım bundan. Koca şehir bir yalnızlığa yetmiyor.

Sen de yeni cümleleri deniyorsun biliyorum ne idiği belirsiz dudaklardan. Başka sözlerde teselli arıyorsun. Merak ediyorum, kimsenin rakı içişini beğeniyor musun? Önünde yaşanır mı başka bakışların? Bari sen yeni bir umutla bazı şeyleri unutabiliyor musun? Ben yapamıyorum. Aslında daha yaşamaya bile alışmadım. Başka şeyleri özlemeye mecalim yok. Sevmek için çabalamaya çok yabancıyım. Sevişmekten yorulmak gibi geliyor bana bu. Mesela, Ortaköy'de kuşları beslemeye alışmak için hiç zorlamadım kendimi. Ya da sen mutfakta bir şeyler hazırlarken yanında rakı içmek

işten değildi. Birden ayaklarımın üstünde buluyordum minik ayaklarını; taşıyabilmem güçten değildi. Sonra ansızın elim bir ayrılık şarkısına gark oldu günlerimiz. Sıkıştırılmış bir zamana kazıdığımız ne varsa yara izlerimiz.

Sarf edecek söz bulamayınca bıraktık seninle konuşmayı. Ya da sözlerimiz hep ayrı yönere çıkıyordu. Canımız isterse sevişiyorduk. Düşündüğümüz gibi gitmediğinde hayat, dört beş sokak ötede bir meyhaneye çöküyorduk. Dağılsa da elimiz kolumuz, gecenin sonunda sarılıyorduk. Bunları defalarca anlattım aslında, biliyorum. Ama aşkın kolayına kaçamıyor yürek. Kısa yolunu bulamıyor. Şimdi ne halt edersek edelim, üç doğru bir yanlış götürmüyor. Sevmekle başlayan her cümle kızgınlıkla bitiyor. Bu çelişkiler öldürmüyor bizi ama bir adım ileri de götürmüyor. Her şeyin sebebini biliyoruz üstelik. Kolaylığı can sıkıcı, kurtulması zor. En vurucu mısralar gibi birkaç hecelik.

Artık anlıyorum, ateşle odunun sevişmesi gibiydik ikimiz. Ecnebi tövbelerimiz tutamadı canımızı. Rotasını anında kaybetti ömrümüz. Yaşamaktan yana tavır almamız beklenirken yanarak ölmeyi seçtik. Yine de sağ dönmeni bekliyordu bir yanımda. Daha kalkmamıştık, tam kadro masadaydık ben ve kırılmış tüm parçalarım. Heyhat! Tanrı hiçbir oyunu yeniden başlatmıyor. Yaşanan her neyse ancak kaldığı yerden devam edebiliyor. Zaten insan da kalp atışını hiçbir zaman yerinde kullanmıyor. Direkt kırmızı değil bu şarap, hep ikinci sarıdan sarhoşluklarımız. Şimdi bunun suçunu hangi balık üstlenir? Kim yatar bizim yerimize cezasını? Ya da boşverelim kanunu, kitabı; aşk dediğin her zaman saçmalamaların arkasında gizlenir. Hayatımızdan üç mevsim çaldı sarf ettiğimiz acı sözlerimiz. Kalbimizde bıraktığı lekelerse yanık izlerimiz.

Farz et ki sen, o pembeli dükkana hiç gelmedim ben. Avuçlarımız terlemedi hiç ilk bakışmamızda ve heyecandan titremedi ellerimiz. Hiç çıkmadık oradan o gece beraber. Gidip o meyhaneye oturmamak. Yağmur öyle bardaktan boşanırcasına yağmadı. Say ki gözlerin gözlerime hiç dokunmadı, aynı şarkıları sevdiğimizi hiç anlamadık. Aynı sözler ikimizin de yüreğini dağlamadı. Farz et ki akşamında beraber uyumadık. Ellerim avuçlarımızın içine yuvalanmadı. Sen o çiçekten dudaklarını uzatmadın uyurken, ben seni seyrederken ağlamadım.

Sen farz et ki kapandı bu yara. Akıyor olur olmaz yere artık kanım. Yokluğun allak bullak etmiyor kafamı. Say ki ışıktan irak gecelerde seni sayıklamıyorum. İki hece adın kurutmuyor dudaklarımı. Gözlerimi kapayınca, gözlerinden bir tören geçidi almıyor ziyan aklıma. Huysuzluğun ayrı huzurun ayrı vurmuyor alınımın şakına. Sevdiğim şairlerden medet ummuyor gecelerim. Gizli gizli gitmiyorum Kuruçeşme parkına. Say ki aynı rengi paylaşmamış gözlerimiz. Yüzümüze gecedan miras mor halkalar da dayak izlerimiz.

Başka şeyleri özlemeye mecalim yok. Sevmek için çabalamaya çok yabancıyım.

fenerde gün batımı

Yolumuz bir vesileyle Eski Foça'ya düştü. Kayalıklar üzerindeki deniz feneri daha ilçenin girişinde sanki bizi çağırıyordu. Muhteşem bir tesiste bulduk kendimizi. Sessiz, sakin; ben yalnızım hissi uyandırıyor insanda. Sadece dalgaların ve martıların seslerinden başka hiçbir şey duymuyorsunuz. İçeri girdiğimizde koşarak bir bey karşıladı bizi. O da ne? Kırk üç yıl önce Kars'ın Kağızman ilçesinde bıraktığımız lise öğrencisi Atalay Altundaş! Saçlarına ak düşmüş, yüzünde derin çizgiler oluşmuştu. Böyle güzel bir tesisin sahibi olarak görmek inanılmaz mutluluk vericiydi. Ona sormadan edemediğim soruyu patlattım. Doğunun en ucundan batının en ucuna... Kağızman nere? Foça nere?

Kültürlü, donanımlı olduğu her halinden belli olan Atalay, bir vesileyle buraya yolunun nasıl düştüğünü ve bu kayalıkların edebi tarihini döktü önüme. "Abla kurban," diye başladığı sözüne önce kendini anlatarak başladı. Devletin çeşitli kademelerinde, bürokrat olarak, yüksek mevkilerde ülkeyi temsil ettiğini, siyasete girmek için istifa edip bu amacı için feda ettiği maddi-manevi kaybını, elindeki son kalan birikimini de buraya yatırdığını anlattı: "Şu an üzerinde bulunduğumuz kayalıklar Siren Kayalıkları adıyla bilinir. İlk defa Homeros'un Odysseia destanıyla karşımıza çıkmıştır. 'Siren Kayalıkları' mitolojide burada yaşadığı varsayılan sirenlerden adını almıştır. Sirenler geniş kanatlı, kuş vücutlu ve çok güzel kadın başlı yaratıklardır. Esrarengiz sesleri, şehvetli mırıltılarıyla erkeklerin akıllarını başlarından alır, kendilerine tutsak ederler. Homeros'un Odysseia destanında Kral Odysseus'un Truva Savaşı'ndan dönüşü anlatılır. Savaş biteli on yıl olmasına rağmen, bir adada tutuklu bulunan krala sonunda tanrılar yurduna dönmesine izin verirler. Üç yıl denizde mücadele vererek Ege Denizi'nde sirenlerin kayalıklarına (Bugün Eski Foça'da Fenerin olduğu kayalıklar) yanaşırlar.

Odyseus gemisiyle bu kayalıklar arasından geçmek üzereyken büyücü Kirke'nin uyarısıyla bu çılgınlara kapılmamak için kendini geminin direğine halatlarla bağlatmış, ağzını süngerle kapattırıp, tayfalarında kulaklarını balmumuyla tıkattırılmıştır. Ağzı kapalı olduğu için o seslere büyülenmesine rağmen kulakları tıkalı olan tayfalara kalmak istediği halde sesini duyuramayarak, bu büyülü yöreden geçip İthaka'da yirmi yıldır yolunu bekleyen karısı Penelope'ye dönebilmiştir." Mitolojideki Eski Foça'yı anlatan Atalay sözüne "Burası sanki beni de büyüledi. Elli beş yaşına kadar çok çalıştım, kazandım. Neyim varsa buraya yatırdım. Ülkemin insanına iş alanı sağlarım diye bu tesisi yaptım. Hiç kimseden, hiçbir kurumdan destek almadım. Bir başıma kendi çabamla bu hale getirdim." Gün batımının muhteşemliğini izlerken, dalgaların siren kayalıklarındaki yankılarının arasında devam etti: **"Bir gün gemilerin, sandalların yanaşacağı, çok kişinin adını bile bilmediği bu feneri tanıyıp, tanıtıp ülkemizin güzelliklerini dünyaya duyurabilirsem bana yeter."**

Mertliği dürüstlüğüyle Eski Foçalıların çok sevdiği gönlü güzel, kendi güzel, koca yürekli Atalay Altundaş'ı "Abla kurban gene gelin," diyerek arkamda bırakırken böyle vatan, millet sevdalısı birini tanımak, emeğinin nöbetini tutan yalnız komutanın dilediklerinin gerçek olduğunu görmek dileğiyle tekrar gideceğime, herkese bu tarih kokan yeri mutlaka görmesi gerektiğini anlatacağıma kendime söz vererek ayrıldım.

*Sen bir deniz feneri
Aydınlatırsın geceleri
Bilmezsin neleri, nereleri*

Benden Foça deniz fenerine armağan olsun.

KAFA'ya göre

yaz, çiz, çek, paylaş! bu köşe senin!

➔ #kafamagöre

Kasım 2018 - Sayı: 51 - Aylık Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi
Aylık Yaygın Süreli Yayın - Yayıncı: KAFA Grup Yayıncılık Ltd. Şti.
İmtiyaz Sahibi: Candaş Tolga Işık Sorumlu Müdür: Mert Çanga
Genel Yayın Yönetmeni: Ayça Derin Karabulut

Görsel Yönetmen: Dorukhan Varlık Tasarım: Nazlı Kaplan Kapak: Hakan Arslan
Okuyucu Temsilcisi: Emrah Akbaş Reklam Grup Başkanı: Hande Gün

Adres: Koşuyolu Mah. İsmailpaşa Sok. No:44 Kadıköy/İstanbul
Tel: (0216) 428 9 888 Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No: 11/A 41
Yenibosna / Bahçelievler / İstanbul - Tel: (0212) 454 30 00 Dağıtım: DPP (0212) 622 22 22
www.kafadergi.com - bizyazin@kafadergi.com - reklam@kafagrup.com

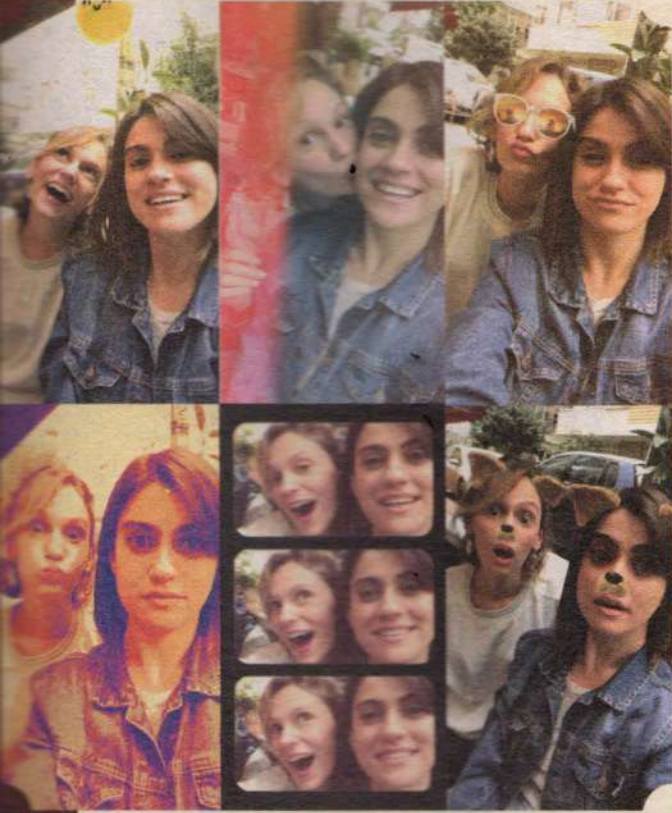
KAFA Dergisi'ndeki tüm yazı, çizim, espri ve karakterlerin yayın hakları saklıdır. Yayınevi, yazar ve çizerin yazılı izni alınmaksızın hiçbir yazı ve basılı görsel yayın organında ve sanal ortamında kullanılamaz.
Poster ve ayraç derginin içinde ücretsiz olarak verilmektedir.

“müzik yaparken gerçek farah gibiyim”

bi' kahve
bi' sohbet

**Farah Zeynep
Abdullah**

Ayça Derin Karabulut

İkimiz de sözleştiğimiz saatte, sözleştiğimiz yerdeyiz. O çok uzun

zamandır, yeni çıkacak single'ı "Bu Hangi Masaldı?"yla ve aynı zamanda filmi "Şampiyon"la ilgileniyor, ben dergi teslim haftamdayım. Neyse ki denk getirdik ve Moda'da buluşabildik. Saatlerce konuştuk. Ne yazık ki hepsi burada yok. Aslında hepsi bende de yok. Çünkü ses kayıt cihazım bu sohbeti kaydetmemeyi tercih etti. Ben sinirden titrerken o, o kadar sakindi ki "olsun" enerjisi bana da geçti. Ve oturdum aklımda kalanları yazdım. Farah'la annelerimiz lise arkadaşı. Belki her karşılaşmamızda okul bahçesinde vakit geçiren iyi yakın arkadaş hissi bundandır. Birazdan zil çalacak ve koşturarak sınıfa gideceğiz. Hikayelerimiz bizi bir şekilde bir araya getirdi işte... Ve oturduk bir kahvecide, o kedi severken ben kahve içerken hayatlarımızı konuştuk. Peki bu fotoğrafların hikayesi ne mi? Onun cevabı da aşağıda... İyi okumalar! :)

Farah, artık bir single'ın var, nasıl hissediyorsun?

Çok mutluyum! Ve çok heyecanlı... Çünkü bana ait bir şey yaptım; ben yazdım, ben besteledim, her şeyi istediğim gibi yapma fırsatı buldum... Çocukluk hayalim gerçekleşti. Bakalım sevecek misiniz... Bu ay tüm dijital platformlarda çıkıyor.

"Bu hangi masaldı?"yı nerede, nasıl yazdın?

Geçtiğimiz Temmuz ayında, Bozcaada'da yazdım. Arabada arkada giderken pıt pıt yazdım telefonuma. Uzun zaman sonra ilk defa Logic Pro kullandım, açıkçası bestelerim ve kaydedemezsem en kötü kendim söylerim diyordum ama hatırladım nasıl yapacağımı, böylelikle erkek arkadaşım, yanı başında ben bambaşka şarkılarla uğraşıyorum zannederken, doğum gününde bu şarkıyı dinlettiğimde şok oldu. Sonrasında arkadaşım Gözde Yılmaz'a dinlettim ve ilk defa o bana bu şarkıyı çıkarmalısın dedi. Böylelikle "Bu Hangi Masaldı?"nın serüveni başlamış oldu.

Aşkla yazılan bir şarkı oldu yani...

Evet, öyle oldu. Bu her zaman yapmak istediğim bir şeydi. Yani içimi gösterebilmek, hislerimi, hikayelerimi anlatabilmek ve paylaşabilmek.

Çocukluk hayalin neydi?

Aslında yönetmen olmak istedim sonra görüntü

yönetmeni olmak istedim... Ama içimde hep müzisyenlik vardı, zamanla oyunculuk ön plana geçti. Müzikle ilgili yer aldığım projeler de oldu fakat o bambaşka bir şey... Karakterin ve filmin bir elementi oluyor müzik oralarda. Benim içimdeki bundan ayrı bir istek; kendi hislerime, kendi notalarımına can verebilmek. Şarkı yorumlamanın keyfi ayrı ama ondan ziyade derdim kendi hikayelerimi anlatmak, içimden dökülenleri insanlarla paylaşmak. Her şeyin bir zamanı olduğuna inanıyorum. Sanırım kendi müzik yolculuğumun başlangıç zamanı şimdiymiş.

Peki müziğe ilgin nerede, nasıl başladı?

Babanın da plak koleksiyonu varmış... Senin herhangi bir koleksiyonun var mı?

Evet, babamın plak, ağabeyimin DVD, annemin pul ve para koleksiyonu var. Bir tek benim ve kardeşimin bir koleksiyonu yok ailede. Sanırım ailemizdeki mevcut koleksiyonerlikten dolayı bizde koleksiyon yapma isteği uyanmadı :) Küçüklükten beri müzik aşığı bir ailedeyim. İlk şarkımı 11 yaşında yazdım, defterler tutmaya başladım. İngiltere'de lisede arkadaşşımla beraber yazdıklarımı kaydetmeye başladık. E bir yerde bunca yılın, şarkının birikimi elbet içeride bir ağırlık yapıyor. Ve o arzuyu bastırmaya çalıştığında, yok saydığında, ince, nedenini anlamadığın bir mutsuzluk çökebiliyor insanın üstüne. Bu şarkıyı belki de bu yüzden bekletmedim, üzerinden çok zaman geçmeden paylaşmanın beni daha mutlu bir insan yapacağını hissettim.

Hayat ilerledikçe, zaman geçtikçe sende de değişiklikler oluyor mu? Nasıl hissediyorsun kendini şu ara?

Son 2 senem çok yorucu geçti her anlamda ama şu an çok iyiyim. Single çıktı, filmimiz (Şampiyon) geliyor. Geçtiğimiz yıldan beri çok çalışıyorum, hayatımla ilgili çok şeyi değiştirdim. Sadece iyi şeyler değil, sağlığımla ilgili sorunlarla da boğuştuğum ve şimdi biraz dinlenme ve izleme zamanı yaklaştı diye hissediyorum... Eskiye nazaran daha cesur ve daha ne istediğini bilen bir insan oldum bu son yıllarda, çok huzurlu hissediyorum.

Eskiden cesur olduğunu düşünmüyor muydun?

Eskiden, öyle hissetmesem de şimdi bakınca yeteri kadar cesur değildim sanırım. Sebebi belki de "yapamazsın" diyen çok insanla karşılaşmış olmam. Çok sevdiğimiz bir "ünlü" şarkıcımız "Sakın canlı şarkı söyleme" dedi yıllar evvel, lisedeki şan hocam "Senin kulağın yok, git tiyatro yap" demişti, etrafımız "yapamazsın" diyen insanlarla dolu. Ben nedenini anlamaya çalışsam da anlayamıyorum çevreme destek olmayı sevdiğim için. Fark ediyorum ki denilenlere takılmıyorum desem de takılıyordum. Bu yüzden şu an geriye dönüp kendime bir şey söyleme şansım olsa 16 yaşındaki Farah'ın yanına gidip, yapmak istediği her şeyi denemesini söylerdim.

Müziğe daha fazla yönelmek gibi planların var mı?

Neden olmasın? Şu an değil ama belki ileride olabilir. Yazdığım çok şarkı var, belki 5 şarkılı bir EP olabilir. Veya teklilerle ilerleyebilirim. Müziğin o beraberlik ruhunu çok sevdim. Heyecanım ve içimden gelenleri paylaşma arzumu olduğu sürece devam edeceğimi düşünüyorum.

Şarkının beğenilmemesi gibi kaygıların var mı?

Hayır, yok. Mutlaka sevenler de olacak, sevmeyenler

de. Ama bu konuda kaygılı değilim. Tabii ki sevilmesini çok isterim, insanların kendinden bir şeyler bulabilmelerini çok isterim. Müzik tam da bunun en iyi yansıdığı yer bence. Bir şarkıyla bağ kuruyorsak orada kendi hikayemize göre bir şeyler bulduğumuz için oluyor genellikle. Şarkılarla hüzünlüyoruz, eğleniyoruz, bir bütün oluruz. Bu şarkıda da insanların kendilerine ait bir şey bulmalarını tabii ki çok isterim.

Klipte bir yenilik yapıp, story (hikaye) boyutunda çekmişsiniz...

Evet, dikey çekmek klibimizin yönetmeni Gizem Elçi'nin fikriydi, ben de bayıldım fikrine. Şarkının aranjörlüğünü benim yaptığım taslak halinin üzerine Alper Aytekin yaptı. Ve hayal ettiğimden de güzel oldu diyebilirim. Herkes benim kadar özendi bu işe, hatta benim düştüğüm yerde hep onlar beni dik tuttu. Çünkü gerçekten ben, müziğin eğlencesinin yanında bu kadar zorluğuyla geleceğini tahmin etmemiştim. Ece Çeşmioğlu en büyük destekçilerimden biriydi, klipte de oynadı benimle. Galiba birilerinin "Hadi yapalım" demesini bekliyordum. Şu an destek olan herkese teşekkür etmeye çalışsam sanırım bu sayfaya sığmaz :) Ve itiraf edeyim, en güzel tarafı da bu oldu benim için. Ne kadar çok dost biriktirmişim, ne güzel insanlarla bir araya gelmişim diye hissettim. Harikaydı.

Dışarıdan her zaman çok neşeli, pozitif gözüküyorsun. Sence gerçek Farah'ı yeterince gösterebiliyor musun?

İşte gerçek Farah'ı şimdi yavaş yavaş ortaya çıkartıyorum. Müzik tam da kendim olabilme alanım. Oyunculuk bambaşka bir aşk; senarist, yönetmen, yapımcı ve kocaman bir ekibin itinaıyla oluşturduğu bir dünya içinde, sizin kendinizden sıyrılıp o dünyaya ait olmanızı gerektiren bir disiplin. Kendi kimliğimin oynadığım dizi ve filmlerin önüne geçmemesine hep özen gösterdim.

Peki biraz da yeni sinema filmini anlatır mısın?

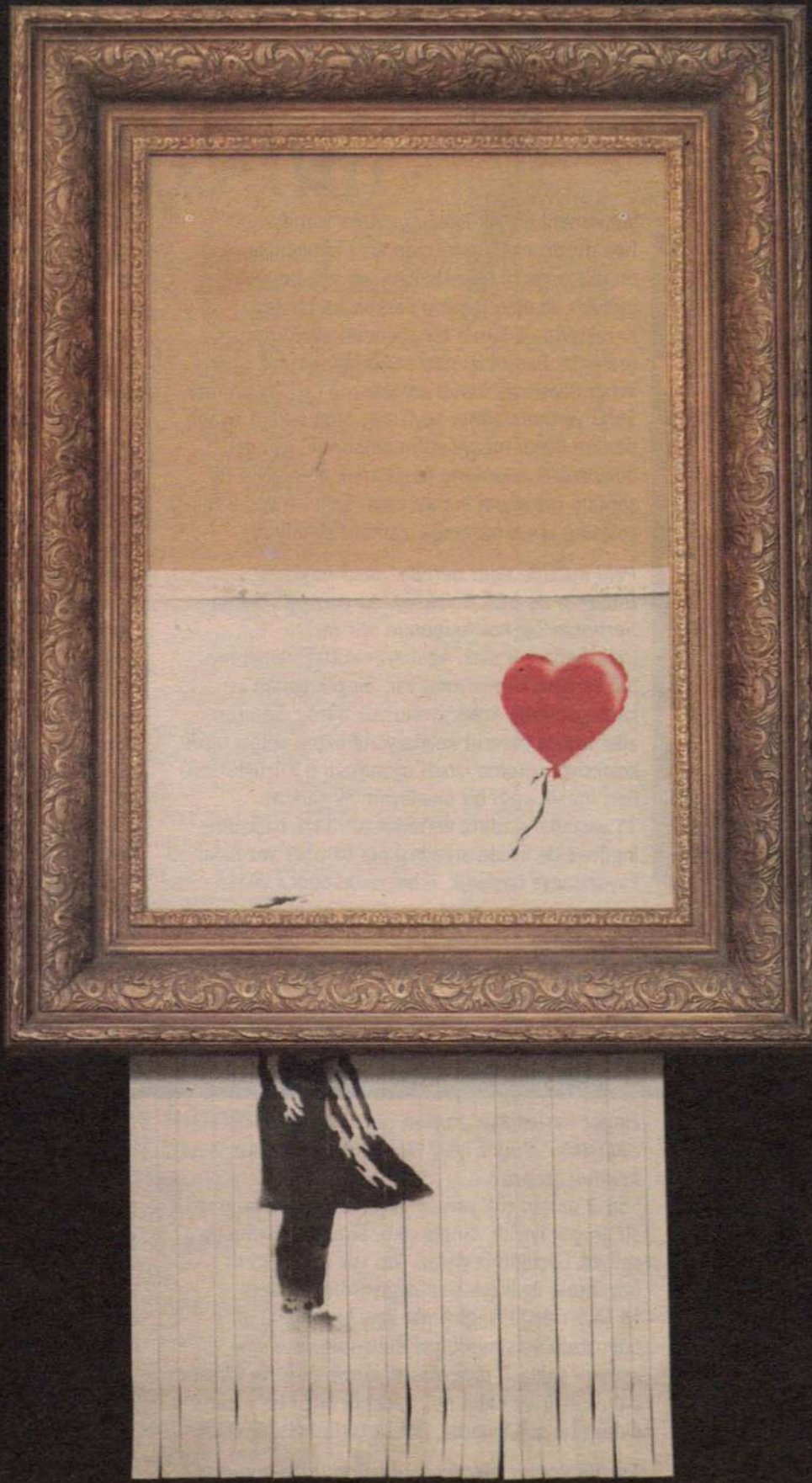
Şampiyon, efsaneleşmiş yarış atı Bold Pilot'ı anlatıyor. 7 Aralık'ta vizyona girecek. Çok güzel, çok özel bir hikaye. Sanırım hiç bu kadar heyecanlı olmamıştım! Senaryosunu hıçkırıkla ağlayarak okumuştum ama gariptir ki aslında film kocaman bir umut da ekti içime... Ekin Koç Halis Karataş'ı ben Begüm Atman'ı canlandırıyorum. Fikret Kuşkan ise Özdemir Atman'ı oynuyor; onunla ilk defa çalışabildik ve gerçekten müthişti onunla oynamak.

Set nasıl geçti?

Zorlu. Aşırı konsantreydik, çok sayıda at vardı sette. Atlarla çalışmak çok zevkli olduğu kadar, çok da özen gerektiren bir şey. Avustralyalı, atlardan ayrılacağı zamanı konuşurken gözleri dolan müthiş bir eğitmenle çalıştılar. Böylesine özen gösterilmiş bir projede çalışmak inanılmaz bir deneyimdi benim için.

Son olarak ne söylemek istersin, benim sorularım bitti...

Bu röportajı okuyan herkese içinden gelenleri çevreye göre bastırıp, bir köşeye atmamalarını söylemek isterim. Yapmak istedikleriniz, merak ettikleriniz, heyecan duyduklarınız için çalışın, deneyin, kendinize inanın. Ve sağlam kafa sağlam vücutta bulunur sözünü hep hatırlayın, ayık olun, kendinize iyi bakın :)

*“Yok etme dürtüsü de
yaratıcı bir dürtüdür”*

Picasso

Banksy'nin, "Balonlu Kız" eseri İngiltere'de bir müzayedede açık artırmayla 1.4 milyon sterline satıldı. Tablo alıcı bulduktan saniyeler sonra, Banksy'nin gizlice içine yerleştirdiği kağıt öğütücüyle kendini yok etti ve "Çöpteki Aşk" adlı yeni bir sanat eserine dönüştü. Banksy, her şeyi Picasso'nun bu sözüyle özetledi.

"fikri hür, vicdanı hür,
irfanı hür..."

K. Atatürk

FIKİRLER ÖLMEZ

